

**ZAGREBAČKA
BURZA**

Zagreb Stock Exchange

PRAVILA BURZE

Zagreb, prosinac 2017.

Sadržaj:

1. UVODNE ODREDBE	1
2. ČLANSTVO	8
2.1 STJECANJE ČLANSTVA.....	8
2.2 ORGANIZACIJSKI, KADROVSKI I TEHNIČKI UVJETI ZA ČLANSTVO	9
2.2.1 ORGANIZACIJSKI UVJETI.....	9
2.2.2 KADROVSKI UVJETI	9
2.2.3 TEHNIČKI UVJETI	10
2.2.4 NAMIRA TRANSAKCIJA SKLOPLJENIH NA BURZI.....	11
2.3 POSTUPAK PRIMANJA U ČLANSTVO	12
2.4 PRAVA I OBVEZE ČLANOVA	14
2.5 PRESTANAK ČLANSTVA.....	20
2.5.1 PRESTANAK ČLANSTVA NA OSNOVI ZAHTJEVA ČLANA	20
2.5.2 PRESTANAK ČLANSTVA ISKLJUČENJEM IZ ČLANSTVA I SUSPENZIJA	21
2.6 ODRŽAVATELJ TRŽIŠTA	22
2.6.1 ORGANIZACIJSKI, KADROVSKI I TEHNIČKI UVJETI ZA OBAVLJANJE POSLOVA ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	23
2.6.2 STJECANJE I PRESTANAK STATUSA ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	23
2.6.3 OBVEZE ODRŽAVATELJA TRŽIŠTA	25
2.6.4 POSEBNE ODREDBE O ODRŽAVATELJU TRŽIŠTA ZA STRUKTURIRANE PROIZVODE	27
2.7 BROKER.....	28
3. UREĐENO TRŽIŠTE	30
3.1 UVRŠTENJE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA NA UREĐENO TRŽIŠTE	30
3.1.1 PODNOSITELJ ZAHTJEVA ZA UVRŠTENJE	31
3.1.2 ZAHTJEV ZA UVRŠTENJE I DRUGE ISPRAVE	31
3.1.3 UREDNOST ZAHTJEVA ZA UVRŠTENJE	33
3.1.4 ODLUKA O UVRŠTENJU	33
3.2 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA UREĐENO TRŽIŠTE.....	34
3.2.1 OPĆI UVJETI ZA UVRŠTENJE NA UREĐENO TRŽIŠTE	34
3.3 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA REDOVITO TRŽIŠTE.....	35
3.3.1 DIONICE	35
3.3.2 STRUKTURIRANI PROIZVODI.....	35
3.3.3 UDJELI OTVORENIH INVESTICIJSKIH FONDOVA.....	35
3.3.4 OSTALI FINANCIJSKI INSTRUMENTI	36

3.4 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA SLUŽBENO TRŽIŠTE.....	36
3.4.1 DIONICE	36
3.4.2 DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI.....	36
3.4.3 OSTALI FINANCIJSKI INSTRUMENTI.....	36
3.5 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA VODEĆE TRŽIŠTE	36
3.5.1 DIONICE	36
3.6 PRIJELAZ DIONICA IZ JEDNOG U DRUGI SEGMENT UREĐENOG TRŽIŠTA	37
3.6.1 PRIJELAZ DIONICA IZ JEDNOG U DRUGI SEGMENT UREĐENOG TRŽIŠTA NA ZAHTJEV IZDAVATELJA ILI OSOBE KOJU IZDAVATELJU OVLASTI	37
3.6.2 PRIJELAZ DIONICA IZ JEDNOG U DRUGI SEGMENT UREĐENOG TRŽIŠTA NA TEMELJU PERIODIČNOG PREGLEDA BURZE	
37	
4. OBVEZE NAKON UVRŠTENJA	39
4.1 OPĆE ODREDBE.....	39
4.2 REDOVITO TRŽIŠTE.....	41
4.2.1 OBVEZE IZDAVATELJA DIONICA UVRŠTENIH NA REDOVITO TRŽIŠTE	41
4.2.1.1 Glavna skupština	41
4.2.1.2 Korporativne akcije	41
4.2.1.3 Transakcije rukovoditelja.....	42
4.2.1.4 Kodeks korporativnog upravljanja	42
4.2.2 OBVEZE IZDAVATELJA DUŽNIČKIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA UVRŠTENIH NA REDOVITO TRŽIŠTE	42
4.2.2.1 Skupština imatelja dužničkih vrijednosnih papira	43
4.2.3 OBVEZE IZDAVATELJA STRUKTURIRANIH PROIZVODA UVRŠTENIH NA REDOVITO TRŽIŠTE	43
4.2.4 OBVEZE DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE OTVORENIM INVESTICIJSKIM FONDOM UVRŠTENIM NA REDOVITO TRŽIŠTE	43
4.2.5 OBVEZE IZDAVATELJA DIONICA ZATVORENOG INVESTICIJSKOG FONDA UVRŠTENIH NA REDOVITO TRŽIŠTE.....	44
4.3 SLUŽBENO TRŽIŠTE.....	45
4.3.1 OBVEZE IZDAVATELJA DIONICA UVRŠTENIH NA SLUŽBENO TRŽIŠTE	45
4.3.1.1 Sjednice uprave i nadzornog odbora.....	45
4.3.2 OBVEZE IZDAVATELJA DUŽNIČKIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA UVRŠTENIH NA SLUŽBENO TRŽIŠTE	45
4.3.2.1 Sjednice uprave i nadzornog odbora.....	45
4.4 VODEĆE TRŽIŠTE	46
4.4.1 OBVEZE IZDAVATELJA DIONICA UVRŠTENIH NA VODEĆE TRŽIŠTE	46
4.4.1.1 Kalendar događanja	46
4.4.1.2 Predstavljanje godišnjeg izvještaja.....	46
4.4.1.3 Preuzimanje ili prodaja društva ili poslovanja	46
4.4.1.4 Izdavanje novih dionica	47
4.5 POSEBNE ODREDBE ZA IZDAVATELJE POTVRDA O DEPONIRANIM VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA.....	47
4.6 POSEBNE ODREDBE ZA IZDAVATELJE FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA IZ DRŽAVE ČLANICE I TREĆE DRŽAVE.....	47
4.7 PRESTANAK UVRŠTENJA NA UREĐENOM TRŽIŠTU	48

5. TRGOVINA	51
5.1 OPĆE ODREDBE	51
5.2 MODALITET KONTINUIRANE TRGOVINE I MODALITET DRAŽBE	58
5.2.1 VRSTE NALOGA	58
5.2.2 MODALITET KONTINUIRANE TRGOVINE	62
5.2.2.1 Dražba otvaranja.....	63
5.2.2.2 Kontinuirana trgovina.....	63
5.2.2.3 Unutardnevna dražba.....	63
5.2.2.4 Dražba zatvaranja.....	64
5.2.3 MODALITET DRAŽBE	64
5.2.3.1 Ubrzani prijelaz u modalitet kontinuirane trgovine	65
5.2.4 MEHANIZMI ZA UPRAVLJANJE VOLATILNOŠĆU	65
5.2.4.1 Dražbe uravnoteženja	65
5.2.4.2 Produljena dražba uravnoteženja	66
5.2.5 KONTROLE PRIJE TRGOVANJA	67
5.2.6 ODREĐIVANJE CIJENE	67
5.2.6.1 Određivanje cijene u dražbi	67
5.2.6.2 Određivanje cijene tijekom kontinuirane trgovine	68
5.3 MODALITET KONTINUIRANIH DRAŽBI	69
5.3.1 VRSTE NALOGA	69
5.3.2 KONTINUIRANE DRAŽBE	72
5.3.2.1 Pred-faza prikupljanja ponuda.....	72
5.3.2.2 Faza prikupljanja ponuda.....	72
5.3.2.3 Faza određivanja cijene	73
5.4 BLOK-TRANSAKCIJE	74
5.5 KRATKA PRODAJA	74
6. PORAVNANJE I/ILI NAMIRA	76
7. ODBOR ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA	77
8. NADZOR	80
8.1 NADZOR TRGOVINE	80
8.1.1 PRAVILA I POSTUPCI ZA SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJE ZLOUPORABE TRŽIŠTA	81
8.1.2 MJERE I POSTUPCI BURZE ZA SPRJEČAVANJE ZLOUPORABE TRŽIŠTA	82
8.1.2.1 Segment za promatranje	82
8.1.2.2 Očitovanje zbog pokretanja dražbe uravnoteženja	83
8.1.2.3 Privremena obustava trgovine financijskim instrumentom	83
8.1.3 MJERE I POSTUPCI BURZE ZA OTKRIVANJE ZLOUPORABE TRŽIŠTA	85

8.1.3.1	Postupak u slučaju identifikacije neuobičajenih naloga, transakcija ili aktivnosti člana koje ukazuju na mogućnost zlouporabe tržišta	86
8.1.4	PONIŠTENJE TRANSAKCIJE	86
8.1.4.1.1	Pogrešan unos elemenata naloga	87
8.1.4.1.2	Posebne odredbe za strukturirane proizvode.....	87
8.1.4.1.3	Postupak poništenja transakcija.....	87
8.2	NADZOR ČLANOVA.....	88
8.3	NADZOR IZDAVATELJA	89
9.	ODBOR ZA MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA.....	90
10.	MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA	93
10.1	MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA PREMA ČLANU.....	93
10.2	MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA PREMA IZDAVATELJU.....	93
10.3	VRSTE MJERA	93
10.3.1	NEJAVNA OPOMENA	93
10.3.2	JAVNA OPOMENA	93
10.3.3	NOVČANA KAZNA	94
10.3.4	SUSPENZIJA I ISKLJUČENJE IZ ČLANSTVA	94
10.3.5	PRESTANAK UVRŠTENJA.....	94
10.4	ODREĐIVANJE MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA	94
10.4.1	MIŠLJENJE I PREPORUKA ODBORA ZA MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA.....	95
11.	ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA	96
12.	SPOROVI.....	96
13.	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	97

Na temelju odredbe članka 294. Zakona o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08, 74/09, 54/13, 159/13, 18/15, 110/15 i 123/16), Uprava Zagrebačke burze d.d. na 197. sjednici održanoj dana 22.. prosinca 2017. godine donosi sljedeća

PRAVILA BURZE

1. UVODNE ODREDBE

Opće odredbe

Članak 1.

(1) Ova Pravila uređuju:

1. djelokrug i organizaciju poslovanja Burze;

2. članstvo, uključujući odredbe o:

a) primanju u članstvo,

b) organizacijskim, kadrovskim i tehničkim uvjetima za primanje u članstvo, te uvjetu namire transakcija sklopljenih na Burzi,

c) pravima i obvezama članova,

d) suspenziji i isključenju iz članstva;

3. vrste i način trgovanja, uključujući odredbe o sustavima poravnanja i/ili namire koje članovi mogu koristiti za poravnanje i/ili namiru sklopljenih transakcija;

4. transparentnost trgovine;

5. financijske instrumente kojima se može trgovati na uređenom tržištu kojim upravlja Burza, uključujući odredbe o:

a) uvjetima za uvrštenje financijskih instrumenata na uređeno tržište,

b) obvezama objave cjenovno osjetljivih informacija,

c) privremenoj obustavi trgovanja,

d) prestanku uvrštenja;

6. nadzor nad trgovinom, te odredbe o sprječavanju i otkrivanju zlouporabe tržišta;

7. mjere zaštite tržišta.

(2) Ova Pravila primjenjuju se zajedno s drugim aktima Burze na koje Pravila upućuju ili koje Burza donosi u okviru svojih ovlasti, te drugim propisima

Ciljevi i načela

Članak 2.

Prilikom tumačenja i primjene odredaba ovih Pravila potrebno je uzeti u obzir sljedeće ciljeve i načela:

1. zaštitu ulagatelja,

2. ostvarenje fer, urednog i djelotvornog tržišta,

3. ostvarivanje informacijske ravnoteže između svih sudionika tržišta,
4. objavljivanje javnosti cjenovno osjetljivih informacija o izdavateljima i/ili financijskim instrumentima kojima se trguje na uređenom tržištu,
5. smanjivanje sistemskog rizika te
6. sprječavanje sukoba interesa između interesa Burze i/ili njezinih dioničara i/ili članova i/ili izdavatelja i javnog interesa za poslovanjem uređenog tržišta.

Djelokrug i organizacija poslovanja

Članak 3.

(1) Burza u svom djelokrugu obavlja poslove vezane uz trgovinu financijskim instrumentima uvrštenim na uređeno tržište određene ovim Pravilima, a osobito sljedeće:

1. upravljanje uređenim tržištem,
2. prikupljanje, obradu i objavljivanje podataka o trgovini,
3. poslove vezane uz razvoj, održavanje i raspolaganje računalnim programima za obavljanje poslova iz točke 1. i 2. ovoga stavka i
4. obavljanje drugih poslova koji su joj zakonom i drugim propisima dani u nadležnost.

(2) Organizacija Burze utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zagrebačke burze d.d.

Značenje pojedinih pojmova

Članak 4.

(1) U ovim Pravilima, drugim aktima Burze i ugovorima koje Burza sklapa, ako iz sadržaja pojedinih odredaba očito ne proizlazi drukčije, navedeni pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. **Agencija** – Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.
2. **aktivno upravljani ETF** – UCITS ETF (eng. *Exchange Traded Fund*) u kojemu društvo za upravljanje ima diskrecijske ovlasti vezane uz sastav portfelja fonda, a koje ovise o investicijskim ciljevima i politikama.
3. **algoritamsko trgovanje** znači trgovanje financijskim instrumentima u kojem računalni algoritam automatski određuje pojedinačne parametre naloga, npr. treba li postaviti početne uvjete za nalog, trenutak zadavanja naloga, cijena ili količina u nalogu ili kako upravljati nalogom nakon njegovog zadavanja, uz ograničenu ljudsku intervenciju ili bez nje. Ovom definicijom nisu obuhvaćeni sustavi koji se koriste samo za usmjeravanje naloga na jedno mjesto trgovanja ili na više njih ili za obradu naloga bez određivanja parametara trgovanja ili za potvrdu naloga ili obradu izvršenih transakcija nakon trgovanja.
4. **blok-transakcija** – transakcija financijskim instrumentima uvrštenim na uređeno tržište, koja svojom veličinom prelazi uobičajenu veličinu tržišta, dogovorena bilateralno, a sklopljena putem trgovinskog sustava Burze sukladno ovim Pravilima.
5. **Burza** – Zagrebačka burza d.d.
6. **cjenik** – Cjenik Zagrebačke burze d.d.
7. **cjenovno osjetljiva informacija** – propisana i povlaštena informacija određena ZTK-om, Uredbom (EU) br. 596/2014, drugim propisima te odredbama ovih Pravila.

8. **CROBEX®** - dionički indeks koji je kreirala i izračunava Zagrebačka burza d.d. i čiji su sastav, metodologija i druge karakteristike određeni odlukom Burze.
9. **član** – osoba koja s Burzom sklopi ugovor o članstvu na Zagrebačkoj burzi d.d.
10. **društvo za upravljanje** – pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici koja, na temelju odobrenja nadležnog tijela, obavlja djelatnost upravljanja UCITS i alternativnim investicijskim fondovima.
11. **država članica** – država članica Europske unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru.
12. **država članica domaćin** - znači
 - a. u slučaju investicijskih društava – znači država članica domaćin kako je definirana u članku 2. stavak 1. točka 38. Uredbe (EU) br. 600/2014;
 - b. u slučaju izdavatelja – država članica određena na način propisan odredbama ZTK-a.
13. **dužnički vrijednosni papiri** – vrijednosni papiri određeni na način propisan odredbama ZTK-a.
14. **ex-date** – prvi dan od kojeg se dionicom trguje bez prava na isplatu u novcu i/ili vrijednosnim papirima (ciklus namire -1 (jedan) radni dan središnjeg depozitorija od *record date*-a).
15. **financijski instrumenti** – financijski instrumenti određeni člankom 3. stavak 1. točka 2. podtočka (a) do (c) ZTK.
16. **fond čijim se udjelima trguje na burzi ili ETF** (eng. *Exchange Traded Fund*) – znači fond čijim se udjelima trguje na burzi kako je definiran u članku 2. stavak 1. točka 26. Uredbe (EU) br. 600/2014. **fond koji replicira određeni indeks** - UCITS ETF koji ima strategiju da replicira ili prati performanse jednog ili više indeksa.
17. **iNAV** (eng. *indicative net asset value*) – indikativni NAV, mjera vrijednosti NAV-a unutar dana koja se zasniva na najnovijim informacijama.
18. **indikativna cijena** – cijena financijskog instrumenta koju trgovinski sustav izračunava tijekom faze prikupljanja ponuda sukladno članku 204. ovih Pravila.
19. **internetska veza** - komunikacijska veza putem Interneta.
20. **izdavatelj** – pravni subjekt, uključujući i državu, koji je s Burzom sklopio ugovor o uvrštenju financijskih instrumenta na uređeno tržište.
21. **klijent** – svaka fizička ili pravna osoba kojoj član pruža investicijske ili pomoćne usluge.
22. **knjiga naloga** – dio trgovinskog sustava koji sadrži sve naloge na temelju kojih se mogu sklopiti transakcije.
23. **Kodeks korporativnog upravljanja** – Kodeks korporativnog upravljanja koji su izradile Burza i Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.
- 24.
25. **korporativne akcije** – uključuju sve aktivnosti koje se odnose na ostvarivanje prava iz vrijednosnih papira, na promjene koje se odnose na vrijednosne papire ili na statusne promjene izdavatelja.
26. **kratka prodaja** (eng. *short selling*) – transakcija financijskim instrumentom kojeg je član pozajmio ili je ugovorio pozajmiti za isporuku pri namiri.

27. **kvalificirani udio** - svaki posredni ili neposredni udio u investicijskom društvu koji predstavlja 10% ili više udjela u kapitalu ili glasačkim pravima ili koji omogućava ostvarivanje značajnog utjecaja na upravljanje tim društvom u smislu odredbi ZTK-a.
28. **matična država članica** – znači
 - a. u slučaju investicijskih društava - matična država članica kako je definirana u članku 2. stavak 1. točka 37. Uredbe (EU) br. 600/2014;
 - b. u slučaju izdavatelja – matična država članica određena na način propisan odredbama ZTK-a.
29. **mehanizam za otkazivanje naloga** (eng. *kill button*) - mehanizam koji omogućuje otkazivanje neizvršenih naloga člana i onemogućuje izlaganje novih naloga.
30. **mjere zaštite tržišta** – mjere koje je Burza ovlaštena poduzeti na temelju ovih Pravila prema članu ili izdavatelju radi zaštite fer, urednog i djelotvornog tržišta i zaštite ulagatelja.
31. **nalog** – ponuda na kupnju ili prodaju financijskih instrumenata koji u svoje ime i za svoj račun ili za račun klijenta član unese u trgovinski sustav Burze.
32. **NAV** (eng. *net asset value*) – neto vrijednost imovine po udjelu UCITS fonda.
33. **održavatelj tržišta** je član Burze koji na temelju ugovora sklopljenog s Burzom preuzima posebne obveze vezane uz održavanje likvidnosti određenog financijskog instrumenta, određeno vrijeme tijekom trajanja trgovine, putem izlaganja istovremenih naloga na kupnju i prodaju.
34. **osobe koje obavljaju rukovoditeljske dužnosti** – osobe određene člankom 3. stavak 1. točka 25. Uredbe (EU) br. 596/2014.
35. **otvoreni investicijski fond** – otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (UCITS fond) određen zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom.
36. **podatkovna linija** - komunikacijska linija kojom upravlja davatelj usluga povezivanja s trgovinskim sustavom i koja služi ostvarivanju izravne podatkovne veze s trgovinskim sustavom odnosno ostalim dijelovima informacijskog sustava Burze.
37. **podatkovne veze** - sve komunikacijske veze namijenjene razmjeni podataka kojima članovi ili drugi korisnici pristupaju trgovinskom sustavu odnosno ostalim dijelovima informacijskog sustava Burze.
38. **ponuda odnosno ponuda na kupnju i prodaju** – istovremeni nalog na kupnju i prodaju financijskih instrumenata koji u svoje ime i za svoj račun održavatelj tržišta objavljuje na uređenom tržištu.
39. **popis upućenih osoba** – popis određen člankom 18. Uredbe (EU) br. 596/2014.
40. **povlaštena informacija** - informacija određena člankom 7. Uredbe (EU) br. 596/2014.
41. **Pravila Burze** – ova Pravila.
42. **privremena obustava trgovine financijskim instrumentom** – mjera kojom se privremeno onemogućava trgovina određenim financijskim instrumentom putem trgovinskog sustava Burze.
43. **propisane informacije** – informacije određene člankom 395. stavak 1. točka 4. ZTK-a.
44. **računalni program člana** - računalni program razvijen uporabom računalnog programskog sučelja, odnosno drugog odgovarajućeg protokola propisanog od strane Burze.
45. **sustav trgovanja člana** obuhvaća računalni program, računalnu i komunikacijsku opremu i podatkovnu vezu za razmjenu podataka između sustava trgovanja člana i trgovinskog sustava.

46. **računalno programsko sučelje** - tehnička specifikacija transakcijskih poruka koje se koriste za razmjenu podataka između sustava trgovanja člana ili drugog korisnika i trgovinskog sustava, namijenjena razvoju računalnih programa člana ili drugog korisnika.
47. **record date** – datum utvrđivanja popisa imatelja prava na isplatu u novcu i/ili vrijednosnim papirima.
48. **referentna cijena** – cijena zadnje transakcije financijskim instrumentom utvrđena u dražbi i/ili fazi kontinuirane trgovine, osim u slučaju iz članka 161. stavak 5. ovih Pravila.
49. **središnji depozitorij** - središnji depozitorij vrijednosnih papira kako je određen odredbama ZTK.
50. **središnji registar** - središnji upisnik nematerijaliziranih financijskih instrumenata kako je određen odredbama ZTK-a.
51. **strukturirani proizvodi** – prenosivi vrijednosni papiri određeni u članku 3. stavak 1. točka 3. podtočka (c) ZTK-a.
52. **temeljni instrument** – prenosivi vrijednosni papir, valuta, kamatna stopa ili prinos, roba, indeks ili druga mjerna veličina o čijoj vrijednosti ovisi vrijednost drugog financijskog instrumenta.
53. **transakcija** – pravni posao kupoprodaje financijskih instrumenata koji nastaje spajanjem odgovarajućih naloga na kupnju i prodaju putem trgovinskog sustava Burze sukladno odredbama ovih Pravila.
54. **treća država** – država koja nije država članica.
55. **trgovina** – postupak unosa naloga na kupnju i prodaju i sklapanja transakcija financijskim instrumentima putem trgovinskog sustava Burze.
56. **trgovinska radna stanica** - računalni program koji član koristi za obavljanje poslova na trgovinskom sustavu.
57. **trgovinski dan** – dan na koji je trgovinski sustav otvoren članovima za sklapanje transakcija.
58. **trgovinski sustav** - računalni program, računalna i komunikacijska oprema i pristupna podatkovna mreža za razmjenu podataka između sustava trgovanja člana ili drugih korisnika i trgovinskog sustava Burze.
59. **uprava i nadzorni odbor** – uprava i nadzorni odbor prema odredbama ZTD-a, odnosno prema propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje trgovačkih društava; ako dioničko društvo ima upravni odbor, odredbe ovih Pravila koje se odnose na upravu i nadzorni odbor na odgovarajući se način odnose na upravni odbor.
60. **Uredba (EU) br. 2016/1052** - Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/1052 od 8. ožujka 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za uvjete primjenjive na programe otkupa i stabilizacijske mjere.
61. **Uredba (EU) br. 2017/565** - Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te Direktive.
62. **Uredba (EU) br. 2017/566** – Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/566 od 18. svibnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za omjer neizvršenih naloga i transakcija radi sprečavanja neurednih uvjeta trgovanja.

63. **Uredba (EU) br. 2017/568** - Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/568 od 24. svibnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za uvrštenje financijskih instrumenata za trgovanje na uređenim tržištima.
64. **Uredba (EU) br. 2017/578** - Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/578 od 13. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o utvrđivanju zahtjeva za ugovore o održavanju tržišta i sustave održavanja tržišta.
65. **Uredba (EU) br. 2017/580** – Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/580 od 24. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za evidentiranje relevantnih podataka u vezi s nalozima koji se odnose na financijske instrumente.
66. **Uredba (EU) br. 2017/584** - Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/584 od 14. srpnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju organizacijski zahtjevi za mjesta trgovanja.
67. **Uredba (EU) br. 2017/589** - Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/589 od 19. srpnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju organizacijski zahtjevi za investicijska društva koja se bave algoritamskim trgovanjem.
68. **Uredba (EU) br. 236/2012** - Uredba (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza.
69. **Uredba (EU) br. 236/2012** – Uredba (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza.
70. **Uredba (EU) br. 596/2014** - Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (MAR).
71. **Uredba (EU) br. 600/2014** - Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012.
72. **Uredba (EU) br. 2017/588** - Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/588 od 14. srpnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za režim pomaka cijene za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima i fondove čijim se udjelima trguje na burzi.
73. **uređeno tržište** – uređeno tržište kako je definirano u članku 2. stavak 1. točka 13. Uredbe (EU) br. 600/2014 .
74. **usko povezana osoba** - osoba određena člankom 3. stavak 1. točka 26. Uredbe (EU) br. 596/2014.
75. **usluge trgovanja putem interneta** (eng. *e-trade*) – sporazum prema kojem član dozvoljava određenim klijentima da zadaju naloge putem interneta koji se preko internog sustava trgovanja člana prosljeđuju u trgovinski sustav Burze s identifikacijskom oznakom člana.
76. **uvrštenje** – postupak kojim se omogućuje trgovanje financijskim instrumentom na uređenom tržištu.

77. **zadnja cijena** – cijena zadnje transakcije financijskim instrumentom određenog trgovinskog dana.
78. **zahtjev za uvrštenje** – zahtjev za uvrštenje financijskih instrumenata na uređeno tržište.
79. **zaključna cijena** – cijena zadnje transakcije financijskim instrumentom određenog trgovinskog dana. Ako se financijskim instrumentom nije trgovalo određenog trgovinskog dana, zaključna cijena je zaključna cijena prethodnog trgovinskog dana.
80. **zatvoreni investicijski fond** – zatvoreni alternativni investicijski fond (zatvoreni AIF) s javnom ponudom određen zakonom koji uređuje osnivanje i rad alternativnih investicijskih fondova.
81. **ZTD** – Zakon o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 144/12, 68/13 i 110/15).
82. **ZTK** – Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08, 74/09, 54/13, 159/13, 18/15, 110/15 i 123/16).
- (2) Izrazi koji se koriste u ovim Pravilima, a koji su navedeni u jednini ili množini odnose se jednako i na jedninu i množinu, osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije.
- (3) Pozivanje na određeni zakon ili drugi propis podrazumijeva i svaku buduću izmjenu tog zakona odnosno propisa.

Priručnici i drugi akti

Članak 5.

- (1) Priručnike i druge akte (odluke, standarde, itd.) za provedbu ovih Pravila donosi Burza.
- (2) Akte iz stavka 1. ovoga članka Burza objavljuje na internetskim stranicama najmanje 7 (sedam) dana prije početka primjene istih.
- (3) U slučaju neslaganja odredbi Pravila i priručnika ili drugih akata Burze, primjenjivat će se odredbe Pravila.

2. ČLANSTVO

Članak 6.

Ovaj dio Pravila odnosi se na uvjete za stjecanje i prestanak članstva na Burzi, prava i obveze članova koji proizlaze iz članstva te postupke koji su s njima povezani.

2.1 STJECANJE ČLANSTVA

Članak 7.

- (1) Status člana stječe se u trenutku sklapanja ugovora o članstvu.
- (2) Odluku o primanju u članstvo donosi Burza.
- (3) Stjecanjem statusa člana član neopozivo pristaje na primjenu ovih Pravila i drugih akata Burze.
- (4) Status člana ne može se steći sukcesijom.

Osobe koje mogu biti članovi Burze

Članak 8.

- (1) Član Burze može biti investicijsko društvo ili kreditna institucija iz Republike Hrvatske, države članice i treće države, uz uvjete propisane ZTK-om i ovim Pravilima te detaljnije razrađene drugim aktima Burze.
- (2) Član Burze s ograničenim trgovinskim pravima može postati i osoba koja ispunjava posebne uvjete propisane člankom 9. ovih Pravila.
- (3) Član Burze može postati i druga osoba sukladno odredbama propisa koji uređuje sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava.

Posebni uvjeti za člana s ograničenim trgovinskim pravima

Članak 9.

Osoba iz članka 8. stavak 2. ovih Pravila mora, uz uvjete za članstvo određene ovim Pravilima, ispunjavati i sljedeće uvjete:

1. imati pravni oblik dioničkog društva, društva s ograničenom odgovornošću ili europskog društva (*societas europea*),
2. imati temeljni kapital u iznosu od najmanje 400.000,00 HRK,
3. obavljati poslovanje najmanje 3 (tri) godine u kontinuitetu,
4. imati dobru reputaciju,
5. imati uspostavljen sustav upravljanja rizicima razmjernan vrsti, opsegu i složenosti usluga i aktivnosti koje obavlja i odgovarajući sustav internih kontrola,
6. iz podataka o trgovini mora biti vidljivo da je na tržištu kapitala sklopila više od 10 (deset) transakcija mjesečno u posljednje 3 (tri) poslovne godine i
7. njezin investicijski portfelj u financijske instrumente, uključujući depozite u novcu, mora prelaziti iznos od 3.500.000,00 HRK.

Pretpostavke za primanje u članstvo

Članak 10.

Osoba koja je podnijela zahtjev za primanje u članstvo mora imati člansko mjesto i mora ispunjavati uvjete za primanje u članstvo propisane ovim Pravilima.

Člansko mjesto

Članak 11.

- (1) Člansko mjesto može se steći samo u svrhu primanja u članstvo na Burzi.
- (2) Člansko mjesto može se steći od Burze ili od druge osobe koja ima člansko mjesto, uz prethodnu suglasnost Burze.
- (3) Ako se člansko mjesto stječe od osobe koja ima člansko mjesto, a koja nije ispunila novčane ili druge obveze prema Burzi, Burza može odbiti dati suglasnost za prijenos članskog mjesta.

Članak 12.

- (1) Član može imati jedno člansko mjesto.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, član može imati dva ili više članskih mjesta ako je članska mjesta stekao u postupku pripajanja, spajanja ili podjele društva.

2.2 ORGANIZACIJSKI, KADROVSKI I TEHNIČKI UVJETI ZA ČLANSTVO

2.2.1 Organizacijski uvjeti

Organizacijski uvjeti

Članak 13.

- (1) Član mora imati odgovarajuće odobrenje Agencije odnosno Hrvatske narodne banke ili nadležnog tijela matične države članice odnosno treće države za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i pomoćnih usluga.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se na odgovarajući način na osobe iz članka 8. stavak 2. ovih Pravila.

2.2.2 Kadrovski uvjeti

Članak 14.

- (1) Član mora imati ovlaštenu najmanje jednu osobu, koja na temelju radnog odnosa ili druge pravne osnove, obavlja poslove brokera i koja je osposobljena za rad na trgovinskom sustavu.
- (2) Član mora odrediti:
 1. najmanje jednu osobu odgovornu za nadzor sustava trgovanja člana, i to osobito za:
 - a) administriranje identifikacijskih oznaka brokera te dodjeljivanje korisničkih imena i zaporki i prava pristupa trgovinskom sustavu za sve korisnike trgovinskog sustava kod odnosnog člana,
 - b) dodjeljivanje određenih razina prava na korištenje trgovinskog sustava, za članove koji koriste računalno programsko sučelje za pristup trgovinskom sustavu,

c) računalne programe člana, računalnu i komunikacijsku opremu te pristup i povezivanje s trgovinskim sustavom u skladu sa zahtjevima Burze, nadziranje i administriranje upita od strane Burze u svezi računalnih programa na strani člana, računalne i komunikacijske opreme i podatkovnih veza s trgovinskim sustavom i

2. osobu ovlaštenu za donošenje odluka u izvanrednim okolnostima, koja mora biti dostupna u vremenu od 8:00 do 18:00 sati svaki trgovinski dan.

(3) Član mora bez odgode obavijestiti Burzu o promjeni osoba navedenih stavku 1. i 2. ovoga članka.

(4) Ako član obavlja poslove održavatelja tržišta, osoba koja kod člana obavlja te poslove mora biti osposobljena za obavljanje poslova održavatelja tržišta na trgovinskom sustavu.

(5) Član mora kontinuirano održavati odgovarajući stupanj stručnosti osoba navedenih u stavku 1., 2. i 4. ovoga članka sukladno ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(6) U cilju stjecanja ili održavanja znanja i vještina potrebnih za obavljanje određenih poslova na trgovinskom sustavu, Burza može propisati obvezu osposobljavanja i usavršavanja za osobe koje kod člana obavljaju te poslove.

2.2.3 Tehnički uvjeti

Sustav trgovanja člana

Članak 15.

(1) Sustav trgovanja člana mora biti tehnički i funkcionalno usklađen s trgovinskim sustavom Burze.

(2) Sustav trgovanja iz stavka 1. ovoga članka mora ispunjavati uvjete koji se odnose na kontrole cijena, količine i vrijednosti naloga, kao i uvjete za upotrebu sustava prije trgovanja te kontrole aktivnosti trgovanja članova nakon trgovanja propisane ZTK-om i drugim propisima, ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(3) Sustav trgovanja iz stavka 1. mora biti povezan s trgovinskim sustavom putem odgovarajućih podatkovnih veza.

(4) Podatkovnim vezama iz stavka 3. ovoga članka mora upravljati davatelj usluga povezivanja s trgovinskim sustavom kojeg odredi Burza, a iste moraju ispunjavati određene zahtjeve vezane uz brzinu protočnosti podataka, pouzdanost i druge tehničke karakteristike.

(5) Burza članu omogućuje pristup trgovinskom sustavu putem trgovinske radne stanice ili računalnog programa člana razvijenog uporabom računalnog programskog sučelja, odnosno drugog odgovarajućeg protokola.

(6) Član je odgovoran za uredno funkcioniranje svogsustava trgovanja.

Računalni programi člana

Članak 16.

(1) Član mora osigurati da su računalni programi neprekidno u skladu sa zahtjevima određenim u tehničkoj dokumentaciji te protokolima za komunikaciju s trgovinskim sustavom, odnosno izmjenama i dopunama tehničke dokumentacije i protokola.

(2) Ako računalni programi člana nisu u skladu sa zahtjevima određenim u tehničkoj dokumentaciji, odnosno protokolima za komunikaciju s trgovinskim sustavom, Burza može članu onemogućiti pristup trgovinskom sustavu dok se računalni programi člana ne usklade sa zahtjevima određenim u tehničkoj dokumentaciji, odnosno protokolima za komunikaciju s trgovinskim sustavom.

Računalna i komunikacijska oprema

Članak 17.

(1) Član je dužan osigurati da je njegova računalna i komunikacijska oprema spojena na trgovinski sustav na način da neprekidno ispunjava zahtjeve određene u tehničkoj dokumentaciji.

(2) Računalna i komunikacijska oprema člana mora neprekidno funkcionirati na način koji omogućuje povezivanje i održavanje stalne i pouzdane podatkovne veze s trgovinskim sustavom.

(3) Ako računalna i komunikacijska oprema člana ne omogućuje stalnu i pouzdanu podatkovnu vezu s trgovinskim sustavom, Burza može članu onemogućiti pristup trgovinskom sustavu dok se računalna i komunikacijska oprema ne uskladi sa zahtjevima određenim u tehničkoj dokumentaciji.

(4) Član mora onemogućiti neovlaštenim osobama pristup računalnoj i komunikacijskoj opremi.

(5) Računalna i komunikacijska oprema mora biti postavljena na način da sprječava neovlašteni pristup trgovinskom sustavu.

(6) Troškove računalne i komunikacijske opreme i instalacije opreme na lokaciji člana, uključujući troškove podatkovne veze s trgovinskim sustavom, dužan je snositi član.

Standardi sigurnosti

Članak 18.

(1) Ako član poduzme ili propusti spriječiti radnju koja ugrožava ili bi mogla ugroziti uredno funkcioniranje trgovinskog sustava, uključujući, ali ne ograničavajući se na sigurnosne postavke i funkcionalnosti trgovinskog sustava i slično, Burza može članu onemogućiti pristup trgovinskom sustavu.

(2) Član odgovara za svaku štetu nastalu u slučaju iz stavka 1. ovoga članka.

2.2.4 Namira transakcija sklopljenih na Burzi

Članak 19.

Član mora osigurati poravnanje i namiru transakcija sklopljenih na uređenom tržištu na jedan od sljedećih načina:

1. putem članstva u sustavu poravnanja i/ili namire u kojem se namiruju transakcije sklopljene na Burzi, ili
2. putem ugovora sklopljenog s članom sustava poravnanja i/ili namire koji osigurava namiru transakcija sklopljenih na Burzi za račun člana.

2.3 POSTUPAK PRIMANJA U ČLANSTVO

Članak 20.

(1) Osoba koja želi postati članom Burze podnosi zahtjev za primanje u članstvo na propisanom obrascu čiji sadržaj određuje Burza.

(2) Podnositelj zahtjeva dužan je uz zahtjev za primanje u članstvo priložiti:

1. izvadak iz sudskog registra nadležnog trgovačkog suda odnosno druge službene evidencije gdje je podnositelj zahtjeva upisan kao pravna osoba, koji uključuje posljednje promjene,
2. odluku nadležnog tijela o odobrenju za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti,
3. kratki prikaz dosadašnjeg poslovanja i planova djelovanja na tržištu kapitala,
4. ispravu kojom dokazuje da ima člansko mjesto odnosno da će člansko mjesto pravovremeno steći,
5. dva primjerka ugovora o članstvu potpisanih od strane osoba ovlaštenih za zastupanje osobe koja želi postati članom Burze,
6. dokaz o uplaćenim naknadama, sukladno cjeniku.

(3) Podnositelj zahtjeva može biti pozvan da, osim isprava navedenih u stavku 2. ovoga članka, dostavi dodatnu dokumentaciju na zahtjev Burze.

(4) Osoba koja želi postati članom Burze omogućit će Burzi provjeru istinitosti informacija dostavljenih u zahtjevu za primanje u članstvo na Burzi.

Članak 21.

(1) Podnositelj zahtjeva za primanje u članstvo s ograničenim trgovinskim pravima iz članka 8. stavak 2. ovih Pravila, dužan je uz zahtjev priložiti:

1. isprave navedene u točki 1., 3., 4., 5. i 6. stavak 2. članka 20. ovih Pravila;
2. financijske izvještaje za posljednje 3 (tri) poslovne godine;
3. isprave kojima dokazuje da posjeduje odgovarajuća odobrenja za rad izdana od strane nadležnih tijela odnosno, ako takve isprave ne postoje,
4. dokaz da podnositelj zahtjeva i/ili član uprave nije pravomoćno osuđen za kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom te ni za jedno od sljedećih kaznenih djela:
 - a) prijevare,
 - b) protiv imovine, kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti,
 - c) protiv gospodarstva,
 - d) protiv pravosuđa,
 - e) krivotvorenja,
 - f) protiv službene dužnosti,
 - g) odavanje tajnih podataka,
 - h) pranje novca,
 - i) financiranje terorizma,
 - j) iz zakona koji uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava,odnosno djela koja po svom opisu odgovaraju tim djelima, i nije pravomoćno osuđen za teži prekršaj koji predstavlja kršenje propisa iz djelatnosti Agencije ili drugog nadležnog tijela,

5. dokument koji daje prikaz uspostavljenog sustava upravljanja rizicima razmjerni vrsti, opsegu i složenosti usluga i aktivnosti koje podnositelj zahtjeva obavlja, uključujući opis sustava internih kontrola,
 6. izjavu kojom potvrđuje da je na tržištu kapitala sklopio više od 10 (deset) transakcija mjesečno u posljednje 3 (tri) poslovne godine, uključujući i druge odgovarajuće dokaze i
 7. izjavu kojom potvrđuje da njegov investicijski portfelj u financijske instrumente, uključujući depozite u novcu, prelazi iznos od 3.500.000,00 HRK.
- (2) Podnositelj zahtjeva može biti pozvan da, osim isprava navedenih u stavku 1. ovoga članka, dostavi i dodatnu dokumentaciju na zahtjev Burze.

Odluka o primanju u članstvo

Članak 22.

- (1) Odluku o zahtjevu za primanje u članstvo donosi Burza najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana primitka zahtjeva i potrebne dokumentacije.
- (2) Odluka o odbijanju zahtjeva za primanje u članstvo mora biti obrazložena.
- (3) Odluku o primanju u članstvo Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama, te o odluci obavještava druge članove i Agenciju.

Članak 23.

- (1) U razdoblju ne dužem od 3 (tri) mjeseca od dana donošenja odluke o primanju u članstvo, član je dužan ispuniti sljedeće uvjete za primanje u trgovinu:
 1. osigurati pristup trgovinskom sustavu Burze, na jedan od sljedećih načina:
 - a) sklapanjem ugovora s primarnim davateljem usluga za povezivanje s trgovinskim sustavom, ili,
 - b) podnošenjem odgovarajućeg dokaza o ugovoru s drugim davateljem usluga povezivanja s trgovinskim sustavom,uz dostavu Burzi dokaza o vrsti podatkovne veze i načinu spajanja na trgovinski sustav;
 2. dostaviti dokaz da je sustav trgovanja člana tehnički i funkcionalno usklađen s trgovinskim sustavom Burze i da isti ispunjava uvjete koji se odnose na kontrole cijena, količine i vrijednosti naloga propisane ZTK-om i drugim propisima, ovim Pravilima i drugim aktima Burze.
 3. dostaviti dokaz o osiguravanju poravnanja i namire za transakcije sklopljene na uređenom tržištu,
 4. dostaviti podatke o osobi koja će obavljati poslove brokera sukladno članku 14. stavak 1. ovih Pravila, uključujući dokaze o stečenom znanju i iskustvu, te njezinoj osposobljenosti za obavljanje tih poslova,
 5. dostaviti podatke o osobama zaduženim za poslove navedene u članku 14. stavak 2. ovih Pravila.
- (2) Burza može zahtijevati od člana predaju odgovarajućeg instrumenta osiguranja.

Članak 24.

- (1) Nakon što provede dubinsku analizu člana i utvrdi da su ispunjeni uvjeti navedeni u članku 23. ovih Pravila, Burza donosi odluku o primanju člana u trgovanje.
- (2) Burza će obavijestiti druge članove o odluci iz stavka 1. ovog članka i staviti novog člana u popis članova Burze koji objavljuje na svojim internetskim stranicama.

2.4 PRAVA I OBVEZE ČLANOVA

Prava članova

Članak 25.

(1) Član ima sljedeća prava:

1. na pristup trgovinskom sustavu,
2. koristiti trgovinski sustav i sklapati transakcije na trgovinskom sustavu u vlastito ime i za vlastiti račun ili za račun klijenta,
3. pristup informacijama koje se odnose na trgovanje,
4. pristup informacijama o uvrštenju, privremenoj obustavi i prestanku uvrštenja financijskih instrumenata na uređenom tržištu,
5. pristup informacijama o stjecanju, suspenziji i prestanku članstva na Burzi i
6. druga prava propisana ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(2) Funkcionalnosti trgovinskog sustava Burze za članove s udaljenim pristupom mogu biti djelomično ograničene zbog njihove podatkovne veze i načina pristupa trgovinskom sustavu.

(3) Pravo iz točke 2. stavak 1. ovoga članka osoba iz članka 8. stavak 2. ovih Pravila ograničeno je isključivo na pravo sklapanja transakcija u vlastito ime i za vlastiti račun.

Obveze članova

Članak 26.

Član ima sljedeće obveze:

1. pridržavati se ovih Pravila i drugih akata Burze kada trguje na Burzi,
2. osigurati da su uvjeti za primanje u članstvo na Burzi propisani ovim Pravilima i drugim aktima Burze ispunjeni za cijelo vrijeme trajanja statusa člana,
3. dostavljati Burzi podatke sukladno ovim Pravilima i drugim aktima Burze,
4. osigurati da je njegov sustav trgovanja tehnički i funkcionalno usklađen sa trgovinskim sustavom Burze,
5. zaštititi svoj sustav trgovanja, identifikacijske oznake te korisnička imena i zaporke za pristup trgovinskom sustavu,
6. na zahtjev Burze omogućiti nadzor svog sustava trgovanja i poslovanja,
7. na zahtjev Burze dostaviti podatke ili omogućiti pristup do evidencije o naložimai odlukama o trgovanju i evidencije o transakcijama,
8. ispunjavati novčane i druge obveze sukladno ugovorima sklopljenim s Burzom odnosno propisane ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

Pristup trgovinskom sustavu

Članak 27.

(1) Svi članovi Burze imaju pravo na pristup trgovinskom sustavu.

(2) Tehničke uvjete za pristup trgovinskom sustavu određuje Burza i/ili davatelj usluga povezivanja s trgovinskim sustavom.

(4) Član je dužan čuvati kao poslovnu tajnu postupak povezivanja s trgovinskim sustavom, tehničku dokumentaciju o trgovinskom sustavu, računalnom programskom sučelju i ostalu dokumentaciju za koju Burza ili davatelj usluga povezivanja s trgovinskim sustavom odredi da predstavlja poslovnu tajnu.

(5) Član je dužan poduzeti sve potrebne mjere radi sprječavanja pristupa i korištenja trgovinskog sustava, direktno ili indirektno, od strane neovlaštenih osoba.

Usluge trgovanja putem interneta

Članak 28.

(1) Član koji klijentu pruža usluge trgovanja putem interneta dužan je:

1. izvršiti prethodnu procjenu primjerenosti i prikladnosti klijenta,
2. osigurati da je klijent upoznat sa sadržajem ZTK-a i drugih propisa, ovih Pravila i drugih akata Burze kojima se uređuje trgovanje,
3. osigurati da njegov sustav trgovanja omogućuje sigurnu identifikaciju klijenta i naloga zadanih putem interneta,
4. uspostaviti primjerene sustave i mjere, uključujući kontrole prije i poslije trgovanja, u cilju sprječavanja pogrešnog unosa naloga odnosno naloga koje mogu ugroziti fer, uredno i djelotvorno trgovanje i ponašanja koje može upućivati na zlouporabu tržišta sukladno Uredbi (EU) br. 596/2014,
5. osigurati da u svakom trenutku ima pravo klijentu onemogućiti trgovanje putem interneta i
6. poduzeti druge mjere i postupke da bi nalozi klijenata bili u potpunosti usklađeni s odredbama ZTK-a, Uredbe (EU) br. 596/2014 i drugih propisa, ovih Pravila ili drugih akata Burze.

(2) Član je odgovoran za sve naloge klijenta unesene u trgovinski sustav putem interneta, sklopljene transakcije i druge radnje poduzete na trgovinskom sustavu pod njegovom identifikacijskom oznakom.

(3) Burza ima pravo u svakom trenutku onemogućiti članu trgovanje ako procijeni da isto nije u skladu s odredbama ovih Pravila ili drugih akata Burze o fer, urednom i djelotvornom trgovanju odnosno ako smatra da isto predstavlja ponašanje koje može upućivati na zlouporabu tržišta sukladno Uredbi (EU) br. 596/2014.

Pravo zadavati naloge i sklapati transakcije

Članak 29.

(1) Član ima pravo unositi naloge u trgovinski sustav za vlastiti račun ili za račun trećih osoba i sklapati transakcije.

(2) Održavatelj tržišta ima pravo unositi ponude u trgovinski sustav za vlastiti račun i sklapati transakcije.

(3) Svi uneseni nalozi i izvršene transakcije koje sadrže identifikacijsku oznaku člana pravno su obvezujući za tog člana.

(4) Trgovina je anonimna odnosno članovi ne vide drugu stranu u transakciji (eng. *counterparty*).

Identifikacija člana

Članak 30.

(1) Burza dodjeljuje svakom članu identifikacijsku oznaku za pristup trgovinskom sustavu.

(2) Identifikacijsku oznaku smije koristiti isključivo član kojem je identifikacijska oznaka dodijeljena.

(3) Član je odgovoran za sve radnje nastale na trgovinskom sustavu pod njegovom identifikacijskom oznakom.

Zloupotreba identifikacijskih elemenata

Članak 31.

(1) U slučaju zlouprabe identifikacijskih elemenata člana (identifikacijskih oznaka, korisničkih imena i zaporki), član mora odmah obavijestiti Burzu usmeno, a kasnije i u pisanom obliku.

(2) Burza će ukinuti identifikacijske elemente odmah po primitku obavijesti člana o zlouporabi i izvršiti promjenu istih. Ukidanje identifikacijskih elemenata ne utječe na valjanost transakcija sklopljenih do trenutka ukidanja istih.

(3) Burza može, na zahtjev člana, privremeno ili trajno suspendirati sumnjivog korisnika, otkazati sve otvorene naloge sumnjivog korisnika odnosno člana, dostaviti članu izvještaj o sklopljenim transakcijama sumnjivog korisnika ili onemogućiti članu pristup do trgovinskog sustava, odnosno poduzeti druge mjere i aktivnosti primjerene okolnostima svakog pojedinog slučaja.

Održavanje kapaciteta trgovinskog sustava

Članak 32.

(1) Burza osigurava da trgovinski sustav ima dovoljan kapacitet za obavljanje funkcija bez kvarova, prekida ili grešaka pri uparivanju transakcija.

(2) U svrhu navedenu u stavku 1. ovoga članka Burza određuje najveći dopušteni broj poruka u sekundi koje član može unijeti u trgovinski sustav.

Algoritamsko trgovanje

Članak 33.

(1) Član koji koristi algoritamsko trgovanje mora uspostaviti sustave i mjere za kontrolu rizika primjerene aktivnostima člana u skladu s odredbama ZTK i drugih propisa, Uredbom (EU) br. 2017/589, ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(2) Sustavi i mjere iz stavka 1. ovoga članka moraju:

(a) osiguravati otpornost sustava trgovanja koje član koristi,

(a) imati ugrađene primjerene kontrole prije i poslije trgovanja i

(c) sprječavati rad sustava na način koji stvara ili doprinosi neurednim uvjetima trgovanja na tržištu,

(3) Član je dužan pravovremeno obavijestiti Burzu o korištenju i prestanku korištenja funkcionalnosti za algoritamsko trgovanje.

Identifikacija (algoritamskih) naloga i trgovinskih algoritama

Članak 34.

(1) Član je dužan označavati naloge i ponude koje generira algoritamsko trgovanje odnosno različite algoritme koji se koriste za donošenje investicijske odluke i zadavanje naloga.

(2) Detaljnije odredbe o načinu, strukturi i obliku oznaka (algoritamskih) naloga i ponuda te identifikaciji trgovinskih algoritama određuje Burza.

Ispitivanja usklađenosti člana

Članak 35.

- (1) Član mora, prije uvođenja ili bitne nadogradnje, provesti ispitivanje usklađenosti svog pristupa trgovinskom sustavu Burze, svog sustava trgovanja, algoritama trgovanja ili strategija trgovanja.
- (2) Ispitivanjem usklađenosti osigurava se da je osnovno funkcioniranje sustava trgovanja, algoritama i strategija članova ispravno i u skladu sa zahtjevima Burze.
- (3) Burza osigurava svojim članovima, uključujući potencijalne članove, okruženje za ispitivanje usklađenosti.
- (4) Prije uvođenja ili bitne nadogradnje algoritma trgovanja ili strategije trgovanja, član mora potvrditi da su algoritmi koje primjenjuje bili testirani kako isti ne bi pridonosili ili stvarali neuredne uvjete trgovanja, te opisati sredstva kojima su testirani.
- (5) Burza može zahtijevati da član izvrši ispitivanja usklađenosti na za to predviđenoj testnoj okolini i uz korištenje njezinih mehanizama za ispitivanje usklađenosti. Ispitivanje mora biti izvršeno na način i prema rasporedu koji odredi Burza. Burza dostavlja članu odnosno potencijalnom članu izvješće o rezultatima ispitivanja usklađenosti.
- (6) Član može u bilo kojem trenutku zatražiti pomoć Burze prilikom ispitivanja usklađenosti člana na testnom okruženju, a Burza će članu pružiti razumnu podršku u vezi s njegovim ispitivanjima.

Ispitivanja trgovinskog sustava

Članak 36.

- (1) Prije uvođenja ili nadogradnje trgovinskog sustava Burza provodi testiranja trgovinskog sustava.
- (2) Burza je ovlaštena zahtijevati od člana da sudjeluje u testiranjima trgovinskog sustava, u kojem slučaju je član dužan izvršiti testiranje na način i prema rasporedu koje odredi Burza.
- (3) Burza će, osim u izvanrednim okolnostima, pravovremeno obavijestiti članove o testiranju trgovinskog sustava koje bi moglo utjecati na dnevno poslovanje člana.

Izmjene trgovinskog sustava i računalnih programa te računalne i komunikacijske opreme člana

Članak 37.

- (1) Burza zadržava pravo izmjena na trgovinskom sustavu, kao što su izmjene računalne i komunikacijske opreme, promjena računalnih programa, promjena protokola za podatkovno povezivanje s trgovinskim sustavom i dr.
- (2) Burza će, osim u izvanrednim okolnostima, pravovremeno obavijestiti članove o izmjenama na trgovinskom sustavu.
- (3) U slučaju većih izmjena koje bi mogle zahtijevati izmjenu računalnih programa člana i/ili računalne i komunikacijske opreme člana, obavijest Burze će uključivati opis promjena, planirano vrijeme testiranja i datum stupanja na snagu izmjena na trgovinskom sustavu.
- (4) Izmjene na trgovinskom sustavu implementirat će se na način i u rokovima koje odredi Burza.
- (5) Član je dužan pridržavati se uputa Burze koje se odnose na izmjene na trgovinskom sustavu i u skladu s njima izmijeniti svoje računalne programe odnosno računalnu i komunikacijsku opremu.

(6) Izmjene računalnih programa te računalne i komunikacijske opreme koje mogu imati utjecaja na uredan rad trgovinskog sustava moraju se bez odgode prijaviti Burzi.

(7) Burza može zahtijevati testiranje izmijenjenih računalnih programa i računalne i komunikacijske opreme člana, uz uvjete i na način propisan tehničkom dokumentacijom.

Nedostatak u radu sustava trgovanja i računalne i komunikacijske opreme člana

Članak 38.

(1) Kada Burza utvrdi, na temelju izvršenih ispitivanja ili na drugi način, da sustav trgovanja ili računalna i komunikacijska oprema člana nije tehnički ili funkcionalno usklađena s trgovinskim sustavom Burze, član je dužan otkloniti utvrđene nedostatke.

(2) Burza je ovlaštena odrediti da član ne smije upotrebljavati dio ili cijeli računalni program ili računalnu i komunikacijsku opremu dok ne otkloni utvrđene nedostatke.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Burza može članu onemogućiti pristup trgovinskom sustavu.

Preventivni i korektivni postupci održavanja i nadogradnje trgovinskog sustava

Članak 39.

(1) Burza može onemogućiti pristup ili korištenje trgovinskog sustava ili ograničiti funkcije trgovinskog sustava zbog provođenja preventivnih postupaka održavanja ili nužnih popravaka na trgovinskom sustavu ili zbog nadogradnje trgovinskog sustava.

(2) Radnje iz stavka 1. ovoga članka u pravilu će biti planirane izvan vremena trgovanja.

(3) Burza će, osim u izvanrednim okolnostima, pravovremeno obavijestiti članove i druge korisnike svojih usluga o poduzimanju navedenih radnji.

Dostava podataka Burzi

Članak 40.

(1) Član je dužan odmah obavijestiti Burzu o promjenama svih podataka na temelju kojih je primljen u članstvo na Burzi, a naročito:

1. o prestanku važenja odobrenja za rad o pružanju investicijskih usluga i obavljanju investicijskih aktivnosti,

2. o pristupu, suspenziji i prestanku odnosno drugim promjenama u statusu članstva u sustavu poravnjenja i/ili namire,

3. o svim promjenama osoba koje obavljaju poslove brokera odnosno osoba ovlaštenih za nadzor sustava trgovanja člana,

4. o svim promjenama članova uprave odnosno izvršnih direktora, ako član ima ustrojen upravni odbor,

5. ako kod člana nastupe financijske ili druge okolnosti za koje se može opravdano očekivati da će utjecati na ispunjenje obveza člana ili da bi mogle utjecati na funkcioniranje Burze, druge članove Burze, ulagatelje i uredno funkcioniranje tržišta (npr. nelikvidnost, nesposobnost za plaćanje ili prezaduženost člana, izricanje mjera rane intervencije od strane Agencije ili drugog nadležnog tijela, otvaranje postupka stečaja ili pokretanje postupka likvidacije, sudski ili arbitražni postupak značajnije vrijednosti i dr.),

6. ako kod člana nastupe statusne promjene (npr. spajanje, pripajanje, podjela) ili drugi oblik korporativnog restrukturiranja i promjene predmeta poslovanja/djelatnosti i

7. o promjenama kvalificiranih udjela u društvu.

(2) Na zahtjev Burze, član je dužan dostaviti Burzi i druge podatke i dokumente koji utječu ili bi mogli utjecati na ispunjenje obveza člana, funkcioniranje Burze, druge članove Burze, ulagatelje i uredno funkcioniranje tržišta.

(3) Burza se obvezuje čuvati povjerljivim sve podatke zaprimljene od strane člana i iste neće davati trećim osobama ili širiti podatke bez prethodne suglasnosti člana, osim ako je drugačije određeno ZTK-om, drugim propisima, ovim Pravilima ili drugim aktima Burze.

Dostava podataka iz evidencija člana

Članak 41.

(1) Član je dužan voditi evidenciju o nalogima i evidenciju o transakcijama u skladu s Prilogom I. i IV. Uredbe (EU) br. 2017/565, odredbama ZTK i drugim propisima.

(2) Na zahtjev Burze, član je dužan dostaviti Burzi podatke iz evidencija iz stavka 1. ovoga članka, u obliku, na način i u roku koji odredi Burza u svom zahtjevu.

Nadzor nad zaposlenicima

Članak 42.

(1) Član je dužan osobe koje koriste trgovinski sustav i obavljaju poslove vezane uz trgovanje na Burzi upoznati sa sadržajem zakonskih i drugih propisa, ovih Pravila i drugih akata Burze kojima je uređeno trgovanje na uređenom tržištu.

(2) Član je dužan osigurati da se njegovi zaposlenici pridržavaju pravila i standarda struke.

Zabrana trgovanja na temelju povlaštenih informacija i nezakonitog objavljivanja povlaštenih informacija

Članak 43.

Fizička ili pravna osoba ne smije:

- a) trgovati ili pokušati trgovati na temelju povlaštenih informacija;
- b) preporučiti drugoj osobi da trguje na temelju povlaštenih informacija ili je poticati na trgovanje na temelju povlaštenih informacija; ili
- c) nezakonito objaviti povlaštene informacije.

Zabrana manipuliranja tržištem

Članak 44.

Fizička ili pravna osoba ne smije manipulirati niti pokušati manipulirati tržištem.

Čuvanje ugleda Burze i uporaba znaka Burze

Članak 45.

(1) Član Burze ne smije davati savjete, preporuke, izdavati ili distribuirati pisane materijale te koristiti medije na način koji nanosi ili bi mogao nanijeti štetu interesima ili ugledu Burze.

(2) Član Burze ima pravo na poslovnom papiru, internetskoj stranici ili na drugi prikladan način istaknuti da je član Burze i pritom koristiti znak Burze, vodeći računa da time ne dovodi u zabludu treće osobe u pogledu odvojenosti pravne osobe člana i Burze.

(3) Burza može detaljno propisati način i korištenje znaka i tvrtke Burze od strane članova i drugih korisnika usluga Burze.

Pristup informacijama

Članak 46.

(1) Član Burze stječe pristup informacijama Burze u skladu s odredbama kojima se propisuje pristup trgovinskom sustavu.

(2) Informacije Burze podrazumijevaju informacije koje se odnose na trgovanje, uvrštenje, privremenu obustavu i prestanak uvrštenja financijskih instrumenata na uređenom tržištu, informacije o stjecanju, suspenziji i prestanku članstva na Burzi, te druge informacije povezane s aktivnostima Burze, a koje izdaje ili distribuira Burza.

(3) Član Burze ovlašten je na korištenje informacija iz stavka 2. ovoga članka isključivo za vlastite potrebe.

(4) Burza određuje koju vrstu informacija član Burze može distribuirati bez ograničenja i isto objavljuje na svojim internetskim stranicama. U ostalim slučajevima, član Burze može distribuirati informacije Burze samo ako je s Burzom odnosno osobom ovlaštenom od strane Burze sklopio ugovor o distribuciji informacija.

2.5 PRESTANAK ČLANSTVA

Članak 47.

(1) Članstvo može prestati:

1. na zahtjev člana ili
2. isključenjem iz članstva.

(2) Prestanak statusa člana znači prestanak korištenja svih usluga Burze od strane člana.

(3) Prestankom članstva prestaju prava i obveze člana.

(4) Prestanak članstva nastupa s danom određenim u odluci Burze o prestanku članstva.

(5) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, novčane i druge obveze člana koje postoje u trenutku prestanka članstva, a nisu ispunjene, član je dužan ispuniti u skladu s ovim Pravilima, cjenikom i drugim aktima Burze, odnosno ugovorima sklopljenim između Burze i člana.

2.5.1 Prestanak članstva na osnovi zahtjeva člana

Članak 48.

(1) Članstvo može prestati na osnovi zahtjeva člana.

(2) Član podnosi zahtjev za prestankom članstva Burzi na propisanom obrascu čiji sadržaj određuje Burza.

(3) Burza je dužna donijeti odluku o zahtjevu za prestankom članstva u roku od 30 (trideset) dana od dana primitka zahtjeva člana.

2.5.2 Prestanak članstva isključenjem iz članstva i suspenzija

Članak 49.

(1) Burza može donijeti odluku o prestanku članstva isključenjem iz članstva ili o suspenziji zbog jednog ili više sljedećih razloga:

1. ako član u roku od 3 (tri) mjeseca od dana donošenja odluke o primanju u članstvo ne ispuni uvjete određene u članku 23. ovih Pravila,
2. ako član prestane ispunjavati uvjete za članstvo (npr. prestankom važenja odobrenja o pružanju investicijskih usluga i obavljanju investicijskih aktivnosti i dr.),
3. na temelju zahtjeva odnosno odluke operatera sustava poravnanja i/ili namire kojom se članu onemogućava korištenje usluga poravnanja i/ili namire odnosno na temelju obrazloženog zahtjeva osobe putem koje član osigurava poravnanje i/ili namiru transakcija sklopljenih na Burzi,
4. prestankom postojanja pravne osobe člana,
5. ako član ne ispunjava obveze koje proizlaze iz trgovanja odnosno svoje obveze iz ugovora sklopljenih s Burzom,
6. ako član ne dostavi Burzi informacije, dokumentaciju, druge isprave ili zapise koje je dužan voditi u skladu sa ZTK-om i drugim propisima, Pravilima ili drugim aktima Burze odnosno ako član ne omogući Burzi provođenje nadzora,
7. u slučaju težeg ili ponovljenog kršenja odredaba ovih Pravila ili drugih akata Burze, kao mjera zaštite tržišta,
8. ako kod člana nastupe financijske, statusne ili druge okolnosti za koje se može opravdano očekivati da će utjecati na ispunjenje obveza člana ili da bi mogle utjecati na funkcioniranje Burze, druge članove Burze, ulagatelje i uredno funkcioniranje tržišta (npr. nelikvidnost, nesposobnost za plaćanje ili prezaduženost člana, donošenje rješenja o otvaranju postupka stečaja ili pokretanja postupka likvidacije i dr.),
9. ako je to potrebno radi osiguravanja fer, urednog i transparentnog tržišta i ograničavanja kršenja kapaciteta trgovinskog sustava,
10. u drugim slučajevima propisanim zakonom ili drugim propisima.

(2) Prilikom donošenja odluke o prestanku članstva isključenjem iz članstva ili suspenziji, Burza će uzeti u obzir sve činjenice i okolnosti, a osobito razlog, težinu i utjecaj na poslovanje Burze, druge članove Burze, ulagatelje i uredno funkcioniranje tržišta.

(3) Odluka o prestanku članstva isključenjem iz članstva ili o suspenziji mora biti obrazložena.

(4) Odluku o prestanku članstva ili suspenziji člana Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama, te o odluci obavještava druge članove i Agenciju.

Članak 50.

(1) Odluka o prestanku članstva isključenjem iz članstva trajne je naravi.

(2) Prije donošenja odluke o prestanku članstva isključenjem iz članstva, Burza će omogućiti članu da se očituje o činjenicama i okolnostima koje predstavljaju osnovu za isključenje iz članstva, osim u slučaju kada se pravo stanje stvari može utvrditi na temelju podataka kojima Burza raspolaže ili kada očitovanje člana nije moguće, odnosno kada postoje drugi opravdani razlozi.

(3) U slučaju isključenja iz članstva član ne može ponovno podnijeti zahtjev za primanje u članstvo prije isteka 1 (jedne) godine od dana isključenja iz članstva.

Članak 51.

(1) Odluka o suspenziji svih ili određenih usluga Burze privremene je naravi.

(2) Suspenzija može biti izrečena u unaprijed određenom trajanju ili se prestanak suspenzije može uvjetovati prestankom postojanja okolnosti koje su dovele do suspenzije, ali ne u trajanju dužem od 12 (dvanaest) mjeseci.

(3) Za vrijeme trajanja suspenzije, član je dužan plaćati Burzi članarinu i ostale naknade u skladu s cjenikom, te ispunjavati druge obveze prema Burzi.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, od dana donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad članom ili dana objave rješenja Agencije ili drugog nadležnog tijela o nastanku osiguranog slučaja, obveza člana na plaćanje članarine i ostalih naknada u skladu s cjenikom prestaje.

(5) Za vrijeme trajanja suspenzije član nema pravo u poslovnoj korespondenciji ili na drugi način isticati da je član Burze ili se koristiti znakom Burze.

(6) Ako okolnosti koje su dovele do suspenzije ne prestanu postojati istekom razdoblja od 12 (dvanaest) mjeseci od dana donošenja odluke Burze o suspenziji, članu prestaje članstvo isključenjem iz članstva.

2.6 ODRŽAVATELJ TRŽIŠTA

Članak 52.

(1) Burza može odobriti članu koji ispunjava uvjete određene ZTK-om i drugim propisima i člankom 54. ovih Pravila, te detaljnije razrađene drugim aktima Burze status održavatelja tržišta za jedan ili više financijskih instrumenata.

(2) Ako član u provođenju strategije održavanja tržišta koristi algoritamsko trgovanje, osim uvjeta navedenih u stavku 1. ovoga članka mora ispunjavati uvjete propisane Uredbom (EU) br. 2017/578.

(3) Financijske instrumente za koje član može obavljati poslove održavatelja tržišta određuje Burza priručnikom.

(4) Član s ograničenim trgovinskim pravima iz članka 8. stavak 2. ovih Pravila može obavljati poslove održavatelja tržišta ako ima odgovarajuće odobrenje Agencije odnosno drugog nadležnog tijela.

(5) Svaki član ima pravo podnijeti Burzi zahtjev za obavljanjem poslova održavatelja tržišta.

(6) Popis članova i financijskih instrumenata za koje članovi obavljaju poslove održavatelja tržišta Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Prava i obveze održavatelja tržišta

Članak 53.

(1) Održavatelj tržišta je dužan svaki trgovinski dan izložiti istovremeni nalog na kupnju i prodaju uz uvjete i na način određen ZTK-om i drugim propisima, ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(2) Održavatelj tržišta koji ispuni obveze utvrđene ovim Pravilima i drugim aktima Burze, ima pravo na određen popust u visini i na način određen cjenikom.

(3) Burza može priručnikom odrediti i druge parametre vezane uz status, prava i obveze održavatelje tržišta.

2.6.1 Organizacijski, kadrovski i tehnički uvjeti za obavljanje poslova održavatelja tržišta

Članak 54.

Član koji namjerava obavljati poslove održavatelja tržišta mora:

1. osigurati da obavljanje poslova održavatelja tržišta ne utječe na obavljanje poslova redovite trgovine,
2. uspostaviti trajan i učinkovit sustav sprječavanja i nadzora razmjene informacija u cilju da obavljanje određenih usluga i aktivnosti člana (npr. izvršavanje naloga za račun klijenta i dr.) ne utječe na obavljanje poslova održavatelja tržišta ili da isto ne predstavlja zlouporabu tržišta u smislu Uredbe (EU) br. 596/2014,
3. uspostaviti trajan i učinkovit sustav sprječavanja sukoba interesa do kojega može doći prilikom obavljanja poslova održavatelja tržišta i drugih poslova kod člana, a koji može štetiti interesima klijenata,
4. voditi evidencije o ponudama održavatelja tržišta i transakcijama sklopljenim na osnovi takvih ponuda, i
5. raspolagati sustavom za trgovanje koji omogućuje obavljanje poslova održavatelja tržišta.

2.6.2 Stjecanje i prestanak statusa održavatelja tržišta

Stjecanje statusa održavatelja tržišta

Članak 55.

(1) Član koji namjerava obavljati poslove održavatelja tržišta podnosi Burzi zahtjev za stjecanjem statusa održavatelja tržišta na obrascu čiji sadržaj određuje Burza.

(2) Ako član i izdavatelj financijskog instrumenta odnosno društvo za upravljanje sklope ili će sklopiti ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta, član je dužan bez odgode dostaviti Burzi taj ugovor na način i u obliku koji odredi Burza. Burza će ugovor objaviti na svojim internetskim stranicama, osim dijelova koji se odnose na komercijalne uvjete ugovora. Član je dužan bez odgode dostaviti Burzi i sve naknadne izmjene i/ili dopune ugovora, kao i informaciju o prestanku ugovora.

(3) Ako član obavlja ili će obavljati i druge poslove za izdavatelja odnosno društvo za upravljanje koji omogućuju veću prepoznatljivost i kvalitetu financijskog instrumenta za koji član obavlja poslove održavatelja tržišta, član je dužan dostaviti Burzi popis tih poslova. Član je dužan dostaviti Burzi i sve naknadne izmjene i/ili dopune popisa poslova, kao i informaciju o prestanku obavljanja određenih poslova.

(4) Burza će odlučiti o zahtjevu za stjecanje statusa održavatelja tržišta u roku od 30 (trideset) dana od dana zaprimanja zahtjeva i potrebne dokumentacije.

(5) Kad Burza utvrdi da član ispunjava sve uvjete propisane u članku 54. ovih Pravila, član i Burza potpisuju ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta.

(6) Status održavatelja tržišta stječe se sklapanjem ugovora o obavljanju poslova održavatelja tržišta s Burzom.

(7) Član je dužan odmah obavijestiti Burzu u pisanom obliku o svakoj promjeni podataka navedenih u zahtjevu za stjecanjem statusa održavatelja tržišta.

Prestanak statusa održavatelja tržišta

Članak 56.

- (1) Član može zatražiti prestanak statusa održavatelja tržišta za jedan ili za sve financijske instrumente za koje obavlja poslove održavatelja tržišta.
- (2) Zahtjev za prestankom statusa održavatelja tržišta podnosi se Burzi na obrascu čiji sadržaj određuje Burza.
- (3) Nakon što zaprimi zahtjev iz stavka 2. ovoga članka, Burza u roku 5 (pet) dana od dana primitka zahtjeva donosi odluku o prestanku obavljanja poslova održavatelja tržišta.
- (4) Član je dužan obavljati poslove održavatelja tržišta još najmanje 20 (dvadeset) trgovinskih dana od dana donošenja odluke Burze o prestanku obavljanja poslova održavatelja tržišta.
- (5) Status održavatelja tržišta članu prestaje zadnji dan obavljanja poslova održavatelja tržišta određen u odluci Burze iz stavka 3. ovoga članka.
- (6) Član može ponovo podnijeti zahtjev za stjecanje statusa održavatelja tržišta nakon isteka 2 (dva) mjeseca od dana prestanka statusa održavatelja tržišta.

Članak 57.

Članu može prestati status održavatelja tržišta za jedan ili sve financijske instrumente za koje obavlja poslove održavatelja tržišta odlukom Burze u jednom ili više sljedećih slučajeva:

1. ako član ne ispunjava uvjete za obavljanje poslova održavatelja tržišta propisane ovim Pravilima i drugim aktima Burze,
2. ako održavatelj tržišta ne ispunjava svoje obveze propisane ovim Pravilima i drugim aktima Burze
3. prestankom statusa člana odnosno suspenzijom članstva,
4. dospijećem financijskog instrumenta za koji član obavlja poslove održavatelja tržišta,
5. prestankom postojanja financijskog instrumenta za koji član obavlja poslove održavatelja tržišta,
6. prestankom uvrštenja financijskog instrumenta za koji član obavlja poslove održavatelja tržišta,
7. ako postoje drugi razlozi koji mogu ugroziti kontinuitet, stabilnost i likvidnost tržišta.

Obavještavanje

Članak 58.

- (1) O stjecanju i prestanku statusa održavatelja tržišta Burza obavještava druge članove Burze.
- (2) Informaciju o stjecanju i prestanku statusa održavatelja tržišta Burza objavljuje na internetskim stranicama.

2.6.3 Obveze održavatelja tržišta

Članak 59.

(1) Održavatelj tržišta je dužan svaki trgovinski dan, određeno vrijeme tijekom trajanja kontinuirane trgovine izlagati ponudu na kupnju i prodaju koja mora ispunjavati uvjet minimalne količine u ponudi i maksimalnog raspona cijene.

(2) Minimalno vrijeme izlaganja ponude održavatelja tržišta, maksimalni raspon između cijene u ponudi na kupnju i ponudi na prodaju i minimalne količine u ponudi određuje Burza priručnikom, uzimajući u obzir tržišne i druge okolnosti.

Razredi likvidnosti

Članak 60.

(1) Za potrebe određivanja minimalne količine u ponudi i maksimalnog raspona cijene u ponudi održavatelja tržišta Burza razvrstava financijske instrumente u razrede, ovisno o njihovoj likvidnosti.

(2) Pri razvrstavanju financijskih instrumenata u razrede kao kriterij se uzima prosječan dnevni promet.

(3) Razvrstavanje financijskih instrumenata u razrede likvidnosti obavlja se na početku svakog tromjesečja na temelju podataka o trgovini za prethodno tromjesečje.

(4) Podatke o razvrstavanju financijskih instrumenata u razrede likvidnosti Burza objavljuje na internetskim stranicama najmanje 2 (dva) dana prije početka njihove primjene.

Novouvršteni financijski instrument

Članak 61.

(1) Za novouvršteni financijski instrument koji nije moguće razvrstati ni u jedan od razreda likvidnosti održavatelj tržišta je dužan ispunjavati obveze kao da se radi o financijskom instrumentu čija likvidnost odgovara prosječnoj likvidnosti financijskog instrumenta u predmetnom tržišnom segmentu.

(2) Nakon isteka mjesec dana od dana uvrštenja financijskog instrumenta, na temelju podataka o trgovini u navedenom razdoblju, Burza će financijski instrument iz stavka 1. ovoga članka razvrstati u odgovarajući razred likvidnosti i uskladiti obveze održavatelja tržišta s tim razvrstavanjem.

Vrijeme izlaganja ponude održavatelja tržišta

Članak 62.

(1) Vrijeme izlaganja ponude održavatelja tržišta računa se u odnosu na ukupno vrijeme trajanja trgovine.

(2) Metodologiju izračuna vremena izlaganja ponude održavatelja tržišta određuje Burza priručnikom.

Raspon između cijene u ponudi na kupnju i ponudi na prodaju

Članak 63.

Raspon između cijene u ponudi na kupnju i ponudi na prodaju jest razlika u cijeni između istovremenih ponuda na kupnju i ponuda na prodaju koje izloži održavatelj tržišta.

Prestanak obveza održavatelja tržišta za određeni trgovinski dan

Članak 64.

Obveza održavatelja tržišta za određeni trgovinski dan prestaje istekom minimalnog vremena izlaganja ponude koja ispunjava sve uvjete propisane ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

Privremeno oslobađanje održavatelja tržišta od obveza u slučaju izvanrednih okolnosti

Članak 65.

(1) Održavatelj tržišta može Burzi podnijeti zahtjev za privremenim oslobađanjem od obveza u slučaju izvanrednih okolnosti kao npr. rat, sindikalno djelovanje, građanski nemiri ili kibernetička sabotaža, prirodne katastrofe i druge slične okolnosti kada nije moguće procijeniti vrijednost financijskog instrumenta, nastanak obveze objave ponude za preuzimanje ili pokretanje postupka preuzimanja dioničkog društva i sl.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora biti obrazložen.

(3) Ako je zahtjev podnesen do 14:00 sati, Burza će o zahtjevu odlučiti do kraja trgovine istog trgovinskog dana, odnosno do početka trgovine sljedećeg trgovinskog dana, ako je zahtjev podnesen nakon 14:00 sati.

(4) Burza može održavatelju tržišta odobriti privremeno oslobađanje od obveza za razdoblje od najviše 30 (trideset) dana, koje se u opravdanim slučajevima može produžiti, o čemu će bez odgode obavijestiti članove Burze i javnost putem svojih internetskih stranica.

Privremeno oslobađanje održavatelja tržišta od obveza zbog tehničkih poteškoća

Članak 66.

(1) Održavatelj tržišta je dužan odmah obavijestiti Burzu ako zbog tehničkih poteškoća ne može obavljati poslove održavatelja tržišta.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Burza će privremeno osloboditi održavatelja tržišta od ispunjavanja njegovih obveza te o istom bez odgode obavijestiti članove Burze i javnost putem internetskih stranica.

(3) Održavatelj tržišta je dužan bez odgode dostaviti Burzi obavijest o vremenu kada nije bio u mogućnosti obavljati poslove održavatelja tržišta.

(4) Burza može provjeriti obavijest održavatelja tržišta iz stavka 3. ovoga članka i zatražiti dodatna objašnjenja.

(5) Ako Burza utvrdi da privremeno oslobađanje održavatelja tržišta od ispunjavanja njegovih obveza zbog tehničkih poteškoća nije bilo opravdano, smatrat će se da održavatelj tržišta nije ispunio svoje obveze propisane člankom 59. ovih Pravila i drugim aktima Burze.

Mjera reguliranja volatilnog tržišta

Članak 67.

U slučaju da vrijednost indeksa CROBEX® odstupa više od +/- 5% od zadnje vrijednosti prethodnog trgovinskog dana, Burza će održavatelja tržišta privremeno osloboditi od njegovih obveza do kraja tog trgovinskog dana.

Objavlivanje podataka

Članak 68.

Burza će na svojim internetskim stranicama svaki mjesec objavljivati statističke podatke o obavljanju poslova održavatelja tržišta po financijskom instrumentu.

Nadzor nad ispunjavanjem obveza održavatelja tržišta

Članak 69.

- (1) Burza prati ispunjavanje obveza održavatelja tržišta na dnevnoj i mjesečnoj razini.
- (2) Ako održavatelj tržišta ne ispuni svoje dnevne obveze 2 (dva) trgovinska dana uzastopno ili ako ne ispuni uvjet određenog minimalnog vremena izlaganja ponude na razini jednog mjeseca, održavatelj tržišta nema pravo na popust određen cjenikom u mjesecu u kojemu nije ispunio svoje obveze.
- (3) Ako održavatelj tržišta ne ispuni svoje obveze 2 (dva) mjeseca uzastopno, Burza može donijeti odluku o prestanku statusa održavatelja tržišta.
- (4) Burza može održavatelju tržišta zbog neispunjavanja obveza, osim mjera iz stavka 2. ovoga članka, izreći i neku od mjera zaštite tržišta predviđenih ovim Pravilima.
- (5) Burza ima pravo zatražiti objašnjenje svih radnji koje je održavatelj tržišta poduzeo, odnosno propustio poduzeti, a koje su povezane s obavljanjem poslova održavatelja tržišta.

Izvanredni održavatelj tržišta

Članak 70.

- (1) Ako održavatelj tržišta izgubi svoj status zbog izvanrednih okolnosti, radi zaštite kontinuiteta, stabilnosti i likvidnosti tržišta te zaštite ulagatelja, Burza može imenovati izvanrednog održavatelja tržišta.
- (2) Izvanredni održavatelj tržišta može biti samo član koji ispunjava uvjete određene ZTK-om i člankom 54. ovih Pravila te detaljnije razrađene drugim aktima Burze.
- (3) Izvanredni održavatelj tržišta može biti imenovan na razdoblje ne duže od 2 (dva) mjeseca.
- (4) Burza može izvanrednom održavatelju tržišta dati veća prava od propisanih ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

2.6.4 Posebne odredbe o održavatelju tržišta za strukturirane proizvode

Članak 71.

- (1) Osim u slučajevima navedenim u članku 57. ovih Pravila, članu može prestati status održavatelja tržišta za jedan ili više strukturiranih proizvoda i ako cijena temeljnog instrumenta dosegne graničnu vrijednost strukturiranog proizvoda.
- (2) Iznimno od odredbe članka 59. stavak 2. ovih Pravila, minimalno vrijeme izlaganja ponude održavatelja tržišta, kao i maksimalni raspon između cijene u ponudi na kupnju i ponudi na prodaju i minimalnu količinu u ponudi određuje održavatelj tržišta u ugovoru o obavljanju poslova održavatelja tržišta za strukturirane proizvode koji sklapa s Burzom.
- (3) Odredbe članka 60. i 61. ovih Pravila ne primjenjuju se na održavatelja tržišta za strukturirane proizvode.

(4) U slučaju da uređeno tržište ili burza na koju je uvršten temeljni instrument ima neradni dan ili je trgovina temeljnim instrumentom obustavljena, održavatelj tržišta za strukturirane proizvode nije dužan ispunjavati obveze navedene u članku 59. stavak 1. ovih Pravila.

(5) U slučaju da je preostala količina dostupna na prodaju manja od minimalne količine strukturiranog proizvoda koju je održavatelj tržišta dužan izložiti u ponudi, održavatelj tržišta za strukturirane proizvode može izložiti ponudu na prodaju u kojoj je količina jednaka 0.

(6) U slučaju da je cijena temeljnog instrumenta dosegula graničnu vrijednost strukturiranog proizvoda, održavatelj tržišta za strukturirane proizvode je dužan o tome odmah obavijestiti Burzu.

(7) Burza će bez odgode obavijestiti članove Burze i javnost putem internetskih stranica o slučajevima iz stavka 4. do 6. ovoga članka.

(8) Iznimno od odredbe članka 69. stavak 2. ovih Pravila, ako održavatelj tržišta za strukturirane proizvode ne ispuni svoje dnevne obveze više od 2 (dva) trgovinska dana uzastopno ili ako ne ispuni uvjet određenog minimalnog vremena izlaganja ponude na razini 2 (dva) mjeseca, održavatelj tržišta nema pravo na popust određen cjenikom u mjesecu u kojemu nije ispunio svoje obveze.

2.7 BROKER

Broker

Članak 72.

(1) Broker je fizička osoba ovlaštena od strane člana koja može unositi naloge u trgovinski sustav u ime člana. Smatra se da broker, unutar dobivenih ovlaštenja od strane člana za unos naloga, ima pravo pristupa trgovinskom sustavu i unosa naloga na sve segmente uređenog tržišta.

(2) Član može ovlastiti osobu da postupa u svojstvu brokera samo:

1. ako je član za tu osobu ispunio pisanu izjavu kojom potvrđuje znanje te osobe o ustroju uređenog tržišta, ovim Pravilima i drugim aktima Burze i o njezinoj sposobnosti za rad na trgovinskom sustavu, i
2. ako ta osoba posjeduje važeću licencu za obavljanje poslova brokera sukladno ZTK-u.

(3) Sposobnost za rad na trgovinskom sustavu osoba može steći sudjelovanjem u edukacijama koje provodi Burza odnosno dokazati s odgovarajućim iskustvom u radu na trgovinskom sustavu ili sudjelovanjem u simulacijama koje organizira Burza ili član. Detaljnije kriterije za priznavanje sposobnosti za rad na trgovinskom sustavu, postupak i sadržaj izjave određuje Burza.

(4) Broker ovlašten od strane člana koji ima sjedište u drugoj državi članici mora

1. dokazati svoju sposobnost za rad na trgovinskom sustavu na način da Burzi dostavi pisanu izjavu o svom znanju o ustroju uređenog tržišta, ovim Pravilima i drugim aktima Burze i o njegovoj sposobnosti za rad na trgovinskom sustavu; i
2. umjesto uvjeta navedenog u točki 2. stavak 2. ovoga članka, mora ispunjavati uvjete za brokera kako su propisani od strane države članice u kojoj član ima sjedište.

(5) Pojedini broker može biti ovlašten za unos naloga u trgovinski sustav u ime samo jednog člana.

(6) Burza može ispitati sposobnosti brokera koji djeluju za člana na vlastitu inicijativu ili na inicijativu člana. U slučaju promjene odnosno značajnih izmjena trgovinskog sustava ili Pravila Burze, Burza može tražiti da se sposobnosti brokera za rad na trgovinskom sustavu ponovo ispituju.

(7) Član je dužan voditi evidenciju svih brokera koje je ovlastio za unos naloga u trgovinski sustav u njegovo ime, uključujući datum i vrijeme početka i prestanka rada na trgovinskom sustavu.

(8) Član je dužan, na zahtjev, dostaviti Burzi evidenciju iz stavka 7. ovoga članka.

Prava i obveze brokera

Članak 73.

(1) Brokери imaju pravo:

1. koristiti trgovinski sustav za unos naloga na kupnju ili prodaju u ime člana,
2. primiti informacije od Burze sukladno ovim Pravilima.

(2) Obveze brokera su sljedeće:

1. poštovati i provoditi Pravila i druge akte Burze,
2. ne dozvoliti pristup i korištenje trgovinskog sustava od strane trećih osoba putem korisničkog imena i zaporke brokera;
3. obavijestiti Burzu o svim zabilježenim nepravilnostima u trgovinskom sustavu (tehničke pogreške i sl.).

3. UREĐENO TRŽIŠTE

Financijski instrumenti kojima se može trgovati na uređenom tržištu

Članak 74.

Na uređenom tržištu može se trgovati svim financijskim instrumentima za koje Burza ima odobrenje Agencije ili to odobrenje proizlazi iz odredaba ZTK-a i to:

1. dionicama ili drugim vrijednosnim papirima istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrđama o deponiranim dionicama,
2. obveznicama i drugim vrstama sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima,
3. svim ostalim vrijednosnim papirima koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina,
4. instrumentima tržišta novca: trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi, certifikati o depozitu te drugi instrumenti kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca, i
5. jedinicama u subjektima za zajednička ulaganja, sukladno odredbama ZTK-a.

Tržišni segmenti

Članak 75.

Segmenti uređenog tržišta su:

1. Redovito tržište,
2. Službeno tržište i
3. Vodeće tržište.

3.1 UVRŠTENJE FINACIJSKIH INSTRUMENATA NA UREĐENO TRŽIŠTE

Članak 76.

Odredbe ovih Pravila primjenjuju se od dana kada je financijski instrument uvršten na uređeno tržište odnosno od dana kada izdavatelj ili druga ovlaštena osoba podnese zahtjev za uvrštenje financijskog instrumenta na uređeno tržište do dana prestanka uvrštenja na uređenom tržištu.

Članak 77.

- (1) O uvrštenju financijskih instrumenata na uređeno tržište odlučuje Burza.
- (2) Zahtjev za uvrštenje podnosi se Burzi u pisanom obliku na obrascu čiji sadržaj određuje Burza.
- (3) Obrazac zahtjeva za uvrštenje objavljuje se na internetskim stranicama Burze.
- (4) Zahtjev za uvrštenje mora se odnositi na sve već izdane dionice istog roda, osim u iznimnim slučajevima propisanim ZTK-om.

3.1.1 Podnositelj zahtjeva za uvrštenje

Članak 78.

- (1) Zahtjev za uvrštenje može podnijeti izdavatelj ili osoba koju izdavatelj ovlasti.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, financijski instrumenti mogu biti uvršteni na uređeno tržište i bez suglasnosti izdavatelja, uz ispunjavanje uvjeta propisanih ZTK-om, ovim Pravilima i drugim aktima Burze.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, zahtjev za uvrštenje može podnijeti i druga osoba sukladno odredbama propisa koji uređuje sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava.
- (4) Zahtjev za uvrštenje udjela otvorenog investicijskog fonda na uređeno tržište podnosi društvo za upravljanje.

3.1.2 Zahtjev za uvrštenje i druge isprave

Članak 79.

Podnositelj zahtjeva je dužan uz zahtjev za uvrštenje priložiti:

1. prospekt ili izjavu da se koristi nekim od prava na iznimku od obveze objave prospekta,
2. izjavu da je u cijelosti postupio sukladno odredbama ZTK-a i drugih propisa i da ima sva propisana odobrenja i suglasnosti nadležnih tijela,
3. preslike svih odobrenja i suglasnosti koje je nadležno tijelo donijelo vezano uz postupak uvrštenja,
4. izjavu da je obaviješten od Burze o obvezama koje proizlaze iz uvrštenja njegovog financijskog instrumenta na uređeno tržište, kod prvog uvrštenja financijskog instrumenta za trgovanje na uređenom tržištu,
5. izjavu kojom potvrđuje da ima uspostavljenu odgovarajuću unutarnju organizaciju, sustave i postupke koji osiguravaju pravovremenu dostupnost informacija tržištu i
6. dokaz o plaćenju naknadi za uvrštenje sukladno cjeniku.

Članak 80.

Ako se zahtjev za uvrštenje odnosi na dionice podnositelj zahtjeva dužan je, osim isprava navedenih u članku 79. ovih Pravila, priložiti i:

1. zapisnik s glavne skupštine na kojoj je donesena odluka o uvrštenju dionica društva na uređeno tržište, kod prvog uvrštenja dionica za trgovanje na uređenom tržištu,
2. rješenje o upisu povećanja temeljnog kapitala u sudski registar,
3. ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta za dionice sklopljen između izdavatelja i održavatelja tržišta, kada se dionice uvrštavaju u Vodeće tržište.

Članak 81.

Ako se zahtjev za uvrštenje odnosi na dužničke vrijednosne papire podnositelj zahtjeva dužan je, osim isprava navedenih u članku 79. ovih Pravila, priložiti i:

1. odluku o izdavanju dužničkih vrijednosnih papira nadležnog organa izdavatelja,
2. odluku Vlade Republike Hrvatske, odnosno države članice ili treće države, kojom se daje suglasnost za izdanje dužničkih vrijednosnih papira, ako je izdavatelj lokalna ili područna (regionalna) samouprava, odnosno Republika Hrvatska, država članica ili treća država, kada je to primjenjivo.

Članak 82.

Ako se zahtjev za uvrštenje odnosi na strukturirane proizvode podnositelj zahtjeva dužan je, osim isprava navedenih u članku 79. ovih Pravila, priložiti i:

1. ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta za strukturirane proizvode, sklopljen između izdavatelja i održavatelja tržišta, i
2. izjavu o dodijeljenom kreditnom rejtingu, kada je to primjenjivo.

Članak 83.

Ako se zahtjev za uvrštenje odnosi na udjele otvorenog investicijskog fonda podnositelj zahtjeva dužan je, osim isprava navedenih u članku 79. ovih Pravila, priložiti i:

1. odobrenje za rad društva za upravljanje,
2. odobrenje za rad otvorenog investicijskog fonda čiji udjeli su predmet zahtjeva za uvrštenje na uređeno tržište,
3. prospekt i odobrenje prospekta fonda,
4. pravila i odobrenje pravila fonda,
5. ključne podatke za ulagatelje UCITS fonda,
6. posljednje revidirane godišnje izvještaje i, prema potrebi, polugodišnje izvještaje fonda i
7. ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta za udjele otvorenog investicijskog fonda, sklopljen između društva za upravljanje i održavatelja tržišta.

Članak 84.

Ako se zahtjev za uvrštenje odnosi na dionice zatvorenog investicijskog fonda podnositelj zahtjeva dužan je, osim isprava navedenih u članku 79. ovih Pravila, priložiti i:

1. odobrenje za rad društva za upravljanje,
2. odobrenje za rad zatvorenog investicijskog fonda čije dionice su predmet zahtjeva za uvrštenje na uređeno tržište,
3. prospekt i odobrenje prospekta fonda,
4. pravila i odobrenje pravila fonda i
5. posljednje revidirane godišnje izvještaje i, prema potrebi, polugodišnje izvještaje fonda.

Članak 85.

Ako se zahtjev za uvrštenje odnosi na instrumente tržišta novca, podnositelj zahtjeva dužan je uz zahtjev za uvrštenje priložiti:

1. isprave iz članka 79. točke 2. i 4. ovih Pravila,
2. informativni memorandum koji sadrži najmanje:
 - a) ključne informacije o izdavatelju (tvrka, sjedište i pravni oblik izdavatelja, značajna ulaganja, pregled poslovanja, značajni sudski i drugi postupci, čimbenici rizika i dr.),
 - b) revidirani godišnji financijski izvještaj za poslovnu godinu koja prethodi podnošenju zahtjeva za uvrštenje, odnosno, ako je izdavatelj od datuma posljednjih revidiranih financijskih izvještaja objavio polugodišnje ili tromjesečne financijske izvještaje, isti moraju biti uključeni u informativni memorandum, uz naznaku jesu li revidirani ili ne,

- c) karakteristike, količinu i opis prava koja proizlaze iz instrumenta tržišta novca,
- d) ostale podatke koji mogu biti važni za procjenu tržišne vrijednosti i procjenu o ulaganju u instrumente tržišta novca,
- e) informaciju o osobama odgovornim za točnost i potpunost informacija sadržanih u informativnom memorandumu.

Članak 86.

Kada se zahtjev za uvrštenje podnosi bez suglasnosti izdavatelja, podnositelj zahtjeva dužan je, osim isprava čije je podnošenje propisano ovim Pravilima za određeni financijski instrument, priložiti i potvrdu drugog uređenog tržišta u Republici Hrvatskoj ili državi članici ili burze treće države na kojemu je financijski instrument već uvršten.

Članak 87.

- (1) Podnositelj zahtjeva dužan je, na zahtjev Burze, priložiti i druge isprave odnosno dostaviti dodatne informacije i podatke koje Burza smatra primjerenima za zaštitu ulagatelja.
- (2) Podnositelj zahtjeva dužan je isprave, informacije i podatke iz ovoga članka dostaviti u obliku, roku i na način koji odredi Burza.

3.1.3 Urednost zahtjeva za uvrštenje

Članak 88.

Zahtjev za uvrštenje smatra se urednim ako je zahtjev podnijela ovlaštena osoba, ako je zahtjev potpisan od strane ovlaštene osobe i ako su uz zahtjev dostavljene sve propisane i od strane Burze zatražene isprave.

3.1.4 Odluka o uvrštenju

Članak 89.

- (1) Odluku o uvrštenju financijskog instrumenta na uređeno tržište donosi Burza na način i u roku određenom ZTK-om i drugim propisima.
- (2) Financijski instrument smatra se uvrštenim na uređeno tržište od dana donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) U odluci iz stavka 1. ovoga članka Burza određuje prvi dan trgovanja financijskim instrumentom.
- (4) Odluku iz stavka 1. ovoga članka Burza dostavlja Agenciji bez odgode i objavljuje na internetskim stranicama.
- (5) Kad Burza donese odluku iz stavka 1. ovoga članka, a zahtjev za uvrštenje je podnijela osoba bez suglasnosti izdavatelja, Burza će obavijestiti izdavatelja da se njegovim financijskim instrumentima trguje na uređenom tržištu kojim upravlja Burza.

3.2 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA UREĐENO TRŽIŠTE

3.2.1 Opći uvjeti za uvrštenje na uređeno tržište

Članak 90.

(1) Financijski instrumenti koji se uvrštavaju na uređeno tržište i njihovi izdavatelji moraju ispunjavati uvjete propisane ZTK-om, Uredbom (EU) br. 2017/568 i drugim propisima, ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(2) Na uređeno tržište mogu se uvrstiti financijski instrumenti kojima se može trgovati fer, uredno i djelotvorno.

(3) Izdavatelj mora biti uredno registriran ili na drugi način valjano osnovan prema propisima Republike Hrvatske ili države sjedišta izdavatelja.

(4) Podnositelj zahtjeva za uvrštenje mora ispuniti obvezu objave prospekta i drugih informacija, ako je takva obveza propisana odredbama ZTK-a, i to:

1. u slučaju kad je određena obveza objave prospekta i drugih informacija sukladno odredbama ZTK-a, podnositelj zahtjeva za uvrštenje obavezan je Burzi dostaviti prospekt, navesti podatak kada je i koje tijelo odobrilo prospekt te kada je i na koji način izdavatelj ispunio obvezu objave prospekta javnosti, ili

2. u slučaju kad je dozvoljena iznimka od obveze objave prospekta sukladno odredbama ZTK-a, podnositelj zahtjeva za uvrštenje obavezan je Burzi dostaviti potpisanu izjavu o upotrebi iznimke od obveze objave prospekta i dokaz da je o tome obavijestio Agenciju, odnosno drugo nadležno tijelo, sukladno odredbama ZTK-a.

(5) Financijski instrumenti moraju biti slobodno prenosivi.

(6) Za financijske instrumente, za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje na uređeno tržište, mora biti osigurana učinkovita namira transakcija, pri čemu se pretpostavlja da je taj uvjet ispunjen ako je financijski instrument izdan u nematerijaliziranom obliku i upisan u središnji depozitorij, odnosno središnji registar i uključen u sustav poravnanja i/ili namire.

(7) Okolnost da je nad izdavateljem financijskog instrumenta otvoren postupak predstečajne nagodbe, stečajni postupak ili postupak likvidacije, predstavlja osnovu za odbijanje zahtjeva za uvrštenje financijskih instrumenata na uređeno tržište.

(8) Odredba stavka 3. i 7. ovog članka primjenjuje se na odgovarajući način na društvo za upravljanje odnosno otvoreni investicijski fond.

(9) Odredbe stavka 7. ovoga članka ne primjenjuju se u slučaju novog izdanja financijskog instrumenta, ako su financijski instrumenti istog roda već uvršteni na uređeno tržište.

Distribucija dionica javnosti

Članak 91.

(1) Distribucija dionica javnosti utvrđuje se na temelju podataka o ukupnom broju svih izdanih dionica izdavatelja istog roda na računima imatelja dionica u središnjem depozitoriju, a izražava se kao postotak izražen na dvije decimale.

(2) Prilikom određivanja postotka dionica koje su distribuirane javnosti, distribuiranima javnosti ne smatraju se:

1. vlastite dionice izdavatelja i
2. dionice koje drži osoba koja raspolaže s 5% i više tih dionica, osim ako dionice drži subjekt za zajednička ulaganja ili mirovinski fond.

(3) Kada se zahtjev za uvrštenje podnosi za novo izdanje dionica istog roda, postotak dionica koje su distribuirane javnosti može se odnositi na sve izdane dionice, a ne samo na navedeno novo izdanje.

(4) Kada se zahtjev za uvrštenje podnosi za dionice uvrštene na drugo uređeno tržište u Republici Hrvatskoj ili državi članici ili burzu treće države, postotak dionica koje su distribuirane javnosti može se odnositi i na dionice distribuirane javnosti u državi u kojoj su dionice uvrštene na uređeno tržište.

3.3 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA REDOVITO TRŽIŠTE

3.3.1 Dionice

Članak 92.

(1) Na Redovito tržište mogu biti uvrštene dionice koje ispunjavaju uvjete propisane člankom 90. ovih Pravila te dodatne uvjete propisane ovim člankom.

(2) Javnosti mora biti distribuirano najmanje 15% dionica na koje se odnosi zahtjev za uvrštenje.

(3) Iznimno, dionice mogu biti uvrštene i ako ne udovoljavaju uvjetu distribucije javnosti propisanom u stavku 2. ovoga članka ako, s obzirom na velik broj dionica istog roda i postotak distribucije javnosti, tržište može uredno funkcionirati.

3.3.2 Strukturirani proizvodi

Članak 93.

(1) Na Redovito tržište mogu biti uvršteni strukturirani proizvodi koji ispunjavaju uvjete propisane člankom 90. ovih Pravila te dodatne uvjete propisane ovim člankom:

1. izdavatelj strukturiranih proizvoda mora osigurati da jedan od članova Burze obavlja poslove održavatelja tržišta.

(2) Odredbe točke 1. stavak 1. ovoga članka ne odnose se na prava na upis novih dionica.

3.3.3 Udjeli otvorenih investicijskih fondova

Članak 94.

Na Redovito tržište mogu biti uvršteni udjeli otvorenih investicijskih fondova koji ispunjavaju uvjete propisane člankom 90. stavak 1. do 3., 5. i 6. ovih Pravila te dodatne uvjete propisane ovim člankom:

1. raspodjela udjela fonda javnosti,

2. društvo za upravljanje mora osigurati da jedan od članova Burze obavlja poslove održavatelja tržišta za udjele otvorenog investicijskog fonda.

3.3.4 Ostali financijski instrumenti

Članak 95.

Ostali financijski instrumenti koji se uvrštavaju na Redovito tržište moraju ispunjavati uvjete propisane člankom 90. ovih Pravila.

3.4 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA SLUŽBENO TRŽIŠTE

3.4.1 Dionice

Članak 96.

(1) Na Službeno tržište mogu biti uvrštene dionice koje ispunjavaju uvjete propisane člankom 90. ovih Pravila te dodatne uvjete propisane ovim člankom.

(2) Javnosti mora biti distribuirano najmanje 25% dionica na koje se odnosi zahtjev za uvrštenje.

(3) Iznimno, dionice mogu biti uvrštene i ako ne udovoljavaju uvjetu distribucije javnosti propisanom u stavku 2. ovoga članka ako, s obzirom na velik broj dionica istog roda i postotak distribucije javnosti, tržište može uredno funkcionirati.

3.4.2 Dužnički vrijednosni papiri

Članak 97.

Na Službeno tržište mogu biti uvršteni dužnički vrijednosni papiri koji ispunjavaju uvjete propisane člankom 90. ovih Pravila.

3.4.3 Ostali financijski instrumenti

Članak 98.

Ostali financijski instrumenti koji se uvrštavaju na Službeno tržište moraju ispunjavati uvjete propisane člankom 90. ovih Pravila.

3.5 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA VODEĆE TRŽIŠTE

3.5.1 Dionice

Članak 99.

(1) Na Vodeće tržište mogu biti uvrštene dionice koje ispunjavaju uvjete propisane člankom 96. ovih Pravila te dodatne uvjete propisane ovim člankom.

(2) Očekivana tržišna kapitalizacija dionica za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje mora iznositi najmanje 100.000.000 HRK.

(3) Dionice za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje moraju ispunjavati uvjet minimalnog prosječnog dnevnog prometa koji odredi Burza ili izdavatelj mora sklopiti ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta za dionice koje su predmet uvrštenja s najmanje 2 (dva) održavatelja tržišta.

3.6 PRIJELAZ DIONICA IZ JEDNOG U DRUGI SEGMENT UREĐENOG TRŽIŠTA

Članak 100.

Postupak prijelaza dionica iz jednog u drugi segment uređenog tržišta pokreće se:

1. na zahtjev izdavatelja ili osobe koju izdavatelj ovlasti, ili
2. nakon izvršenog periodičnog pregleda od strane Burze u kojemu se utvrđuje ispunjavaju li izdavatelji, odnosno dionice, uvjete za uvrštenje na određeni segment uređenog tržišta i/ili ispunjava li izdavatelj propisane obveze nakon uvrštenja.

3.6.1 Prijelaz dionica iz jednog u drugi segment uređenog tržišta na zahtjev izdavatelja ili osobe koju izdavatelj ovlasti

Članak 101.

- (1) Zahtjev za prijelaz dionica iz jednog u drugi segment uređenog tržišta podnosi se Burzi u pisanom obliku na obrascu čiji sadržaj određuje Burza.
- (2) Obrazac zahtjeva objavljuje se na internetskim stranicama Burze.
- (3) Pri odlučivanju o zahtjevu za prelaskom u drugi segment uređenog tržišta, Burza provjerava ispunjava li izdavatelj, odnosno dionice, uvjete za uvrštenje u predmetni segment uređenog tržišta, propisane ovim Pravilima.
- (4) Ako Burza u postupku provjere utvrdi da izdavatelj, odnosno dionice, ne ispunjavaju uvjete za uvrštenje u predmetni segment uređenog tržišta ili da bi takav prijelaz mogao ugroziti standarde predmetnog segmenta, Burza će odlukom odbiti zahtjev.
- (5) Zahtjev za prelaskom potvrda o deponiranim dionicama na ili iz Službenog ili Vodećeg tržišta može podnijeti samo izdavatelj dionica na koje se potvrda odnosi ili izdavatelj potvrda o deponiranim dionicama.

3.6.2 Prijelaz dionica iz jednog u drugi segment uređenog tržišta na temelju periodičnog pregleda Burze

Članak 102.

- (1) Burza će svakih 6 (šest) mjeseci izvršiti periodični pregled radi utvrđivanja ispunjavaju li izdavatelji, odnosno dionice, uvjete za uvrštenje na odgovarajući segment uređenog tržišta i/ili ispunjava li izdavatelj obveze nakon uvrštenja za Službeno ili Vodeće tržište propisane ovim Pravilima.
- (2) Ako Burza na 2 (dva) uzastopna periodična pregleda utvrdi da izdavatelj, odnosno dionice, ne ispunjavaju uvjete za uvrštenje na odgovarajući segment uređenog tržišta i/ili da izdavatelj ne ispunjava obveze nakon uvrštenja propisane ovim Pravilima za Službeno ili Vodeće tržište, pokrenut će postupak prelaska dionica iz višeg u niži segment uređenog tržišta.
- (3) Nakon pokretanja postupka iz stavka 2. ovoga članka, Burza će od izdavatelja zatražiti da se pisanim putem očituje o okolnostima zbog kojih je Burza odlučila pokrenuti postupak prelaska dionica iz višeg u niži segment uređenog tržišta i o radnjama koje namjerava poduzeti u cilju ispunjavanja uvjeta propisanih za uvrštenje na odgovarajući segment uređenog tržišta i/ili obveza nakon uvrštenja.

(4) U slučaju neispunjavanja uvjeta i/ili obveza nakon uvrštenja na 2 (dva) uzastopna periodična pregleda, Burza može donijeti odluku o prelasku dionica iz višeg u niži segment uređenog tržišta, odnosno odluku o prestanku uvrštenja, osim ako ocijeni da bi prestanak uvrštenja mogao uzrokovati značajnu štetu interesima ulagatelja ili urednom funkcioniranju tržišta.

(5) U slučaju iz stavka 4. smatra se da prestanak uvrštenja može uzrokovati značajnu štetu interesima ulagatelja ili urednom funkcioniranju tržišta barem u okolnostima navedenim u članku 80. Uredbe (EU) br. 2017/565.

(6) Odredbe stavka 1. do 4. ovoga članka ne isključuju pravo Burze da u iznimnim okolnostima izvrši izvanredni pregled radi utvrđivanja ispunjavaju li izdavatelji, odnosno dionice, uvjete za uvrštenje na odgovarajući segment uređenog tržišta i/ili ispunjava li izdavatelj obveze nakon uvrštenja za Službeno ili Vodeće tržište propisane ovim Pravilima.

4. OBVEZE NAKON UVRŠTENJA

4.1 OPĆE ODREDBE

Obveza objavljivanja cjenovno osjetljivih informacija javnosti

Članak 103.

(1) Nakon uvrštenja financijskog instrumenta na uređeno tržište, izdavatelj je obvezan objavljivati javnosti propisane i povlaštene informacije sukladno odredbama ZTK-a, Uredbe (EU) br. 596/2014 i drugim propisima te ovim Pravilima.

(2) Informacije čije je objavljivanje javnosti propisano kao obvezno odredbama ZTK-a, Uredbe (EU) br. 596/2014 i drugih propisa objavljuju se javnosti u sadržaju i rokovima određenim tim propisima.

(3) Informacije čije je objavljivanje javnosti propisano kao obvezno ovim Pravilima, objavljuju se javnosti u obliku, sadržaju, rokovima i na način određenim ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(4) Informacije iz stavka 2. i 3. ovoga članka izdavatelj je dužan istovremeno dostaviti Burzi radi objave javnosti u elektroničkom obliku i na način koji odredi Burza.

(5) Informacije iz stavka 4. ovoga članka Burza objavljuje javnosti bez odgode putem svojih internetskih stranica.

(6) Ako su financijski instrumenti izdavatelja uvršteni na uređeno tržište bez suglasnosti izdavatelja, obveze izdavatelja propisane ZTK-om, Uredbom (EU) br. 596/2014 i drugim propisima te ovim Pravilima i drugim aktima Burze, obvezna je ispuniti osoba koja je financijske instrumente uvrstila na uređeno tržište bez suglasnosti izdavatelja, osim ako je drugačije propisano ZTK-om, Uredbom (EU) br. 596/2014 ili ovim Pravilima.

(7) Ako su udjeli otvorenog investicijskog fonda uvršteni na uređeno tržište, obveze propisane ZTK-om, Uredbom (EU) br. 596/2014 i drugim propisima te ovim Pravilima i drugim aktima Burze, obvezno je ispuniti društvo za upravljanje, pri čemu se odredbe Glave 4. ovih Pravila koje se odnose na obveze izdavatelja na odgovarajući način primjenjuju na društvo za upravljanje.

(8) Sve informacije izdavatelja koje su dostavljene Burzi u skladu s odredbama ovih Pravila i drugih akata Burze, smatrat će se, prije njihove objave, povjerljivim informacijama i Burza iste može koristiti za redovito obavljanje aktivnosti povezanih s tim podacima.

Članak 104.

(1) Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi sve informacije koje Burza smatra primjerenima za zaštitu ulagatelja i osiguranje nesmetanog funkcioniranja tržišta.

(2) Burza može od izdavatelja zatražiti da se očituje o okolnostima ili činjenicama koje se odnose na financijski instrument, odnosno izdavatelja, a koje utječu ili bi mogle utjecati na cijenu financijskih instrumenata izdavatelja, a ne proizlaze iz informacija koje je izdavatelj ranije dostavio Burzi.

(3) Burza može zahtijevati od izdavatelja objavu informacija navedenih u stavku 1. i 2. ovoga članka, pri čemu će odrediti oblik i rokove za objavu tih podataka.

(4) Ako izdavatelj ne objavi informacije u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, Burza će objaviti navedene informacije, nakon što o istima primi očitovanje izdavatelja.

Jezik objavljivanja informacija

Članak 105.

(1) Izdavatelj čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište dužan je cjenovno osjetljive informacije dostavljati Burzi na jeziku određenom sukladno odredbama ZTK-a.

(2) Izdavatelj čiji su financijski instrumenti uvršteni na Službeno i Vodeće tržište dužan je informacije dostavljati i na engleskom jeziku.

Istovremenost objave informacija javnosti

Članak 106.

(1) Prilikom objavljivanja cjenovno osjetljivih informacija, izdavatelj financijskih instrumenata dužan je postupiti na način kojim ne privilegira određene osobe ili segmente javnosti.

(2) Kada izdavatelj objavi cjenovno osjetljive informacije trećoj osobi u normalnom tijeku izvršavanja posla koji je dio radnog mjesta, profesije ili dužnosti sukladno Uredbi (EU) br. 596/2014, izdavatelj mora te informacije istovremeno dostaviti Burzi, osim ako je osoba koja je primila informacije vezana obvezom povjerljivosti, bez obzira na to temelji li se ta obveza na zakonu, drugim propisima, statutu ili ugovoru.

Usporedno uvrštenje

Članak 107.

Ako je financijski instrument, osim na uređenom tržištu kojim upravlja Burza, uvršten na drugom uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj ili državi članici ili burzi treće države te prema propisima matične države članice izdavatelja i propisima tog uređenog tržišta ili burze izdavatelj mora objaviti određene informacije, izdavatelj je dužan iste informacije istovremeno objaviti i putem Burze.

Izbor matične države članice

Članak 108.

Izdavatelj čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište dužan je bez odgode obavijestiti Burzu o izboru odnosno promjeni izbora matične države članice u pogledu objave propisanih informacija.

Izbor službenog registra propisanih informacija

Članak 109.

Izdavatelj čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište dužan je bez odgode obavijestiti Burzu o izboru, odnosno namjeri promjene službenog registra propisanih informacija.

Izbor medija za objavu propisanih informacija

Članak 110.

Izdavatelj čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište dužan je bez odgode obavijestiti Burzu o izboru, odnosno namjeri promjene medija putem kojeg objavljuje propisane informacije javnosti.

Popis upućenih osoba

Članak 111.

(1) Izdavatelj je dužan, na zahtjev Burze, dostaviti popis upućenih osoba sastavljen na način propisan odredbama Uredbe (EU) br. 596/2014 i drugih propisa.

(2) Obveza iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na osobu koja je bez suglasnosti izdavatelja uvrstila financijske instrumente na uređeno tržište.

Naknada Burzi

Članak 112.

Izdavatelj je za vrijeme trajanja uvrštenja dužan plaćati Burzi naknadu za održavanje uvrštenja sukladno cjeniku.

4.2 REDOVITO TRŽIŠTE

4.2.1 Obveze izdavatelja dionica uvrštenih na Redovito tržište

Članak 113.

Izdavatelj dionica uvrštenih na Redovito tržište dužan je dostaviti Burzi sve informacije čije je objavljivanje javnosti propisano ZTK-om, Uredbom (EU) br. 596/2014, drugim propisima i ovim Pravilima te svaku značajnu promjenu u svezi objavljenih informacija, odmah nakon što je do te promjene došlo.

4.2.1.1 Glavna skupština

Članak 114.

(1) Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi obavijest o održavanju glavne skupštine u rokovima određenim ZTD-om, odnosno propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje trgovačkih društava.

(2) Obavijest o održavanju glavne skupštine mora sadržavati sve informacije koje je izdavatelj sukladno ZTK-u i drugim propisima dužan učiniti dostupnima dioničarima, a koje su potrebne za ostvarivanje njihovih prava.

(3) Izdavatelj je dužan bez odgode dostaviti Burzi sve odluke, odnosno objaviti informacije o odlukama koje je donijela glavna skupština.

(4) U slučaju kada je glavna skupština ovlastila upravu da samostalno odluči o određenom pitanju, izdavatelj je dužan takvu odluku objaviti bez odgode.

4.2.1.2 Korporativne akcije

Članak 115.

(1) Ako isplaćuje dividendu (predujam dividende), izdavatelj je dužan dostaviti Burzi informaciju o:

1. predloženom i izglasanom iznosu dividende po dionici,

2. datumu utvrđivanja popisa imatelja prava na isplatu dividende (*record date*) - pri čemu prvi dan od kojega se dionicom trguje bez prava na dividendu (*ex date*) ne može biti ranije od 2 (dva) trgovinska dana nakon dana objave javnosti informacije o izglasanoj odluci o isplati dividende i

3. datumu isplate (*payment date*) – što je prije moguće nakon datuma utvrđivanja popisa imatelja prava na isplatu dividende (preporuka je sljedeći trgovinski dan), pri čemu datum isplate mora biti točno određen dan na koji će dividenda biti isplaćena.

(2) Prijedlozi odluka i odluke koje donosi glavna skupština, odnosno uprava izdavatelja, a koje se odnose na druge korporativne akcije moraju sadržavati:

1. datum utvrđivanja popisa imatelja prava na isplatu u novcu i/ili vrijednosnim papirima (*record date*), osim ako zakonom nije drugačije određeno,

2. datum od kojega se dionicom trguje bez prava na isplatu u novcu i/ili vrijednosnim papirima (*ex date*), pri čemu je taj datum najmanje 1 (jedan) radni dan središnjeg depozitorija prije datuma utvrđivanja popisa imatelja prava na isplatu u novcu i/ili vrijednosnim papirima, osim ako zakonom nije drugačije određeno i

3. datum isplate (*payment date*), što je prije moguće od datuma utvrđivanja popisa imatelja prava na isplatu (preporuka je sljedeći trgovinski dan), pri čemu taj datum mora biti točno određeni dan na koji će biti izvršena isplata u novcu i/ili vrijednosnim papirima.

(3) Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi informacije iz stavka 1. i 2. ovoga članka najmanje 2 (dva) trgovinska dana prije datuma od kojega se dionicom trguje bez prava na isplatu u novcu i/ili vrijednosnim papirima (*ex date*).

4.2.1.3 Transakcije rukovoditelja

Članak 116.

Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi obavijest o svakoj transakciji izvršenoj za vlastiti račun koja se odnosi na dionice ili dužničke financijske instrumente navedenog izdavatelja ili na izvedenice ili druge financijske instrumente koji su s njima povezani od strane osoba koje obavljaju rukovoditeljske dužnosti te osoba koje su s njima usko povezane u skladu s odredbama članka 19. Uredbe (EU) br. 596/2014.

4.2.1.4 Kodeks korporativnog upravljanja

Članak 117.

(1) Kodeks korporativnog upravljanja primjenjuje se na izdavatelja čije su dionice uvrštene na uređeno tržište, osim dionica zatvorenog investicijskog fonda.

(2) Izdavatelj je dužan, najkasnije do dana dostave godišnjeg izvještaja, ispunjen godišnji upitnik, koji je sastavni dio Kodeksa korporativnog upravljanja, dostaviti Burzi i objaviti na svojim internetskim stranicama.

4.2.2 Obveze izdavatelja dužničkih vrijednosnih papira uvrštenih na Redovito tržište

Članak 118.

Izdavatelj dužničkih vrijednosnih papira uvrštenih na Redovito tržište dužan je dostaviti Burzi sve informacije čije je objavljivanje javnosti propisano ZTK-om, Uredbom (EU) br. 596/2014, drugim propisima i ovim Pravilima te svaku značajnu promjenu u svezi objavljenih informacija, odmah nakon što je do te promjene došlo.

4.2.2.1 Skupština imatelja dužničkih vrijednosnih papira

Članak 119.

(1) Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi obavijest o održavanju skupštine imatelja dužničkih vrijednosnih papira istovremeno kada o tome obavještava imatelje dužničkih vrijednosnih papira, a najkasnije 5 (pet) trgovinskih dana prije dana održavanja skupštine imatelja dužničkih vrijednosnih papira.

(2) Obavijest o održavanju skupštine imatelja dužničkih vrijednosnih papira mora sadržavati sve informacije koje je izdavatelj sukladno ZTK-u i drugim propisima dužan učiniti dostupnim imateljima dužničkih vrijednosnih papira, a koje su potrebne za ostvarivanje njihovih prava.

(3) Izdavatelj je dužan bez odgode dostaviti Burzi sve odluke, odnosno objaviti informacije o odlukama koje je donijela skupština imatelja dužničkih vrijednosnih papira.

Korporativne akcije

Članak 120.

Na prijedloge odluka i odluke koje donosi skupština imatelja dužničkih vrijednosnih papira, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 115. stavak 2. i 3. ovih Pravila.

4.2.3 Obveze izdavatelja strukturiranih proizvoda uvrštenih na Redovito tržište

Članak 121.

Izdavatelj strukturiranih proizvoda dužan je dostaviti Burzi sve informacije čije je objavljivanje javnosti propisano ZTK-om, Uredbom (EU) br. 596/2014 i drugim propisima, kao i ovim Pravilima te svaku značajnu promjenu u vezi s objavljenim informacijama, odmah nakon što je do te promjene došlo, a osobito informacije o:

1. promjenama karakteristika strukturiranog proizvoda (npr. promjena izvršne i granične cijene i dr.),
2. cijeni iskupa strukturiranog proizvoda i
3. promjenama kreditnog rejtinga izdavatelja.

4.2.4 Obveze društva za upravljanje otvorenim investicijskim fondom uvrštenim na Redovito tržište

Članak 122.

Društvo za upravljanje otvorenim investicijskim fondom čiji su udjeli uvršteni na Redovito tržište dužno je dostaviti Burzi sve informacije čije je objavljivanje javnosti propisano ZTK-om, Uredbom (EU) br. 596/2014, drugim propisima i ovim Pravilima, te svaku značajnu promjenu u svezi objavljenih informacija, odmah nakon što je do te promjene došlo.

Informacija o broju izdanih udjela i (indikativnoj) neto vrijednosti imovine fonda po udjelu

Članak 123.

(1) Društvo za upravljanje otvorenim investicijskim fondom mora svaki trgovinski dan javno objaviti informaciju o broju izdanih udjela i neto vrijednosti imovine fonda (NAV) po udjelu.

(2) Društvo za upravljanje ETF-om koji replicira određeni indeks, osim informacija navedenih u stavku 1. ovoga članka, mora tijekom trgovinskog dana svakih 60 (šezdeset) sekundi javno objaviti informaciju o indikativnoj neto vrijednosti imovine fonda (iNAV) po udjelu.

(3) Društvo za upravljanje aktivno upravljanim ETF-om, osim informacija navedenih u stavku 1. i 2. ovoga članka, mora svaki trgovinski dan javno objaviti sastav portfelja fonda prije početka trgovine.

(4) Ako društvo za upravljanje nije u mogućnosti izračunati neto vrijednosti imovine fonda i indikativnu neto vrijednost imovine fonda (iNAV) po udjelu, dužno je tu informaciju odmah dostaviti Burzi i javno objaviti.

Informacije u vezi otvorenog investicijskog fonda

Članak 124.

Društvo za upravljanje mora odmah dostaviti Burzi:

1. bitne promjene prospekta, te promjene pravila fonda i ključnih podataka za ulagatelje, nakon odobrenja nadležnog tijela ako je takvo odobrenje potrebno
2. polugodišnji i revidirani godišnji izvještaj fonda u rokovima i sadržaju propisanom zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova
3. svaki drugi pravni i poslovni događaj u vezi s društvom za upravljanje i otvorenim investicijskim fondom kojim upravlja, kada se radi o događaju koji bi mogao utjecati na poslovanje fonda i
4. svaku informaciju od značaja za zaštitu ulagatelja ili odgovarajuće funkcioniranje tržišta.

4.2.5 Obveze izdavatelja dionica zatvorenog investicijskog fonda uvrštenih na Redovito tržište

Članak 125.

(1) Izdavatelj dionica zatvorenog investicijskih fonda uvrštenih na Redovito tržište dužan je dostaviti Burzi sve informacije čije je objavljivanje javnosti propisano ZTK-om, Uredbom (EU) br. 596/2014, drugim propisima i ovim Pravilima, te svaku značajnu promjenu u svezi objavljenih informacija, odmah nakon što je do te promjene došlo.

(2) Obveze zatvorenog investicijskog fonda dužno je ispunjavati njegovo društvo za upravljanje odnosno sam fond ako se radi o fondu s unutarnjim upraviteljem.

Informacija o neto vrijednosti imovine fonda i neto vrijednosti imovine po dionici fonda

Članak 126.

Informacija o neto vrijednosti imovine fonda i neto vrijednosti imovine po dionici fonda mora biti dostavljena Burzi u rokovima određenima propisima koji uređuju osnivanje i rad alternativnih investicijskih fondova.

Informacije u vezi zatvorenog investicijskog fonda

Članak 127.

Izdavatelj mora odmah dostaviti Burzi:

1. promjene prospekta te promjene pravila fonda, nakon odobrenja nadležnog tijela ako je takvo odobrenje potrebno,

2. revidirani godišnji izvještaj fonda u rokovima i sadržaju propisanom ZTK,
3. svaki drugi pravni i poslovni događaj u vezi s izdavateljem i zatvorenim investicijskim fondom kojim upravlja, kada se radi o događaju koji bi mogao utjecati na poslovanje fonda i
4. svaku informaciju od značaja za zaštitu ulagatelja ili odgovarajuće funkcioniranje tržišta.

4.3 SLUŽBENO TRŽIŠTE

4.3.1 Obveze izdavatelja dionica uvrštenih na Službeno tržište

Članak 128.

Izdavatelj dionica uvrštenih na Službeno tržište dužan je nakon uvrštenja ispunjavati sve obveze propisane za izdavatelje čije su dionice uvrštene na Redovito tržište te dodatne obveze propisane ovim Pravilima.

4.3.1.1 Sjednice uprave i nadzornog odbora

Članak 129.

(1) Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi informaciju o održavanju sjednice uprave i nadzornog odbora najkasnije 2 (dva) trgovinska dana prije dana održavanja sjednice, kada navedena tijela odlučuju o:

1. financijskim izvještajima (nerevidiranim i/ili revidiranim, nekonsolidiranim i/ili konsolidiranim)
2. isplati dividende ili predujma dividende
3. povećanju i smanjenju temeljnog kapitala
4. usvajanju programa otkupa vlastitih dionica i
5. davanju odobrenja za stjecanje i otpuštanje vlastitih dionica.

(2) Izdavatelj je dužan donesene odluke i dokumente koji se takvim odlukama usvajaju dostaviti Burzi najkasnije do početka trgovine sljedećega trgovinskog dana.

4.3.2 Obveze izdavatelja dužničkih vrijednosnih papira uvrštenih na Službeno tržište

Članak 130.

Izdavatelj dužničkih vrijednosnih papira uvrštenih na Službeno tržište dužan je nakon uvrštenja ispunjavati sve obveze propisane za izdavatelje čiji su dužnički vrijednosni papiri uvršteni na Redovito tržište te dodatne obveze propisane ovim Pravilima.

4.3.2.1 Sjednice uprave i nadzornog odbora

Članak 131.

(1) Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi informaciju o održavanju sjednice uprave i nadzornog odbora najkasnije 2 (dva) trgovinska dana prije dana održavanja sjednice, kada navedena tijela odlučuju o:

1. financijskim izvještajima (nerevidiranim i/ili revidiranim, nekonsolidiranim i/ili konsolidiranim)
2. prijevremenom iskupu dužničkih vrijednosnih papira i
3. promjeni uvjeta izdanja.

(2) Izdavatelj je dužan donesene odluke i dokumente koji se takvim odlukama usvajaju dostaviti Burzi bez odgode odnosno najkasnije do početka trgovine sljedećega trgovinskog dana.

4.4 VODEĆE TRŽIŠTE

4.4.1 Obveze izdavatelja dionica uvrštenih na Vodeće tržište

Članak 132.

Izdavatelj dionica uvrštenih na Vodeće tržište dužan je nakon uvrštenja ispunjavati sve obveze propisane za izdavatelje čije su dionice uvrštene na Službeno tržište te dodatne obveze propisane ovim Pravilima.

4.4.1.1 Kalendar događanja

Članak 133.

(1) Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi i javno objaviti putem svoje internetske stranice kalendar događanja s popisom datuma na koje izdavatelj očekuje da će objaviti:

1. financijski izvještaj
2. glavnu skupštinu
3. isplatu dividende i
4. druge aktivnosti vezane uz odnose s ulagateljima.

(2) U odnosu na godišnji financijski izvještaj, izdavatelj može navesti tjedan objavljivanja.

(3) Izdavatelj je dužan objaviti kalendar događanja za svaku poslovnu godinu prije početka poslovne godine te svaku promjenu u objavljenom kalendaru odmah po nastanku promjene, a najkasnije tjedan dana prije originalno navedenog datuma, odnosno prije izmijenjenog datuma, ovisno koji dan nastupa ranije.

4.4.1.2 Predstavljanje godišnjeg izvještaja

Članak 134.

Izdavatelj je dužan godišnje izvještaje, nakon objave javnosti ili istovremeno s objavom javnosti, predstaviti na konferencijama sa zainteresiranim financijskim analitičarima i predstavnicima sredstava javnog priopćavanja.

4.4.1.3 Preuzimanje ili prodaja društva ili poslovanja

Članak 135.

(1) Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi informacije o preuzimanju ili prodaji društva ili poslovanja koje je cjenovno osjetljivo.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka obuhvaćaju osobito:

1. kupoprodajnu cijenu,
2. način plaćanja,
3. bitne podatke o društvu koje se preuzima ili prodaje,
4. razloge za transakciju,
5. procijenjene učinke transakcije na izdavatelja,
6. plan provođenja transakcije i
7. ostale ključne uvjete transakcije, osobito kada isti mogu utjecati na njenu valjanost, osim ako propisi koji uređuju preuzimanje dioničkih društava određuju drugačije.

(3) Društvo ili poslovanje koje se preuzima treba opisati na način koji obuhvaća opis poslovanja i glavne djelatnosti, financijsko stanje i pokazatelje, uključujući i povijesne podatke.

4.4.1.4 Izdavanje novih dionica

Članak 136.

Prilikom izdavanja novih dionica, izdavatelj je dužan dioničarima u čiju korist postoji pravo prvenstva pri upisu novih dionica izdati prenosive vrijednosne papire (prava na upis novih dionica) i omogućiti im trgovanje tim vrijednosim papirima na uređenom tržištu ili multilateralnoj trgovinskoj platformi kojom upravlja Burza u razdoblju od najmanje 10 (deset) dana koji prethode prvom danu upisa novog izdanja.

4.5 POSEBNE ODREDBE ZA IZDAVATELJE POTVRDA O DEPONIRANIM VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA

Članak 137.

(1) Potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima mogu biti uvrštene na određeni segment uređenog tržišta sukladno odredbama ZTK-a i drugih propisa te ovih Pravila o uvrštenju određene vrste vrijednosnog papira na koji se potvrda odnosi.

(2) Izdavatelj vrijednosnih papira na koje se odnose potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima mora ispunjavati obveze objavljivanja informacija javnosti u skladu s propisima koji se odnose na te izdavatelje i u skladu s obvezama utvrđenim ZTK-om, Uredbom (EU) br. 596/2014 i drugim propisima, kao i dodatne obveze objavljivanja informacija javnosti propisane ovim Pravilima.

(3) Umjesto izdavatelja vrijednosnih papira na koje se odnose potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, obveze iz stavka 2. ovoga članka može ispunjavati izdavatelj potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima.

4.6 POSEBNE ODREDBE ZA IZDAVATELJE FINACIJSKIH INSTRUMENATA IZ DRŽAVE ČLANICE I TREĆE DRŽAVE

Članak 138.

(1) Odredbe ovih Pravila koje se odnose na uvjete za uvrštenje na uređeno tržište, prijelaz dionica iz jednog segmenta u drugi segment uređenog tržišta i prestanak uvrštenja primjenjuju se i na izdavatelje financijskih instrumenata iz drugih država članica i trećih država, osim ako je drugačije propisano ovim Pravilima.

(2) Izdavatelji financijskih instrumenata iz drugih država članica i trećih država moraju ispunjavati obveze objavljivanja informacija u skladu s propisima koji se odnose na te izdavatelje i u skladu s obvezama utvrđenim ZTK-om i drugim propisima, kao i dodatne obveze objavljivanja informacija koje se odnose na pojedine vrste financijskih instrumenata ili za pojedine segmente uređenog tržišta propisane ovim Pravilima.

4.7 PRESTANAK UVRŠTENJA NA UREĐENOM TRŽIŠTU

Članak 139.

(1) Uvrštenje prestaje:

1. na temelju odluke glavne skupštine o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu
2. na temelju odluke Agencije, suda ili drugoga tijela javne vlasti
3. dospijećem ili prijevremenim iskupom financijskog instrumenta
4. u slučajevima navedenim u prospektu ili drugim ispravama vezanim uz uvrštenje
5. kada izdavatelj i/ili financijski instrument prestane ispunjavati uvjete za uvrštenje na određeni segment uređenog tržišta i/ili kada izdavatelj ne ispunjava obveze nakon uvrštenja propisane ovim Pravilima
6. u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad izdavateljem
7. u slučaju otvaranja postupka likvidacije nad izdavateljem
8. prestankom postojanja izdavatelja
9. prestankom postojanja financijskog instrumenta
10. na zahtjev druge osobe, sukladno odredbama propisa koji uređuje sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava ili
11. u drugim slučajevima predviđenim posebnim propisom.

(2) Zadnji dan trgovanja financijskim instrumentom na uređenom tržištu određuje se odlukom Burze.

(3) Odluku o prestanku uvrštenja Burza dostavlja Agenciji bez odgode i objavljuje na internetskim stranicama.

Odluka glavne skupštine o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu

Članak 140.

(1) U slučaju iz članka 139. stavak 1. točka 1. ovih Pravila, izdavatelj dionica sa sjedištem u Republici Hrvatskoj čija je glavna skupština donijela odluku o povlačenju dionica s uređenog tržišta dužan je dostaviti Burzi zahtjev za povlačenjem dionica s uvrštenja na uređenom tržištu, zajedno s rješenjem o upisu odluke o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu u sudski registar i zapisnikom s glavne skupštine na kojoj je donesena odluka o povlačenju dionica s uvrštenja na uređenom tržištu.

(2) Ako je odluka o povlačenju dionica s uvrštenja na uređenom tržištu donesena većinom većom od 9/10 (devet desetina) danih glasova, Burza će povući dionice s uvrštenja na uređenom tržištu sljedeći trgovinski dan nakon što zaprimi odluku o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu odnosno protekom određenog roka od upisa odluke u sudski registar, kada je odlukom o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu tako određeno.

(3) U drugim slučajevima, osim navedenih u stavku 2. ovoga članka, Burza će povući dionice iz uvrštenja na uređenom tržištu protekom 6 (šest) mjeseci od dana upisa odluke u sudski registar.

(4) Ako su dionice uvrštene na uređeno tržište bez suglasnosti izdavatelja, odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se na osobu koja je podnijela zahtjev za uvrštenje.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, Burza će povući dionice iz uvrštenja na uređenom tržištu protekom 3 (tri) mjeseca od dana primitka zahtjeva za povlačenjem dionica s uvrštenja na uređenom tržištu i isprava navedenih u stavku 1. ovoga članka.

Dospijeće ili prijevremeni iskup financijskog instrumenta

Članak 141.

U slučaju iz članka 139. stavak 1. točka 3. ovih Pravila, uvrštenje prestaje isti, odnosno sljedeći trgovinski dan nakon što Burza zaprimi odluku izdavatelja ili središnjeg depozitorija, odnosno središnjeg registra u čije usluge je uključen predmetni financijski instrument.

Prestanak uvrštenja u slučajevima navedenim u prospektu ili drugim ispravama vezanim uz uvrštenje

Članak 142.

U slučaju iz članka 139. stavak 1. točka 4. ovih Pravila, Burza će donijeti odluku o prestanku uvrštenja na temelju informacija sadržanih u Prospektu ili drugim ispravama vezanim uz uvrštenje.

Neispunjavanje uvjeta za uvrštenje na određeni segment uređenog tržišta i/ili ne ispunjavanje obveza nakon uvrštenja propisane ovim Pravilima

Članak 143.

(1) U slučaju iz članka 139. stavak 1. točka 5. ovih Pravila, Burza će u pravilu donijeti odluku o prestanku uvrštenja nakon izvršena 2 (dva) uzastopna periodična pregleda na način propisan člankom 102. ovih Pravila, osim ako okolnosti slučaja zahtijevaju drugačije.

(2) Neovisno od stavka 1. ovoga članka, Burza može donijeti odluku o prestanku uvrštenja kao mjeru zaštite tržišta sukladno odredbama ovih Pravila.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka uvrštenje prestaje istekom razdoblja od 3 (tri) mjeseca od dana donošenja odluke o prestanku uvrštenja, osim ako okolnosti slučaja zahtijevaju drugačije.

Stečajni postupak nad izdavateljem

Članak 144.

(1) U slučaju iz članka 139. stavak 1. točka 6. ovih Pravila, Burza donosi odluku o prestanku uvrštenja na temelju zahtjeva stečajnog upravitelja o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu i pravomoćnog rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad izdavateljem.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka uvrštenje prestaje istekom razdoblja od 1 (jednog) mjeseca od dana donošenja odluke o prestanku uvrštenja.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ako u razdoblju od 3 (tri) mjeseca prije dana zaprimanja zahtjeva za prestanak uvrštenja s financijskim instrumentom nije sklopljena niti jedna transakcija, uvrštenje prestaje sljedeći trgovinski dan nakon donošenja odluke o prestanku uvrštenja.

Postupak likvidacije

Članak 145.

(1) U slučaju iz članka 139. stavak 1. točka 7. ovih Pravila zahtjev za prestanak uvrštenja podnosi likvidator.

(2) Odredbe članka 140. ovih Pravila primjenjuju se na odgovarajući način.

Prestanak postojanja izdavatelja ili financijskog instrumenta

Članak 146.

U slučaju iz članka 139. stavak 1. točka 8. i 9. ovih Pravila, uvrštenje prestaje isti, odnosno sljedeći trgovinski dan nakon što Burza zaprimi od izdavatelja rješenje o upisu statusne promjene odnosno prestanku postojanja izdavatelja u sudski registar ili odluku središnjeg depozitorija odnosno središnjeg registra.

Članak 147.

Burza ne odgovara za izravnu ili neizravnu štetu i/ili izmaklu dobit posljedično donesenoj odluci o prestanku uvrštenja.

5. TRGOVINA

5.1 OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 148.

- (1) Ova Pravila primjenjuju se na sve transakcije s financijskim instrumentima uvrštenim na uređeno tržište koje su sklopljene putem trgovinskog sustava od strane članova Burze.
- (2) Burza je ovlaštena grupirati i rasporediti financijske instrumente kojima se trguje na trgovinskom sustavu, prema objektivnim kriterijima, u pojedine modalitete trgovine i odrediti jednoobrazna pravila trgovanja za svaki modalitet.
- (3) Uključivanje financijskih instrumenata u modalitete trgovine, Burza objavljuje na internetskim stranicama.

Kalendar trgovinskih dana i vrijeme trgovanja

Članak 149.

- (1) Kalendar trgovinskih dana i vrijeme trgovanja određuje Burza.
- (2) Kalendar trgovinskih dana za predstojeću godinu objavljuje se na internetskim stranicama.

Privremena izmjena vremena trgovanja

Članak 150.

- (1) U slučaju nastupa okolnosti navedenih u članku 170. stavak 1. točka a) do d). ovih Pravila ili okolnosti koje zahtijevaju tehničku intervenciju u trgovinski sustav, Burza može privremeno izmijeniti vrijeme trgovanja.
- (2) Burza može izmijeniti vrijeme trgovanja i u slučaju kada je trgovina financijskim instrumentima prekinuta u skladu s odredbama članka 171. ili je trgovina financijskim instrumentima privremeno obustavljena sukladno odjeljku 8.1.2.3 ovih Pravila.
- (3) Burza će obavijestiti članove Burze o odluci navedenoj u stavku 1. i 2. ovog članka putem komunikacijskog sustava ili na drugi prikladan način.

Modaliteti trgovine

Članak 151.

Trgovinski sustav dopušta sljedeće modalitete trgovine:

1. modalitet dražbe,
2. modalitet kontinuirane trgovine i
3. modalitet kontinuiranih dražbi.

Faze trgovine

Članak 152.

- (1) Trgovina predstavlja razdoblje unutar trgovinskog dana u kojem se nalozi odnosno ponude na kupnju i prodaju mogu unositi u trgovinski sustav i transakcije mogu biti sklopljene putem trgovinskog sustava.
- (2) Trgovina se sastoji od sljedećih uzastopnih faza:
 1. faza pred-trgovanja (eng. *pre-trading phase*);
 2. glavna faza trgovine (eng. *main trading phase*);
 3. faza post-trgovanja (eng. *post-trading phase*).
- (3) Početak i kraj svake faze trgovanja u pojedinom modalitetu trgovine određuje Burza priručnikom.
- (4) Trgovinski sustav nije dostupan članovima između završetka faze post-trgovanja i početka faze pred-trgovanja.

Faza pred-trgovanja

Članak 153.

- (1) Tijekom faze pred-trgovanja svi članovi mogu unositi nove naloge, mijenjati i otkazati postojeće naloge, a održavatelj tržišta može unositi i otkazati ponude na kupnju i prodaju.
- (2) U modalitetu kontinuirane trgovine i modalitetu dražbe, članovi nemaju uvid u knjigu naloga jer je ista zatvorena tijekom faze pred-trgovanja. Jedini podatak koji se prikazuje je zaključna cijena (eng. *close price*) prethodnog trgovinskog dana, ako je ista dostupna.
- (3) U modalitetu kontinuiranih dražbi, knjiga naloga je otvorena i članovi vide najviše do 20 agregiranih naloga, ovisno o odabranom modelu usluge. Jedini podatak koji se prikazuje je zaključna cijena (eng. *close price*) prethodnog trgovinskog dana, ako je ista dostupna.

Glavna faza trgovine

Članak 154.

- (1) Nakon završetka faze pred-trgovanja započinje glavna faza trgovine tijekom koje dolazi do sklapanja transakcija prema pravilima primjenjivim za modalitet u kojem se trguje određenim financijskim instrumentom.
- (2) Glavna faza trgovine u modalitetu kontinuirane trgovine sastoji se od dražbe otvaranja (eng. *opening auction*), kontinuirane trgovine (eng. *continuous trading*) i dražbe zatvaranja (eng. *closing auction*).
- (3) Glavna faza trgovine u modalitetu dražbe sastoji se od jedne dražbe.
- (4) Glavna faza trgovine u modalitetu kontinuiranih dražbi odvija se putem dražbi. Svaka od tih dražbi sastoji se od pred-faze prikupljanja ponuda (eng. *pre-call phase*), opcionalne faze prikupljanja ponuda (eng. *call phase*) i faze određivanja cijene (eng. *price determination*).

Faza post-trgovanja

Članak 155.

- (1) Faza post-trgovanja počinje nakon završetka glavne faze trgovine.
- (2) Članovi ne vide knjigu naloga jer je ona zatvorena tijekom ove faze. Jedini podatak koji se prikazuje je zaključna cijena (eng. *close price*).

(3) Tijekom faze post-trgovanja svi članovi, osim održavatelja tržišta, mogu unositi nove naloge i mijenjati i otkazati postojeće naloge.

Nalozi

Članak 156.

(1) Članovi mogu unositi u trgovinski sustav sljedeće vrste naloga:

- (a) limitirani nalog (eng. *limit order*);
- (b) tržišni nalog (eng. *market order*);
- (c) MTL nalog (eng. *market-to-limit order*);
- (d) nalog sa skrivenom količinom (eng. *iceberg order*);
- (e) stop nalog.

(2) Nalozi mogu imati sljedeća ograničenja:

- (a) izvršenja;
- (b) vremenskog važenja;
- (c) etape trgovanja.

(3) Trgovinski sustav dodjeljuje svakom nalogu i transakciji identifikacijsku oznaku.

(4) Članovi zaprimaju potvrdu naloga unesenih putem trgovinskog sustava i potvrdu izvršenja naloga odmah po nastanku transakcije.

(5) Različite vrste pristupa trgovinskom sustavu mogu članu omogućiti korištenje drugih vrsta naloga osim navedenih u članku 174. i 206. ovih Pravila, kao i neobaveznih elemenata istih, pri čemu ti nalozi kod stvarnog unosa u trgovinski sustav mogu biti promijenjeni i dodatno preoblikovani, od onoga kako je propisano ovim Pravilima. Neovisno o mogućnostima različitih sučelja, vrsti raspoloživih naloga ili neobaveznih elemenata istih, smatra se da je nalog zaprimljen od strane Burze u trenutku kada je iz sučelja unesen u trgovinski sustav Burze s karakteristikama naloga kako je propisano ovim Pravilima.

Članak 157.

(1) Burza određuje koje vrste naloga je moguće koristiti u pojedinim modalitetima trgovine.

(2) Burza određuje pomak cijene (eng. *tick size*) za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima i fondove čijim se udjelima trguje na burzi (udjele ETF-ova) u skladu s Uredbom (EU) br. 2017/588.

(3) Burza može odrediti pomak cijene i za druge financijske instrumente osim navedenih u stavku 2. ovoga članka.

(4) Burza može odrediti korak unosa količine (eng. *minimum trading lot*) za određene financijske instrumente ili grupe instrumenata.

(5) Nalozi odnosno ponude koje član unosi u trgovinski sustav moraju biti u skladu sa stavkom 2. do 4. ovoga članka.

Vremenska oznaka naloga

Članak 158.

(1) Trgovinski sustav dodjeljuje svakom nalogu vremensku oznaku u obliku identifikacijske oznake naloga o kojoj ovisi prioritet izvršavanja naloga.

(2) Vremenska oznaka naloga ostaje nepromijenjena u slučaju:

- a) smanjenja količine;
- b) skraćanja vremenskog važenja naloga;
- c) promjene korisničkog računa;
- d) promjene interne oznake na nalogu;
- e) promjene broja računa za namiru;
- f) promjene ograničenja etape trgovanja;
- g) promjene identifikacijske oznake klijenta, u slučaju pogrešnog unosa;
- h) promjene identifikacije oznake osobe ili računalnog algoritma odgovornih za odluku o ulaganju;
- i) promjene identifikacijske oznake osobe ili računalnog algoritma odgovornih za izvršenje transakcije;
- j) promjene oznake koja prikazuje aktivnost osiguravanja likvidnosti.

(3) U ostalim slučajevima promjena u nalogu dovodi do promjene vremenske oznake naloga.

Najduže vremensko važenje naloga u trgovinskom sustavu

Članak 159.

(1) Najduže vrijeme važenja naloga u trgovinskom sustavu iznosi 360 dana od dana unosa naloga u trgovinski sustav (T+359).

(2) Istekom vremena iz stavka 1. ovoga članka, trgovinski sustav automatski otkazuje nalog u knjizi naloga.

Upravljanje nalogima

Članak 160.

(1) Član Burze izvršava naloge odnosno ponude na kupnju ili prodaju financijskih instrumenata putem trgovinskog sustava unosom odgovarajućeg naloga te daljnjim upravljanjem takvim nalogom na trgovinskom sustavu.

(2) Upravljanje nalogima od strane člana uključuje unos, izmjenu ili otkaz naloga.

(3) Kod upravljanja nalogima u trgovinskom sustavu dozvoljene su određene kombinacije različitih vrsta naloga i njihovih uvjeta izvršenja, pri čemu su ograničenja kod upravljanja nalogima vezana uz modalitet trgovine, fazu trgovine i fazu dražbe, kao i funkcionalnostima sučelja koje član koristi.

Otkaz naloga

Članak 161.

(1) Burza će otkazati sve naloge iz knjige naloga u slučaju

- (a) prestanka uvrštenja financijskog instrumenta,
- (b) naloga ovlaštenih državnih tijela,
- (c) promjene valute u kojoj se trguje ili obavlja poravnanje,
- (d) promjene metode izračuna stečene kamate,
- (e) promjene koraka unosa količine,
- (f) promjene nominalnog iznosa dužničkih vrijednosnih papira,

- (g) promjene modaliteta trgovine,
 - (h) ukidanja vrste naloga,
 - (i) promjene kategorije likvidnosti na temelju koje se određuje pomak cijene i
 - (j) korporativnih akcija koje uzrokuju promjene u financijskim instrumentima (kao na primjer podjela dionica, pripajanje odnosno spajanje i slično).
- (2) U slučaju privremene obustave trgovine financijskim instrumentom, Burza će povući iz knjige naloga samo nepostojane naloge i ponude održavatelja tržišta.
- (3) U slučaju suspenzije člana odnosno prestanka članstva isključenjem iz članstva, korištenja mehanizma za otkazivanje naloga na zahtjev sustava poravnania, i ako je članu zbog opravdanih razloga onemogućen pristup trgovinskom sustavu na zahtjev člana, Burza će otkazati iz knjige naloga samo naloge odnosnog člana.
- (4) U slučaju drugih korporativnih akcija, osim navedenih u stavku 1. ovoga članka, u postupku nadzora trgovine, promjene iznosa glavnice kod obveznica, dodjele nove oznake financijskom instrumentu, prije nadogradnje trgovinskog sustava, i drugih sličnih događaja, kada ocijeni da to zahtijeva zaštita ulagatelja ili uredno funkcioniranje tržišta, Burza može otkazati sve naloge iz knjige naloga za financijski instrument.
- (5) Kada se očekuje da bi događaji iz stavka 1. i 4. ovoga članka mogli imati veliki utjecaj na cijenu financijskih instrumenata Burza može, ovisno o okolnostima konkretnog slučaja, prilagoditi referentnu cijenu u trgovinskom sustavu.
- (6) Burza će obavijestiti članove o svim mjerama i aktivnostima koje odluči poduzeti u skladu sa stavkom 4. ovoga članka.

Članak 162.

Burza nije odgovorna za usklađenje evidencije naloga člana s knjigom naloga u trgovinskom sustavu.

Članak 163.

Član je dužan uspostaviti primjerene sustave i djelotvorne kontrole u cilju sprječavanja pogrešnog unosa naloga u trgovinski sustav, odnosno naloga koji mogu ugroziti fer, uredno i djelotvorno trgovanje i ponašanja koje može upućivati na zlouporabu sukladno Uredbi (EU) br. 596/2014.

Transakcija

Članak 164.

- (1) Transakcija nastaje kada trgovinski sustav spoji nalog na prodaju s nalogom na kupnju istoga financijskog instrumenta, sukladno pravilima pojedinog modaliteta trgovine.
- (2) Nastankom transakcije nalozi čijim je spajanjem nastala transakcija postaju u cijelosti ili djelomično izvršeni.
- (3) Sastavnim dijelom pravnog posla koji je zaključen sklapanjem transakcije smatraju se i odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze koje se odnose na trgovinu financijskim instrumentima.
- (4) Kada je transakcija sklopljena, član je dužan izvršiti svoje obveze u skladu s uvjetima pod kojima je transakcija sklopljena.

Predmet transakcije

Članak 165.

Predmet transakcije su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište na koje se odnose oba naloga.

Cijena

Članak 166.

- (1) Cijene financijskih instrumenata automatski određuje trgovinski sustav sukladno pravilima pojedinog modaliteta trgovine i iste se smatraju cijenama ostvarenim na uređenom tržištu.
- (2) Cijene financijskih instrumenata koji nose kamatu izražavaju se bez stečene kamate (eng. *clean price*).
- (3) Burza ne vrši nikakve prilagodbe ili korekcije cijene vezane uz transakcije ex-dividenda ili ex-kamata.

Mjesto i vrijeme sklapanja transakcije

Članak 167.

- (1) Mjesto sklapanja transakcije je mjesto u kojemu Burza ima sjedište.
- (2) Vrijeme sklapanja transakcije je vrijeme koje zabilježi trgovinski sustav.

Konačnost transakcija

Članak 168.

Sve transakcije sklopljene putem trgovinskog sustava su konačne, bez nužnosti naknadne potvrde članova uključenih u transakciju.

Naknada

Članak 169.

- (1) Član je dužan Burzi platiti naknadu po sklopljenim transakcijama.
- (2) Visina i način obračuna naknade iz stavka 1. ovoga članka određuje se cjenikom.

Prekid trgovine

Članak 170.

(1) U slučaju okolnosti koje se odnose na predmet transakcije, izdavatelja financijskog instrumenta, ulagatelja, člana, operatera sustava poravnanja ili pohranu podataka o trgovanju i koje bi mogle

- a) utjecati na formiranje cijena ili kretanje cijena postignutih na Burzi,
- b) kršiti legitimitet sklapanja ili poravnanja transakcija,
- c) ugroziti položaj ili interese Burze,
- d) na drugi način ugroziti interese izdavatelja ili ulagatelja,

i ako su te okolnosti podložne uvjetima propisanim zakonom, Burza može prekinuti trgovinu.

(2) Okolnosti navedene u stavku 1. ovog članka također uključuju ratno stanje, prekid rada, štrajk, građanski neposluš, prirodne katastrofe (potres, udar groma, klizanje tla i sl.) ili druge događaje koji predstavljaju višu silu, kao i bilo kakav tehnički ili drugi događaj (poteškoće u radu trgovinskog sustava, pristupne podatkovne mreže za razmjenu podataka između sustava trgovanja člana i trgovinskog sustava, i sl.) koji bi mogao ugroziti, otežati ili spriječiti trgovanje ili poravnanje transakcija.

(3) Za vrijeme obustave odnosno prekida trgovine nije moguće sklapanje transakcija.

(4) Informaciju o prekidu trgovine Burza će odmah objaviti na svojim internetskim stranicama i obavijestiti članove i Agenciju.

(5) O ponovnom početku trgovine prekinute na temelju stavka 1. i 2. ovoga članka Burza će obavijestiti članove, Agenciju i javnost.

Prekid trgovine zbog izvanredne volatilnosti tržišta

Članak 171.

(1) Ako vrijednost indeksa CROBEX® padne 10% i više u odnosu na zadnju vrijednost prethodnoga trgovinskog dana, Burza će prekinuti trgovanje dionicama na razdoblje propisano u ovom stavku:

(a) prije 13:00 sati, na 1 (jedan) sat,

(b) u ili nakon 13:00 sati, na 30 (trideset) minuta.

(2) Ako vrijednost indeksa CROBEX® ponovno padne 10% i više u odnosu na zadnju vrijednost prethodnoga trgovinskog dana u ili nakon 13:00 sati, trgovanje će se nastaviti do kraja trgovinskog dana, osim ako vrijednost indeksa CROBEX® padne 15% i više u odnosu na zadnju vrijednost prethodnoga trgovinskog dana, pri čemu će se trgovanje prekinuti do kraja trgovinskog dana.

(3) Informaciju o prekidu trgovine Burza će objaviti na svojim internetskim stranicama i dostaviti Agenciji.

(4) O ponovnom početku trgovanja prekinutoga na temelju stavka 1. i 2. ovoga članka Burza će obavijestiti članove, Agenciju i javnost.

Članak 172.

Odredbe članka 170. i 171. ovih Pravila ne isključuju pravo Burze da privremeno obustavi trgovanje s pojedinim financijskim instrumentom ili vrstom financijskih instrumenata odnosno u pojedinom modalitetu trgovine ili na pojedinom segmentu uređenog tržišta u skladu s odredbama ZTK-a, drugih propisa i ovih Pravila.

Odgovornost Burze

Članak 173.

(1) Burza nije odgovorna članu niti trećoj osobi za običnu štetu, posrednu štetu kao što je negativna šteta ili izmakla korist, neimovinsku ili nematerijalnu štetu, troškove, gubitak podataka ili potraživanja trećih strana, nastalu:

1. kvarovima, gubitkom ili modifikacijom podataka, propustom očekivanoga sklapanja poslova i/ili na drugi način, koji proizlaze ili su posljedica prekida, nemogućnosti uporabe, kvara ili nepravilnosti u radu računalne opreme člana odnosno Burze, sustava trgovanja člana, podatkovne veze ili trgovinskog sustava,

2. kvarovima, gubitkom ili modifikacijom podataka, propustom očekivanoga sklapanja poslova i/ili na drugi način, do kojih je došlo ako se računalna oprema člana odnosno Burze, sustav trgovanja člana, podatkovne veze ili trgovinski sustav koristi ili pokušava koristiti u druge svrhe osim za svrhe određene ovim Pravilima,

3. prekidom u opskrbi električnom energijom, strujnim udarom, požarom i drugim okolnostima koji su izvan kontrole Burze, a koji izravno ili neizravno uzrokuju nepravilnosti ili prekid u radu računalne opreme člana, odnosno Burze, sustava trgovanja člana, podatkovnih veza ili trgovinskog sustava, odnosno zbog kojih je izravno ili neizravno onemogućeno fer, uredno i djelotvorno trgovanje,

4. zbog uporabe računalne opreme člana odnosno Burze, sustava trgovanja člana, podatkovnih veza ili trgovinskog sustava na način koji nije sukladan s odredbama ovih Pravila, provedbenim aktima, tehničkim uputama i ostalim uputama za korištenje informatičke opreme ili podatkovnih veza danim od strane Burze, proizvođača i/ili distributera opreme odnosno pružatelja telekomunikacijskih usluga.

(2) U svim drugim slučajevima, izvan onih definiranih u prethodnom stavku, odgovornost Burze za štetu uzrokovanu običnom nepažnjom, koja proizlazi iz ili u vezi s ovim Pravilima, ograničena je na dokazanu običnu štetu, dok je odgovornost za izmaklu korist, neimovinsku štetu, gubitak podataka, neizravnu štetu i potraživanja trećih strana isključena.

5.2 Modalitet kontinuirane trgovine i modalitet dražbe

5.2.1 Vrste naloga

Članak 174.

(1) U modalitetu kontinuirane trgovine i modalitetu dražbe trgovinski sustav podržava sljedeće vrste naloga:

1. limitirani nalog (eng. *limit order*);
2. tržišni nalog (eng. *market order*);
3. MTL nalog (eng. *market-to-limit order*);
4. nalog sa skrivenom količinom (eng. *iceberg order*);
5. stop nalog:
 - a. stop tržišni nalog (eng. *stop market order*);
 - b. stop limitirani nalog (eng. *stop limit order*);
6. ponudu održavatelja tržišta (eng. *market maker quote*).

Limitirani i tržišni nalog

Članak 175.

S obzirom na način određivanja cijene nalog može biti:

1. limitirani nalog (eng. *limit order*) – nalog u kojem je cijena određena. Nalog se izvršava po cijeni određenoj u nalogu ili boljoj cijeni.
2. tržišni nalog (eng. *market order*) - nalog u kojem cijena nije određena. Nalog se izvršava prema trenutno najpovoljnijoj cijeni unutar knjige naloga. Ako nalog nije moguće izvršiti u trenutku zadavanja naloga, nalog ostaje u knjizi naloga dok se ne steknu uvjeti potrebni za njegovo izvršenje ili do isteka njegovog važenja.

MTL nalog
Članak 176.

- (1) MTL (eng. *Market-to-Limit*) nalog je nalog unesen u trgovinski sustav kao tržišni nalog i izvršen u odnosu na najbolji nalog na suprotnoj strani knjige naloga. Ako nalog ne može biti izvršen u cijelosti, za preostalu količinu u knjigu naloga unosi se novi limitirani nalog po cijeni koja je jednaka cijeni po kojoj je djelomično izvršen dio naloga.
- (2) Limitiranom nalogu trgovinski sustav automatski dodjeljuje vremensku oznaku jednaku vremenu djelomičnog izvršenja MTL naloga.
- (3) U kontinuiranoj trgovini, MTL nalog može biti unesen u trgovinski sustav jedino ako se na suprotnoj strani knjige naloga nalaze samo limitirani nalozi.
- (4) Tijekom dražbe (uključujući dražbu uravnoteženja), MTL nalog funkcionira i prikazuje se kao tržišni nalog. Tijekom dražbe isti može biti unesen u knjigu naloga čak i ako knjiga naloga sadrži tržišne naloge. Na kraju dražbe MTL nalog se izvršava po indikativnoj cijeni dražbe.

Nalog sa skrivenom količinom
Članak 177.

- (1) Nalog sa skrivenom količinom (eng. *iceberg order*) je nalog koji sadrži dva parametra vezano uz količinu financijskih instrumenata, ukupnu količinu (eng. *overall volume*) i vidljivu količinu (eng. *peak size*) financijskog instrumenta.
- (2) Tijekom kontinuirane trgovine u knjizi naloga dostupan je samo podatak o vidljivoj količini.
- (3) Kada vidljiva količina padne na 0, automatski se nadomješta do punoga vidljivog ili raspoloživog iznosa iz ukupne količine, pri čemu se nalogu dodjeljuje nova vremenska oznaka.
- (4) U kontinuiranoj trgovini, prilikom unosa naloga sa skrivenom količinom u obzir se uzima ukupna količina u nalogu, a ne samo vidljivi iznos količine te se najveća količina koju je moguće zatvoriti izvršava u jednoj transakciji. Ako se nalog sa skrivenom količinom nalazi u knjizi naloga, isti sudjeluje u sklapanju transakcije isključivo s vidljivom količinom.
- (5) U slučaju djelomičnog izvršenja naloga, zadnji neizvršeni dio vidljive količine može biti manji od iznosa vidljive količine navedenog prilikom unosa naloga.
- (6) Nalozi sa skrivenom količinom ne mogu se kombinirati s ograničenjima izvršenja ili ograničenjima trgovanja.
- (7) Prilikom svakog povećanja vidljive ili ukupne količine, nalogu se dodjeljuje nova vremenska oznaka.
- (8) Tijekom odvijanja dražbe (dražbe otvaranja, unutarodnevnog dražbe, dražbe zatvaranja ili dražbe uravnoteženja), nalozi sa skrivenom količinom prikazani su sa svojom ukupnom količinom (eng. *overall volume*). Ako nalog sa skrivenom količinom nije potpuno izvršen tijekom dražbe, prilikom prijelaza u fazu kontinuirane trgovine, automatski se unosi novi nalog u kojem je prikazana vidljiva količina.
- (9) Pri unosu naloga u trgovinski sustav minimalna veličina naloga sa skrivenom količinom mora biti jednaka ili veća od 10 000 EUR.

Stop nalog

Članak 178.

(1) U trgovinskom sustavu dostupne su dvije vrste stop naloga koji se aktiviraju nakon što se dosegne unaprijed definirana cijena aktivacije (eng. *stop limit*):

1. stop tržišni nalog (eng. *stop market order*) – kada se dosegne ili premaši unaprijed definirana cijena aktivacije, stop nalog se automatski izlaže u knjizi naloga kao tržišni nalog koji se može odmah izvršiti.
2. stop limitirani nalog (eng. *stop limit order*) - kada se dosegne ili premaši unaprijed definirana cijena aktivacije, stop nalog se automatski izlaže u knjizi naloga kao limitirani nalog koji se može odmah izvršiti.

(2) Prilikom unosa stop naloga na prodaju (eng. *stop loss order*), cijena aktivacije mora biti jednaka ili manja od cijene zadnje transakcije za određeni financijski instrument.

(3) U slučaju stop naloga na kupnju, cijena aktivacije mora biti jednaka ili veća od cijene zadnje transakcije za određeni financijski instrument.

(4) Prilikom svake izmjene stop naloga, trgovinski sustav nalogu dodjeljuje novu vremensku oznaku.

Ponuda održavatelja tržišta

Članak 179.

(1) Trgovinski sustav omogućava održateljima tržišta da unesu ponudu na kupnju i prodaju (eng. *market maker quote*).

(2) Vremensko važenje ponude održavatelja tržišta je do kraja trgovinskog dana tijekom kojeg je ponuda unesena.

Članak 180.

S obzirom na vremensko važenje nalog može biti:

1. dnevni nalog (eng. *good-for-day*) – nalog važi do kraja trgovinskog dana u kojem je unesen;
2. nalog do datuma (eng. *good-till-date*) – nalog važi do zadanog datuma, ali ne dulje od 360 dana od dana unosa naloga (T+359);
3. nalog do opoziva (eng. *good-till-cancelled*) – nalog važi do opoziva, ali ne dulje od 360 dana od dana unosa naloga (T+359).

Članak 181.

(1) Za limitirane i tržišne naloge u kontinuiranoj trgovini, trgovinski sustav podržava sljedeća ograničenja izvršenja:

1. nalog „izvrši ili otkazi” (eng. *Immediate-or-Cancel*) – nalog se izvršava odmah u količini koja je moguća, a neispunjena se količina otkazuje;
2. nalog „ispuni ili otkazi” (eng. *Fill-or-Kill*) – nalog se izvršava odmah u cjelokupnoj količini, ako je to moguće, a u protivnom se cijeli nalog otkazuje.

(2) Dodatno, za limitirane naloge u kontinuiranoj trgovini moguće je koristiti sljedeće ograničenje izvršenja:

1. nalog „unesi u knjigu naloga ili otkazi“ (eng. *Book-or-Cancel*, skr. *BOC*) – nalog ulazi u knjigu naloga u svrhu pasivnog izvršenja (eng. *passive execution*). Ako je moguće trenutno izvršenje (eng. *aggressive execution*), nalog se otkazuje, bez da se unosi u knjigu naloga. Na početku dražbe ili dražbe uravnoteženja *BOC* nalog se otkazuje, a tijekom trajanja dražbe nije moguće unijeti ovu vrstu naloga.

Članak 182.

S obzirom na ograničenja etape trgovanja, nalog se može izvršiti u svim vrstama dražbi ili samo u određenoj vrsti dražbe:

1. samo dražba otvaranja (eng. *opening auction only*) – nalog se može izvršiti samo za trajanja dražbe otvaranja;
2. samo dražba zatvaranja (eng. *closing auction only*) – nalog se može izvršiti samo za trajanja dražbe zatvaranja;
3. samo dražba (eng. *auction only*) – nalog se može izvršiti u dražbi otvaranja, unutardnevnoj dražbi, dražbi zatvaranja i modalitetu dražbe.

Članak 183.

(1) S obzirom na postojanost, nalog je moguće unijeti u trgovinski sustav kao:

1. postojani nalog (eng. *persistent order*) - nalog neće biti otkazan iz knjige naloga u slučaju prekida rada trgovinskog sustava (eng. *market halt*);
2. nepostojani nalog (eng. *non-persistent order*) – nalog će biti otkazan iz knjige naloga u slučaju prekida rada trgovinskog sustava (eng. *market halt*).

(2) Nakon unosa naloga u knjigu naloga nije moguće promijeniti element naloga koji određuje njegovu postojanost.

(3) Ponuda održavatelja tržišta uvijek je nepostojana.

Obavezni elementi naloga

Članak 184.

(1) Pri unosu naloga u trgovinski sustav sljedeći elementi naloga su obvezni:

1. vrsta naloga;
2. kupnja/prodaja;
3. oznaka financijskog instrumenta;
4. cijena financijskog instrumenta, kod limitiranog naloga;
5. unaprijed definirana cijena aktivacije, kod stop naloga;
6. količina financijskog instrumenta;
7. vidljiva količina, kod naloga sa skrivenom količinom;
8. identifikacijska oznaka klijenta, kod unosa naloga za račun klijenta;
9. identifikacija oznaka osobe ili računalnog algoritma odgovornih za odluku o ulaganju;
10. identifikacijska oznaka osobe ili računalnog algoritma odgovornih za izvršenje transakcije;
11. oznaka koja prikazuje aktivnost osiguravanja likvidnosti;

12. vrsta računa.

(2) Nalog koji ne sadrži elemente navedene u stavku 1. ovog članka ne može se unijeti u trgovinski sustav.

(3) Način unosa elemenata navedenih u stavku 1. određuje Burza sukladno Uredbi (EU) br. 2017/580.

Neobavezni elementi naloga

Članak 185.

(1) Pri unosu naloga u trgovinski sustav sljedeći elementi su neobavezni:

1. vremensko važenje naloga;
2. ograničenje izvršenja;
3. ograničenja etape trgovanja;
4. broj računa za namiru;
5. interna oznaka naloga člana.

(2) Osim elemenata navedenih u stavku 1. ovog članka, mogući su dodatni neobavezni elementi naloga, ovisno od funkcionalnosti računalnog programskog sučelja koje član upotrebljava.

5.2.2 Modalitet kontinuirane trgovine

Članak 186.

U modalitetu kontinuirane trgovine trguje se sljedećim vrstama financijskih instrumenata:

- a) dionicama i drugim vrijednosnim papirima istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrdama o deponiranim dionicama;
- b) obveznicama i drugim vrstama sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima;
- c) instrumentima tržišta novca;
- d) jedinicama u subjektima za zajednička ulaganja: dionicama zatvorenih investicijskih fondova i udjelima otvorenih investicijskih fondova.

Članak 187.

(1) Glavna faza u modalitetu kontinuirane trgovine sastoji se od:

1. dražbe otvaranja (eng. *opening auction*),
2. kontinuirane trgovine (eng. *continuous trading*) i
3. dražbe zatvaranja (eng. *closing auction*).

(2) Trajanje pojedine etape iz stavka 1. ovoga članka određuje Burza priručnikom.

5.2.2.1 Dražba otvaranja

Članak 188.

(1) Dražba otvaranja sastoji se od dvije faze:

1. faze prikupljanja ponuda (eng. *call phase*) i
2. faze određivanja cijene (eng. *price determination*).

(2) U dražbi otvaranja sudjeluju svi važeći nalozi preostali od prethodnog trgovinskog dana i nalozi uneseni na tekući trgovinski dan, osim ako je izričito navedeno da vrijede samo u dražbi zatvaranja.

Faza prikupljanja ponuda

Članak 189.

(1) Tijekom faze prikupljanja ponuda članovi mogu unositi nove naloge, mijenjati i otkazati postojeće naloge, a održavatelj tržišta može unositi i otkazati ponudu na kupnju i prodaju.

(2) Tijekom faze prikupljanja ponuda knjiga naloga je otvorena i članovima je omogućen uvid najviše do 20 agregiranih naloga, ovisno o odabranom modelu usluge. Ako je u dražbi otvaranja moguće sklapanje jedne ili više transakcija, prikazuje se indikativna cijena i indikativni volumen.

(3) Faza prikupljanja ponuda ima varijabilni završetak.

Faza određivanja cijene

Članak 190.

Nakon faze prikupljanja ponuda slijedi faza određivanja cijene sukladno odredbama članka 204. ovih Pravila.

5.2.2.2 Kontinuirana trgovina

Članak 191.

(1) Nakon završetka dražbe otvaranja slijedi kontinuirana trgovina.

(2) Tijekom kontinuirane trgovine knjiga naloga je otvorena i članovima je omogućen uvid najviše do 20 agregiranih naloga, ovisno o odabranom modelu usluge.

(3) Svaki novo uneseni limitirani ili tržišni nalog odnosno ponuda održavatelja tržišta, uspoređuje se s prethodno unesenim nalogima s druge strane knjige naloga kako bi se utvrdilo je li moguće sklapanje transakcije.

(4) Transakcije se sklapaju sukladno odredbama članka 205. ovih Pravila.

5.2.2.3 Unutardnevna dražba

Članak 192.

(1) Burza može uvesti unutardnevnu dražbu. Za vrijeme odvijanja unutardnevne dražbe prekida se kontinuirana trgovina.

(2) Početak i trajanje unutardnevne dražbe određuje Burza priručnikom.

(3) Unutardnevna dražba sastoji se od dvije faze:

1. faze prikupljanja ponuda (eng. *call phase*) i
2. faze određivanja cijene (eng. *price determination*).

(4) Unutardnevna dražba ima iste karakteristike kao dražba otvaranja.

(5) Nakon završetka unutardnevne dražbe nastavlja se kontinuirana trgovina.

5.2.2.4 Dražba zatvaranja

Članak 193.

(1) Nakon kontinuirane trgovine slijedi dražba zatvaranja. Dražba zatvaranja sastoji se od dvije faze:

1. faze prikupljanja ponuda (eng. *call phase*) i
2. faze određivanja cijene (eng. *price determination*).

(2) Dražba zatvaranja ima iste karakteristike kao i dražba otvaranja.

5.2.3 Modalitet dražbe

Članak 194.

(1) U modalitetu dražbe trguje se dionicama i drugim vrijednosnim papirima istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrdama o deponiranim dionicama koji ne ispunjavaju unaprijed određene kriterije likvidnosti.

(2) Modalitet dražbe odvija se na način opisan u članku 188. do 190. ovih Pravila.

Članak 195.

(1) Razvrstavanje dionica za trgovanje u modalitetu dražbe Burza obavlja svaka 3 (tri) mjeseca na temelju kriterija likvidnosti koji uključuju prosječan dnevni promet i prosječan broj transakcija sklopljenih unutar knjige naloga.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Burza može dionicu koja ispunjava kriterije likvidnosti određene u članku 197. ovih Pravila, razvrstati u modalitet kontinuirane trgovine i prije proteka razdoblja od 3 (tri) mjeseca.

(3) Brojčane kriterije za razvrstavanje dionica za trgovanje u modalitetu dražbe određuje Burza priručnikom i objavljuje na internetskim stranicama.

Članak 196.

(1) Burza će svakoga prvog petka u tromjesečju, na temelju podataka o trgovini iz prethodnog tromjesečja, odrediti listu dionica kojima će se trgovati u modalitetu dražbe.

(2) Listu dionica kojima će se trgovati u modalitetu dražbe, Burza dostavlja članovima i objavljuje na internetskim stranicama.

(3) Trgovina u modalitetu dražbe započet će sljedeći trgovinski dan, nakon objave liste dionica na internetskim stranicama.

5.2.3.1 Ubrzani prijelaz u modalitet kontinuirane trgovine

Članak 197.

(1) Na temelju kriterija likvidnosti koji uključuju određeni tjedni promet, broj transakcija u jednom trgovinskom tjednu i broj transakcija u jednom trgovinskom danu, sklopljenih unutar knjige naloga, Burza može dionicu kojom se trguje u modalitetu dražbe premjestiti u trgovanje u modalitetu kontinuirane trgovine.

(2) Brojčane kriterije za ubrzani prijelaz u modalitet kontinuirane trgovine određuje Burza priručnikom i objavljuje na internetskim stranicama.

(3) Burza na kraju svakoga trgovinskog tjedna obavlja provjeru ispunjava li koja od dionica, kojom se trguje u modalitetu dražbe, kriterije za ubrzani prijelaz u modalitet kontinuirane trgovine.

(4) Obavijest o prijelazu određene dionice u modalitet kontinuirane trgovine, Burza dostavlja članovima i objavljuje na internetskim stranicama.

(5) Trgovina dionicom u modalitetu kontinuirane trgovine započet će sljedeći trgovinski dan nakon objave na internetskim stranicama.

5.2.4 Mehanizmi za upravljanje volatilnošću

5.2.4.1 Dražbe uravnoteženja

Članak 198.

(1) Dražbe uravnoteženja predstavljaju jedan od mehanizama za upravljanje volatilnošću koji doprinosi sprječavanju iznenadnih fluktuacija cijene i zaštiti od pogrešnog unosa naloga.

(2) Dražbe uravnoteženja primjenjuju se u modalitetu kontinuirane trgovine i modalitetu dražbe.

(3) Dinamički i statički limit promjene cijene za pokretanje dražbe uravnoteženja, kriterije prema kojima se limiti određuju, vrijeme trajanja dražbe uravnoteženja i produljene dražbe uravnoteženja određuje Burza priručnikom i objavljuje na internetskim stranicama.

Članak 199.

(1) Dražba uravnoteženja može se pokrenuti u sljedećim slučajevima:

1. ako se u trgovinski sustav unese nalog čijim bi izvršenjem došlo do sklapanja jedne ili više transakcija koje bi premašile unaprijed definirani dinamički limit promjene cijene. Referentna cijena za dinamičke limite je cijena zadnje transakcije bilo da je ostvarena u kontinuiranoj trgovini ili putem dražbe;
2. ako se u trgovinski sustav unese nalog čijim bi izvršenjem došlo do sklapanja jedne ili više transakcija koje bi premašile unaprijed definirani statički limit promjene cijene. Referentna cijena za statičke limite je cijena zadnje transakcije ostvarena putem dražbe (modalitet dražbe, dražba otvaranja, dražba zatvaranja ili dražba uravnoteženja). Ako određenog trgovinskog dana nije bilo transakcija ostvarenih putem dražbe, kao referentna cijena uzima se zaključna cijena prethodnog trgovinskog dana.

(2) Ako se po isteku vremena trajanja dražbe uravnoteženja indikativna cijena nalazi:

1. unutar limita produljene dražbe uravnoteženja, određuje se cijena i sklapaju transakcije;
2. izvan limita produljene dražbe, dražba se produljuje (eng. *extended volatility interruption*).

Dražba uravnoteženja tijekom dražbi

Članak 200.

(1) Ako tijekom dražbe na kraju faze prikupljanja ponuda indikativna cijena po kojoj bi se sklopile transakcije u dražbi premaši dinamički i/ili statički limit promjene cijene, automatski se pokreće dražba uravnoteženja.

(2) Dražba uravnoteženja rezultira produljenjem faze prikupljanja ponuda tijekom koje članovi mogu unositi nove naloge, mijenjati ili otkazati postojeće naloge. Nakon isteka perioda produljenja, završava faza prikupljanja ponuda koja ima varijabilni završetak.

(3) Ako se na kraju dražbe uravnoteženja indikativna cijena nalazi unutar limita produljene dražbe provest će se određivanje cijene i doći će do sklapanja transakcija.

(4) Funkcioniranje dražbe uravnoteženja opisano u stavku 1. i 2. ovoga članka odnosi se na trgovinu u modalitetu dražbe, dražbu otvaranja i dražbu zatvaranja.

Dražba uravnoteženja tijekom kontinuirane trgovine

Članak 201.

(1) Tijekom kontinuirane trgovine transakcije se sklapaju sve dok cijena sklapanja transakcije ne premaši dinamički i/ili statički limit promjene cijene i pokrene se dražba uravnoteženja.

(2) Dražba uravnoteženja uzrokuje promjenu načina trgovine na način da dolazi do prekida kontinuirane trgovine i započinje dražba.

(3) Dražba se sastoji od faze prikupljanja ponuda i faze određivanja cijene.

(4) Protekom unaprijed definiranog minimalnog vremena trajanja faze prikupljanja ponuda ista ima varijabilni završetak.

(5) Nakon što završi dražba uravnoteženja nastavlja se kontinuirana trgovina.

5.2.4.2 Produljena dražba uravnoteženja

Članak 202.

(1) Ako se na kraju dražbe uravnoteženja indikativna cijena sklapanja transakcija nalazi izvan limita produljene dražbe uravnoteženja (eng. *extended volatility interruption*) ne dolazi do sklapanja transakcija, već se trajanje dražbe uravnoteženja produljuje za unaprijed određeno vrijeme.

(2) Limit produljene dražbe uravnoteženja određuje Burza u odnosu na dinamički limit promjene cijene pomnožen određenim faktorom.

(3) Trajanje produljene dražbe uravnoteženja određuje Burza i objavljuje na internetskim stranicama.

(4) Na kraju produljene dražbe uravnoteženja provodi se određivanje cijene i sklapanje transakcija.

5.2.5 Kontrole prije trgovanja

Članak 203.

- (1) Trgovinski sustav omogućava sljedeće kontrole prije trgovanja:
- (a) raspona cijena,
 - (b) maksimalne vrijednosti naloga, i
 - (c) maksimalne količine naloga.
- (2) Burza određuje pragove iz stavka 1. ovoga članka. Član može sam odrediti svoje pragove, niže od pragova koje odredi Burza.
- (3) Trgovinski sustav omogućava kontrole iz stavka 1. ovoga članka na način da
- automatski sprječava unos naloga u knjigu naloga kad je prag iz stavka 2. ovog članka prijeđen;
 - su uspostavljeni postupci i mjere za povlačenje kontrola, privremeno i u iznimnim okolnostima, ako to zatraži odgovarajući član.

5.2.6 Određivanje cijene

5.2.6.1 Određivanje cijene u dražbi

Članak 204.

- (1) Cijena se u dražbi određuje prema stanju knjige naloga na kraju faze prikupljanja ponuda na način da se odabere ona cijena pri kojoj je moguće zatvoriti najveću količinu uz najmanji iznos preostale količine (eng. *surplus*).
- (2) Ako postoji više od jedne cijene pri kojoj je moguće zatvoriti najveću količinu uz jednaki iznos preostale količine, tada se dodatno u razmatranje uzima preostala količina:
- 1. ako je preostala količina na strani kupnje za sve cijene (eng. *bid surplus*), tada je cijena dražbe jednaka najvišoj cijeni;
 - 2. ako je preostala količina na strani prodaje za sve cijene (eng. *ask surplus*), tada je cijena dražbe jednaka najnižoj cijeni.
- (3) Ako na temelju preostale količine nije moguće odrediti cijenu dražbe, tada se kao dodatni kriterij uzima referentna cijena. Opisana situacija se pojavljuje u slučaju da:
- 1. postoji preostala količina na strani kupnje za jedne cijene te preostala količina na strani kupnje za druge cijene;
 - 2. ne postoji preostala količina niti za jednu cijenu.
- (4) U slučaju iz stavka 3. točka 1. ovoga članka u daljnje razmatranje uzima se najviša cijena s preostalom količinom na strani kupnje i najniža cijena s preostalom količinom na strani prodaje. U oba slučaja, cijena dražbe određuje se pomoću referentne cijene na sljedeći način:
- 1. ako je referentna cijena bliže najvišoj cijeni, cijena dražbe jednaka je najvišoj cijeni;
 - 2. ako je referentna cijena bliže najnižoj cijeni, cijena dražbe jednaka je najnižoj cijeni;

3. ako je referentna cijena točno na sredini raspona između najviše i najniže cijene, cijena u dražbi jednaka je najvišoj cijeni.

(5) Ako se u knjizi naloga nalaze samo tržišni nalozi, tada se transakcije sklapaju po referentnoj cijeni.

(6) Ako knjiga naloga nije ukrižana i ne može doći do sklapanja transakcija, ne može se odrediti niti cijena dražbe. U tom slučaju se prikazuju najbolji nalog na kupnju i/ili prodaju, ako su dostupni.

(7) Način određivanja cijene opisan u stavku 1. do 6. ovoga članka odnosi se na modalitet dražbe, dražbu otvaranja, unutardnevnu dražbu, dražbu zatvaranja i dražbu uravnoteženja.

5.2.6.2 Određivanje cijene tijekom kontinuirane trgovine

Članak 205.

(1) Svaki novo unesen tržišni nalog, MTL nalog ili limitirani nalog uspoređuje se s nalogima koji se nalaze na suprotnoj strani knjige naloga kako bi se utvrdilo može li doći do izvršenja naloga i sklapanja jedne ili više transakcija.

(2) Prioritet izvršavanja naloga određuje se prema iznosu cijene i vremenskoj oznaci naloga.

(3) Pri izvršavanju naloga na kupnju prednost imaju nalozi s višom cijenom, a pri izvršavanju naloga na prodaju nalozi s nižom cijenom.

(4) Ako postoji više naloga s istom cijenom, prednost imaju nalozi s ranijom vremenskom oznakom.

(5) Nalozi se mogu izvršiti u cijelosti, djelomično ili se uopće ne mogu izvršiti, ovisno o stanju knjige naloga, što može rezultirati sklapanjem jedne ili više transakcija. Nalozi koji nisu izvršeni ili koji su djelomično izvršeni ostaju u knjizi naloga i rangiraju se prema prioritetu cijene i vremenske oznake naloga.

(6) Osim prema iznosu cijene i vremenskoj oznaci naloga, prioritet izvršavanja naloga određuje se dodatno i prema sljedećim pravilima:

1. Ako se tržišni nalog, MTL nalog ili limitirani nalog unese u knjigu naloga koja na suprotnoj strani sadrži samo limitirane naloge, cijena se određuje prema najvišem nalogu na kupnju, odnosno najnižem nalogu na prodaju.

2. Ako se tržišni nalog ili limitirani nalog unese u knjigu naloga koja na suprotnoj strani sadrži samo tržišne naloge, nalog će se izvršiti po referentnoj cijeni, u količini u kojoj je to moguće.

3. (a) ako se tržišni nalog unese u knjigu naloga koja na suprotnoj strani sadrži tržišne i limitirane naloge, ili

(b) ako se limitirani nalog unese u knjigu naloga koja na suprotnoj strani sadrži samo tržišne naloge, ili

(c) ako se limitirani nalog unese u knjigu naloga koja na suprotnoj strani sadrži tržišne i limitirane naloge,

tada će se uneseni nalog izvršiti s tržišnim nalogom pri čemu se prioritet izvršavanja naloga određuje ovisno o iznosu cijene i vremenskoj oznaci naloga; ako su tržišni nalozi u knjizi naloga na strani kupnje, transakcije će se izvršiti po cijeni jednakoj ili višoj od referentne cijene (najviša cijena naloga koja se može izvršiti); ako su tržišni nalozi u knjizi naloga na strani prodaje, transakcije će se izvršiti po cijeni jednakoj ili nižoj od referentne cijene (najniža cijena naloga koja se može izvršiti).

(7) Tržišni nalozi koji su uneseni u knjigu naloga i nisu još izvršeni, moraju biti izvršeni odmah u sljedećoj transakciji, ako je to moguće. Pri tome se u kontinuiranoj trgovini primjenjuju sljedeća načela:

1. nalozi se izvršavaju po referentnoj cijeni, ako to ne narušava prioritet cijene i vremenske oznake naloga.
2. ako nije moguće izvršenje naloga po referentnoj cijeni, izvršenje naloga u skladu s prioritetom određenim na temelju cijene i vremenske oznake osigurava se tako da se odredi cijena iznad/ispod referentne cijene (za tržišne naloge na strani kupnje/prodaje koji još nisu izvršeni), odnosno cijena se određuje sukladno cijeni u knjizi naloga ili prema cijeni unesenog naloga.

5.3 Modalitet kontinuiranih dražbi

5.3.1 Vrste naloga

Članak 206.

(1) U modalitetu kontinuiranih dražbi trgovinski sustav podržava sljedeće vrste naloga:

1. limitirani nalog (eng. *limit order*);
2. tržišni nalog (eng. *market order*);
3. stop nalog:
 - a. stop tržišni nalog (eng. *stop market order*);
 - b. stop limitirani nalog (eng. *stop limit order*);
4. ponuda održavatelja tržišta (eng. *market maker quote*):
 - a. standardna ponuda (eng. *standard quote*);
 - b. izvršna ponuda (eng. *matching quote*) – njome se završava faza unosa ponuda;
 - c. ponuda bez količine (eng. *price without turnover*, skr. PWT) – služi za postavljanje referentne cijene;
 - d. indikativna ponuda (eng. *indicative quote*).

(2) U modalitetu kontinuiranih dražbi nalozi navedeni u stavku 1. ovoga članka imaju iste karakteristike kao i nalozi navedeni u poglavlju 5.2.1 ovih Pravila, osim ako je u ovom poglavlju navedeno drugačije.

(3) Nalozi i stop nalozi mogu biti uneseni u trgovinski sustav samo kao postojani nalozi, a ponuda održavatelja tržišta uvijek je nepostojana.

(4) U modalitetu kontinuiranih dražbi na naloge se može primijeniti samo ograničenje vremenskog važenja, a ostala ograničenja nisu primjenjiva.

Stop nalog

Članak 207.

(1) U modalitetu kontinuiranih dražbi stop nalozi aktiviraju se na temelju ponude održavatelja tržišta (eng. *quote*).

(2) Stop nalog na kupnju se aktivira kada je ponuda na prodaju održavatelja tržišta (eng. *ask limit of the quote*) jednaka ili veća od cijene aktivacije.

(3) Stop nalog na prodaju se aktivira kada je ponuda na kupnju održavatelja tržišta (eng. *bid limit of the quote*) jednaka ili manja od cijene aktivacije.

(4) Prilikom aktivacije stop naloga isti uvijek dobija novu vremensku oznaku.

(5) Tržišni i limitirani nalozi koji su uneseni u knjigu naloga kao rezultat aktivacije stop naloga dostupni su za izvršenje u trenutnoj dražbi i mogu odmah biti izvršeni.

Ponuda održavatelja tržišta

Članak 208.

(1) Trgovinski sustav omogućuje održateljima tržišta da unesu ponudu na kupnju i prodaju (eng. *market maker quote*).

(2) Vremensko važenje ponude održavatelja tržišta je do kraja trgovinskog dana tijekom kojeg je ponuda unesena.

(3) Trgovinski sustav podržava slijedeće vrste ponuda održavatelja tržišta:

1. standardna ponuda (eng. *standard quote*);
2. izvršna ponuda (eng. *matching quote*) – njome se završava faza unosa ponuda;
3. ponuda bez količine (eng. *price without turnover*, skr. PWT) – služi za postavljanje referentne cijene;
4. indikativna ponuda (eng. *indicative quote*).

Standardna ponuda

Članak 209.

(1) Standardna ponuda održavatelja tržišta (eng. *standard quote*) može biti unesena samo tijekom faze pred-trgovanja i pred-faze prikupljanja ponuda.

(2) Održavatelj tržišta mora unijeti standardnu ponudu.

(3) Minimalni iznos količine u standardnoj ponudi održavatelja tržišta može biti jednak 0.

Izvršna ponuda

Članak 210.

(1) Izvršna ponuda održavatelja tržišta (eng. *matching quote*) može biti unesena tijekom faze pred-trgovanja (eng. *pre-trading phase*), pred-faze prikupljanja ponuda (eng. *pre-call phase*) te faze prikupljanja ponuda (eng. *call phase*) kako bi se inicirao prelazak iz pred-faze prikupljanja ponuda u fazu prikupljanja ponuda.

(2) Održavatelj tržišta mora unijeti izvršnu ponudu.

(3) Minimalni iznos količine u izvršnoj ponudi održavatelja tržišta može biti jednak 0.

Ponuda bez količine

Članak 211.

(1) Ponuda bez količine (eng. *price without turnover*) može biti unesena jedino tijekom pred-faze prikupljanja ponuda (eng. *pre-call phase*).

(2) Održavatelj tržišta mora unijeti ponudu na kupnju i prodaju pri čemu količina na strani kupnje i prodaje mora biti jednaka 0.

(3) Referetna cijena se određuje na sljedeći način:

- a) Ako je ponuda na kupnju održavatelja tržišta jednaka nalogu na prodaju tada je referetna cijena jednaka ponudi na kupnju održavatelja tržišta.
- b) Ako je ponuda na kupnju održavatelja tržišta manja od naloga na prodaju tada je referetna cijena jednaka ponudi na kupnju održavatelja tržišta.

(4) Ova ponuda ostaje unesena u knjizi naloga.

Indikativna ponuda

Članak 212.

(1) Indikativna ponuda održavatelja tržišta (eng. *indicative quote*) može biti unesena samo tijekom pred-faze prikupljanja ponuda (eng. *pre-call phase*).

(2) Održavatelj tržišta mora unijeti ponudu na kupnju i prodaju pri čemu količina na strani kupnje i prodaje može biti jednaka ili veća od 0.

(3) Ako održavatelj tržišta izloži indikativnu ponudu nije u obvezi sklopiti transakciju po cijeni i količini u ponudi.

(4) U slučaju da dođe do križanja naloga na strani kupnje i prodaje kada je prisutna indikativna ponuda održavatelja tržišta trgovinski sustav će iz pred-faze prikupljanja ponuda (eng. *pre-call phase*) preći u fazu prikupljanja ponuda (eng. *call phase*) u kojoj se poziva održavatelja tržišta da unese izvršnu ponudu.

(5) Indikativna ponuda ima karakteristike ponude bez količine (eng. *price without turnover*), s tom razlikom što količina kod indikativne ponude može biti jednaka ili veća od 0.

Obavezni elementi ponude

Članak 213.

(1) Pri unosu ponude u trgovinski sustav sljedeći elementi su obvezni:

1. vrsta ponude;
2. cijena kupnje;
3. cijena prodaje;
4. oznaka financijskog instrumenta;
5. količina financijskog instrumenta na strani kupnje;
6. količina financijskog instrumenta na strani prodaje;
7. vrsta računa.

(2) Ponuda koja ne sadrži elemente navedene u stavku 1. ovog članka ne može se unijeti u trgovinski sustav.

5.3.2 Kontinuirane dražbe

Članak 214.

U modalitetu kontinuiranih dražbi trguje se strukturiranim proizvodima.

Članak 215.

- (1) Glavna faza trgovine u modalitetu kontinuiranih dražbi odvija se putem dražbi.
- (2) Svaka od dražbi sastoji se od pred-faze prikupljanja ponuda (eng. *pre-call phase*), opcionalne faze prikupljanja ponuda (eng. *call phase*) i faze određivanja cijene (eng. *price determination*).

5.3.2.1 Pred-faza prikupljanja ponuda

Članak 216.

- (1) Tijekom pred-faze prikupljanja ponuda (eng. *pre-call phase*) svi članovi mogu unositi nove naloge, mijenjati i otkazati postojeće naloge. Isto tako održavatelj tržišta može unositi i otkazati ponudu na kupnju i prodaju (eng. *market maker quote*).
- (2) Svi članovi, uključujući i održavatelja tržišta, imaju uvid najviše do 20 agregiranih naloga, ovisno o odabranom modelu usluge, a prikazuje se i cijena zadnje transakcije.
- (3) Prijelaz iz pred-faze prikupljanja ponuda u fazu određivanja cijene moguć je u slučaju kada je u knjizi naloga prisutna ponuda održavatelja tržišta kojom je definiran raspon za određivanje cijene i
 1. ako su nalozi u knjizi naloga ukrižani (eng. *crossed order book*) unutar raspona cijene održavatelja tržišta, a da pri tome ne dolazi do djelomičnog izvršenja naloga, ili
 2. ako su nalozi u knjizi naloga ukrižani na cijeni kupnje ili cijeni prodaje održavatelja tržišta, a da pri tome ne dolazi do djelomičnog izvršenja naloga.
- (4) Prijelaz iz pred-faze prikupljanja ponuda u fazu prikupljanja ponuda događa se u slučaju:
 1. kada su nalozi u knjizi naloga ukrižani ili je unesen tržišni nalog, a održavatelj tržišta nije izložio ponudu na kupnju i prodaju, ili
 2. ako količina izložena u nalogu koja može dovesti do sklapanja transakcije premašuje količinu izloženu u ponudi održavatelja tržišta, ili
 3. dosegnuta je cijena aktivacije stop naloga koja je jednaka cijeni kupnje ili cijeni prodaje održavatelja tržišta.
- (5) Ako u knjizi naloga određenog strukturiranog proizvoda nema naloga, isti će ostati u pred-fazi prikupljanja ponuda tijekom cijele glavne faze trgovine.

5.3.2.2 Faza prikupljanja ponuda

Članak 217.

- (1) Tijekom faze prikupljanja ponuda svi članovi mogu unositi nove naloge, mijenjati i otkazati postojeće naloge, a održavatelj tržišta može unositi i otkazati ponudu na kupnju i prodaju.

(2) Svi članovi, uključujući i održavatelja tržišta, vide najviše do 20 agregiranih naloga, ovisno o odabranom modelu usluge. Dodatno se prikazuje i cijena zadnje transakcije.

(3) Faza prikupljanja ponuda nema definirano minimalno vrijeme trajanja, već njezino trajanje ovisi o vremenu odaziva održavatelja tržišta i likvidnosti određenog strukturiranog proizvoda.

(4) Faza prikupljanja ponuda ima unaprijed definirano maksimalno vrijeme trajanja i nema varijabilni završetak, ali ista može završiti i ranije ako održavatelj tržišta unese ponudu na kupnju i prodaju prije isteka maksimalnog trajanja.

(5) Prijelaz iz faze prikupljanja ponuda u fazu određivanja cijene moguć je u slučaju kada je u knjizi naloga unesena ponuda održavatelja tržišta i

1. kada se nalozi mogu izvršiti u cijelosti, ili
2. ako su nalozi u knjizi naloga ukrižani unutar raspona cijene održavatelja tržišta, ili
3. isteklo je maksimalno vrijeme trajanja faze prikupljanja ponuda.

(6) Prijelaz iz faze prikupljanja ponuda u pred-fazu prikupljanja ponuda događa se u slučaju:

1. kada knjiga naloga više nije ukrižana zbog izmjene ponude na kupnju i prodaju održavatelja tržišta ili
2. kada održavatelj tržišta otkáže ponudu na kupnju i prodaju tijekom faze prikupljanja ponuda.

5.3.2.3 Faza određivanja cijene

Članak 218.

Do određivanja cijene dolazi ako je na kraju pred-faze prikupljanja ponuda ili faze prikupljanja ponuda knjiga naloga ukrižana unutar raspona cijene održavatelja tržišta ili ako transakcija može biti sklopljena po cijeni kupnje ili prodaje održavatelja tržišta.

Članak 219.

(1) Cijena u dražbi uvijek se određuje unutar raspona cijene održavatelja tržišta.

(2) Cijena u dražbi određuje se prema stanju knjige naloga na kraju faze prikupljanja ponuda (eng. *call phase*) prema modificiranom principu zatvaranja najveće količine opisanom u stavku 3. do 6. ovoga članka.

(3) Cijena dražbe jednaka je cijeni pri kojoj je moguće zatvoriti najveću količinu uz najmanji iznos preostale količine (eng. *surplus*) unutar raspona cijene održavatelja tržišta.

(4) Ako postoji više od jedne cijene pri kojima je moguće zatvoriti najveću količinu uz jednaki iznos preostale količine unutar raspona cijene održavatelja tržišta, tada se dodatno u razmatranje uzima preostala količina:

1. ako preostala količina za svaku od mogućih cijena leži unutar raspona cijene održavatelja tržišta na strani kupnje (eng. *demand surplus*), tada je cijena dražbe jednaka najvišoj cijeni;
2. ako preostala količina za svaku od mogućih cijena leži unutar raspona cijene održavatelja tržišta na strani prodaje (eng. *supply surplus*), tada je cijena dražbe jednaka najnižoj cijeni.

(5) Ako na temelju preostale količine nije moguće odrediti cijenu dražbe, tada se kao dodatni kriterij uzima srednja vrijednost mogućih cijena (eng. *midpoint*). Opisana situacija se pojavljuje u slučaju da:

1. postoji nekoliko mogućih cijena bez preostale količine ili
2. postoji jednak iznos preostale količine na strani kupnje i na strani prodaje.

U navedenom slučaju cijena dražbe jednaka je srednjoj vrijednosti mogućih cijena.

(6) Ako knjiga naloga ne sadrži naloge koji se mogu izvršiti unutar raspona cijene, ne može se odrediti niti cijena dražbe.

5.4 Blok-transakcije

Članak 220.

(1) Predmet blok-transakcije mogu biti financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište.

(2) Blok-transakcija može biti:

1. transakcija sklopljena između dva člana Burze ili
2. transakcija sklopljena od strane jednoga člana Burze.

Članak 221.

(1) Blok-transakcije mogu se sklopiti po cijenama koje su izvan dinamičkih i/ili statičkih limita odnosno limita produljene dražbe uravnoteženja.

(2) Minimalnu vrijednost i druge parametre blok-transakcija određenim financijskim instrumentima određuje Burza priručnikom i objavljuje na svojim internetskim stranicama.

(3) Nije dozvoljeno sklapanje blok-transakcija niže vrijednosti od minimalne vrijednosti koju odredi Burza.

Članak 222.

(1) Blok-transakcije sklapaju se razmjenom poruka putem trgovinskog sustava.

(2) Blok-transakcija se može sklopiti od početka faze pred-trgovanja do početka faze post-trgovanja.

(3) Sklapanje blok-transakcija nije moguće ako je trgovina financijskim instrumentom privremeno obustavljena.

5.5 Kratka prodaja

Članak 223.

Kratka prodaja dozvoljena je samo za financijske instrumente koje je član u trenutku unosa naloga pozajmio ili je ugovorio pozajmiti za isporuku pri namiri.

Članak 224.

- (1) Kod prodaje pozajmljenih finansijskih instrumenata odnosno kupnje radi povrata zajma, član je obvezan obavijestiti Burzu o izvršenim transakcijama.
- (2) Način i rokove obavještavanja iz stavka 1. ovoga članka određuje Burza priručnikom.
- (3) Član koji obavlja poslove održavatelja tržišta nije dužan obavještavati Burzu o izvršenim transakcijama na način propisan u stavku 2. ovoga članka ako iste obavlja u funkciji održavatelja tržišta.

Članak 225.

Burza jednom mjesečno na svojim internetskim stranicama objavljuje zbirne količine i promete ostvarene kratkim prodajama za svaki finansijski instrument.

6. PORAVNANJE I/ILI NAMIRA

Članak 226.

- (1) Poravnanje i/ili namira pojedinačnih i/ili svih transakcija sklopljenih na uređenom tržištu s financijskim instrumentima provodi se sukladno pravilima i uputama sustava poravnanja i/ili namire kojeg Burza odabere sukladno odredbama ZTK-a i drugih propisa.
- (2) O izboru sustava poravnanja i/ili namire pojedinačnih i/ili svih transakcija sklopljenih na uređenom tržištu, Burza obavještava članove i javnost putem svojih internetskih stranica odmah nakon zaprimanja odobrenja Agencije.

Korištenje mehanizma za otkazivanje naloga na zahtjev sustava poravnanja

Članak 227.

- (1) Burza može omogućiti korištenje mehanizma za otkazivanje naloga sustavu poravnanja koji vodi ili kojim upravlja središnja druga ugovorna strana.
- (2) Na temelju zahtjeva operatera sustava poravnanja i u slučajevima propisanim pravilima sustava poravnanja Burza će bez odgode otkazati sve neizvršene naloge člana i članu onemogućiti izlaganje novih naloga.
- (3) Zahtjev iz stavka 2. ovoga članka mora sadržavati broj računa pozicija člana u sustavu poravnanja i pravnu osnovu za korištenje mehanizma za otkazivanje naloga određenu u pravilima sustava poravnanja.
- (4) Na temelju zahtjeva operatera sustava poravnanja za prestankom korištenja mehanizma za otkazivanje naloga, Burza će članu omogućiti izlaganje novih naloga.
- (5) Zahtjev iz stavka 4. ovoga članka za prestankom korištenja mehanizma za otkazivanje naloga mora sadržavati broj računa pozicija člana u sustavu poravnanja.
- (6) Burza će o korištenju mehanizma za otkazivanje naloga putem trgovinskog sustava bez odgode obavijestiti druge članove i Agenciju.
- (7) Standarde za primjenu mehanizma za otkazivanje naloga određuje Burza i objavljuje javnosti putem svojih internetskih stranica.

7. ODBOR ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA

Članak 228.

Odbor za odlučivanje o sukobu interesa je savjetodavno tijelo Burze.

Članak 229.

(1) Burza, dioničari Burze, članovi Burze i izdavatelji, kao i članovi uprave ili nadzornog odbora i zaposlenici navedenih osoba, ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa za urednim poslovanjem uređenog tržišta.

(2) Sukob interesa postoji kada je privatni interes osoba navedenih u stavku 1. ovoga članka u suprotnosti s javnim interesom za urednim poslovanjem uređenog tržišta, a posebno kada privatni interes te osobe utječe, može se smatrati da utječe ili može utjecati na njenu nepristranost:

1. u obavljanju poslova vezanih uz poslovanje uređenog tržišta,
2. u odnosu na osobe koje sudjeluju u trgovanju na uređenom tržištu i
3. u urednom izvršavanju obveza Burze.

Nadležnost Odbora za odlučivanje o sukobu interesa

Članak 230.

(1) Nadležnosti Odbora za odlučivanje o sukobu interesa su:

1. pokretanje postupka za odlučivanje o sukobu interesa i donošenje mišljenja o tome predstavlja li određeno djelovanje ili propust povredu članka 229. stavak 2. ovih Pravila i
2. izrada preporuka i smjernica u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa.

(2) Postupak za utvrđivanje sukoba interesa pokreće se na zahtjev Burze ili člana Odbora za odlučivanje o sukobu interesa.

Sastav Odbora za odlučivanje o sukobu interesa

Članak 231.

(1) Odbor za odlučivanje o sukobu interesa se sastoji od 5 (pet) članova kojeg čine:

1. član Uprave Burze,
2. predstavnik dioničara Burze,
3. predstavnik članova Burze,
4. predstavnik izdavatelja čiji su financijski instrumenti uvršteni na Službeno ili Vodeće tržište i
5. predstavnik profesionalnih ulagatelja.

(2) Osobe navedene u točkama 3. i 5. stavak 1. ovoga članka predlažu odgovarajuća stručna udruženja pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, ako ista postoje.

Imenovanje članova Odbora za odlučivanje o sukobu interesa

Članak 232.

(1) Članove Odbora za odlučivanje o sukobu interesa imenuje Burza na mandat od 2 (dvije) godine na način i po postupku utvrđenom ovim Pravilima.

(2) Burza će najkasnije 30 (trideset) dana prije dana isteka mandata članova Odbora za odlučivanje o sukobu interesa pozvati predlagatelje navedene u članku 231. stavak 2. ovih Pravila da, u roku od 15 (petnaest) dana od dana odašiljanja poziva, predlože kandidate.

(3) Ako predlagatelji u roku od 15 (petnaest) dana od dana odašiljanja poziva ne dostave svoje prijedloge, Burza će samostalno imenovati članove Odbora za odlučivanje o sukobu interesa.

(4) Popis članova Odbora za odlučivanje o sukobu interesa, uz navođenje osnove na temelju koje je član imenovan, Burza će objaviti na internetskim stranicama.

Prestanak mandata članova Odbora za odlučivanje o sukobu interesa

Članak 233.

(1) Mandat članova Odbora za odlučivanje o sukobu interesa prestaje:

1. smrću ili nastupom okolnosti koje člana Odbora za odlučivanje o sukobu interesa sprječavaju u obavljanju dužnosti,
2. ostavkom,
3. u slučaju kada nastupe okolnosti nespojive s obavljanjem dužnosti člana Odbora za odlučivanje o sukobu interesa (npr. narušavanje ugleda Burze, isključenje člana iz stručne udruge, neprimjereni javni istupi člana, i dr.) ili
4. istekom vremena na koje je član imenovan.

(2) U slučaju iz točaka 1. do 3. stavak 1. ovoga članka, Burza će imenovati novoga člana na mjesto člana kojemu je prestao mandat.

(3) Mandat člana imenovanog sukladno stavku 2. ovoga članka traje do isteka mandata člana na čije je mjesto imenovan.

Odlučivanje

Članak 234.

(1) Odbor za odlučivanje o sukobu interesa odlučuje na sjednicama većinom glasova svih članova.

(2) Odbor za odlučivanje o sukobu interesa donosi:

1. mišljenja - o postojanju sukoba interesa u pogledu točno određene osobe i okolnosti;
2. preporuke - o načinu postupanja i mjerama koje se odnose na osobu za koju je utvrđeno postojanje sukoba interesa, i
3. smjernice - u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa.

(3) Ako Odbor za odlučivanje o sukobu interesa u roku od 7 (sedam) dana od dana podnošenja zahtjeva Burze ili člana Odbora za odlučivanje o sukobu interesa ne donese odgovarajuću odluku, Burza će postupiti bez obzira na nepostojanje takve odluke.

(4) Mišljenja, preporuke i smjernice Odbora za odlučivanje o sukobu interesa objavljuju se na internetskim stranicama Burze.

Izuzecé člana Odbora za odlučivanje o sukobu interesa

Članak 235.

(1) Član koji se nalazi u sukobu interesa prilikom obavljanja dužnosti člana Odbora za odlučivanje o sukobu interesa bit će na vlastiti zahtjev, odnosno zahtjev nekoga drugog člana Odbora za odlučivanje o sukobu interesa ili Burze, izuzet od sudjelovanja u radu Odbora za odlučivanje o sukobu interesa kada isti odlučuje u stvari u kojoj takav sukob interesa postoji.

(2) O izuzeću člana odlučuje Odbor za odlučivanje o sukobu interesa, s time da član o čijem izuzeću se odlučuje nema pravo sudjelovati u donošenju odluke o izuzeću.

Poslovník o radu

Članak 236.

Druga pitanja vezana uz rad Odbora za odlučivanje o sukobu interesa koja nisu uređena ovim Pravilima urediti će se Poslovníkom o radu koji, uz prethodno mišljenje Odbora za odlučivanje o sukobu interesa, donosi Burza.

8. NADZOR

Članak 237.

(1) U cilju očuvanja integriteta tržišta kapitala i povjerenja ulagatelja, u okviru nadležnosti propisanih ZTK-om, Uredbom (EU) br. 596/2014, drugim propisima i ovim Pravilima, Burza provodi nadzor nad:

1. trgovinom na uređenom tržištu,
2. članovima i
3. izdavateljima.

(2) Odredbe Glave 8. ovih Pravila koje se odnose na izdavatelja na odgovarajući način primjenjuju se na društvo za upravljanje otvorenim investicijskim fondom.

8.1 NADZOR TRGOVINE

Članak 238.

Burza obavlja nadzor trgovine na uređenom tržištu i nad svim financijskim instrumenatima.

Članak 239.

(1) Burza provodi nadzor trgovine na način da:

1. prati i analizira unošenje naloga i sklapanje transakcija putem trgovinskog sustava na uređenom tržištu sa svim financijskim instrumentima,
2. prati i analizira druge podatke i informacije koje mogu biti od značaja za sklapanje transakcija i uvjete pod kojima se transakcije sklapaju,
3. privremeno obustavlja trgovinu kada je očito da se trgovina više ne može provoditi pod jednakim uvjetima ili nije osnovana na objavljenim informacijama,
4. prati i analizira zahtjeve za poništenjem transakcija,
5. prati i analizira pokretanje dražbi uravnoteženja,
6. provodi aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje zlouporabe tržišta u skladu s ovim Pravilima i postupcima propisanim u ovim Pravilima, odredbama ZTK-a, Uredbom (EU) br. 596/2014 i drugim propisima.

(2) Nadzor trgovine odvija se uz pomoć računalnog sustava za nadzor koji sustavno prikuplja i procjenjuje podatke o trgovanju te olakšava potrebne istražne radnje.

Sprječavanje neurednih uvjeta trgovanja

Članak 240.

Mehanizmi za sprječavanje neurednih uvjeta trgovanja i kršenja ograničenja kapaciteta iz članka 32. ovih Pravila su:

- (a) ograničenja po članu u pogledu broja naloga koji se šalju u sekundi;
- (b) mehanizmi za upravljanje volatilnošću (dražbe uravnoteženja, produljena dražba uravnoteženja);
- (c) kontrole prije trgovanja.

Članak 241.

U cilju sprječavanja neurednog trgovanja i kršenja ograničenja kapaciteta iz članka 32. ovih Pravila, Burza može:

- (a) zatražiti od člana informacije o njegovim organizacijskim zahtjevima i kontrolama trgovanja;
- (b) onemogućiti pristup trgovinskom sustavu članu ili brokeru, na inicijativu Burze ili na zahtjev tog člana, ili nadležnog tijela;
- (c) koristiti mehanizam za otkazivanje neizvršenih naloga člana, u sljedećim okolnostima:
 - i. na zahtjev člana, kada taj član nije u tehničkoj mogućnosti izbrisati vlastite naloge;
 - ii. kada knjiga naloga sadržava pogrešno udvostručene naloge;
 - iii. nakon suspenzije koju je pokrenula Burza ili nadležno tijelo;
- (d) poništiti transakcije u slučaju nepravilnog rada mehanizama za upravljanje volatilnošću ili poslovnih procesa trgovinskog sustava;
- (e) uravnoteživati unose naloga među različitim poveznicama (eng. *gateway*).

Ograničavanje omjera neizvršenih naloga i transakcija radi sprječavanja neurednih uvjeta trgovanja

Članak 242.

- (1) Radi sprječavanja neurednih uvjeta trgovanja Burza određuje maksimalni omjer neizvršenih naloga i transakcija koje svaki njezin član može unositi u trgovinski sustav za svaki financijski instrument kojim se trguje i o istom obavještava članove.
- (2) Burza nadzire je li član premašio maksimalni omjer neizvršenih naloga i transakcija na kraju svakog trgovinskog dana i o istom obavještava člana.
- (3) Ako utvrdi da je član prekoračio omjer iz stavka 1. ovoga članka, Burza će zatražiti očitovanje člana o razlozima prekoračenja.
- (4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, Burza može članu izreći neku od mjera zaštite tržišta predviđenih ovim Pravilima.

8.1.1 Pravila i postupci za sprječavanja i otkrivanje zlouporabe tržišta

Članak 243.

U cilju nadzora odvija li se trgovina na Burzi na fer i uredan način te uočavanja mogućih postupaka koji u sebi sadrže indicije na zlouporabu tržišta, Burza provodi mjere i postupke usmjerene na:

- 1. sprječavanje zlouporabe tržišta, propisane u Glavi 8., Dio 1., Poglavlje 2. ovih Pravila i
- 2. otkrivanje zlouporabe tržišta, propisane u Glavi 8., Dio 1., Poglavlje 3. ovih Pravila.

Članak 244.

Odredbe ovih Pravila primjenjuju se na članove Burze, prilikom nadzora njihovoga postupanja kod:

- 1. unosa, izmjene i otkaza naloga i
- 2. sklapanja transakcija koje članovi sklapaju putem trgovinskog sustava za svoj račun ili za račun svojih klijenata.

8.1.2 Mjere i postupci Burze za sprječavanje zlouporabe tržišta

Članak 245.

Mjere i postupci koje Burza poduzima u cilju sprječavanja zlouporabe tržišta osobito su:

1. sustavno prikupljanje i procjena podataka o trgovini i ostalih podataka,
2. uspostavljanje odgovarajućeg sustava informiranja ulagatelja i mehanizama upravljanja volatilnošću i kontrola prije trgovanja, te drugih mjera u cilju osiguravanja fer, uredne i djelotvorne trgovine,
3. razvrstavanje financijskih instrumenata odnosno izdavatelja u segment za promatranje,
4. privremena obustava trgovine financijskim instrumentom i
5. edukacija sudionika tržišta kapitala o zlouporabi tržišta.

8.1.2.1 Segment za promatranje

Članak 246.

(1) Burza može privremeno razvrstati dionicu ili drugi financijski instrument u segment za promatranje kako bi investicijskoj javnosti skrenula pažnju na potrebu pojačanoga praćenja okolnosti važnih za trgovinu tim instrumentom.

(2) Subjekt promatranja može biti financijski instrument, odnosno izdavatelj koji se trenutno nalazi u određenim posebnim okolnostima koje zahtjevaju objavu ulagateljima.

(3) Financijski instrument, odnosno izdavatelj može biti privremeno razvrstan u segment za promatranje:

1. ako je izdavatelj u postupku preuzimanja ili je ponuditelj objavio namjeru objavljivanja ponude za preuzimanje izdavatelja,
2. ako je izdavatelj u postupku statusne promjene sukladno odredbama ZTD-a, odnosno propisa koji uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava,
3. ako je izdavatelj u postupku restrukturiranja, odnosno ako je nad izdavateljem otvoren stečajni postupak ili postupak likvidacije, uključujući značajne postupke prisilne naplate potraživanja prema izdavatelju i blokadu računa izdavatelja,
4. ako izdavatelj nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze po financijskom instrumentu,
5. ako se očekuje donošenje značajnih odluka uprave ili nadzornog odbora ili glavne skupštine izdavatelja
6. ako se očekuje donošenje odluka Vlade i drugih tijela s javnim ovlastima koje se odnose na izdavatelja, a koje mogu značajnije utjecati na cijenu financijskog instrumenta,
7. ako na tržištu postoje neprovjerene glasine koje mogu značajnije utjecati na cijenu financijskog instrumenta ili
8. ako postoje bilo koje druge okolnosti koje dovode do značajne nesigurnosti glede izdavatelja ili određivanja cijene financijskog instrumenta.

(4) Popis financijskih instrumenata, odnosno izdavatelja koji se nalaze u segmentu za promatranje Burza objavljuje, uz navođenje razloga, na internetskim stranicama.

(5) Izdavatelj može podnijeti Burzi pisani zahtjev kojim traži ukidanje razvrstavanja u segment za promatranje. Zahtjev mora biti obrazložen.

8.1.2.2 Očitovanje zbog pokretanja dražbe uravnoteženja

Članak 247.

- (1) Odluku o traženju očitovanja zbog pokretanja dražbe uravnoteženja donosi Burza.
- (2) U slučaju da se u jednom trgovinskom danu dražba uravnoteženja pokrene više od dva puta uzastopno zbog promjene cijene dionice, Burza će zatražiti očitovanje izdavatelja i/ili člana i po potrebi pokrenuti druge postupke vezane uz nadzor izdavatelja, trgovine i članova.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, u slučaju pokretanja dražbe uravnoteženja za dionice uvrštene na Službeno ili Vodeće tržište, Burza će zatražiti očitovanje izdavatelja nakon pokretanja prve dražbe uravnoteženja u trgovinskom danu, osim u slučaju očigledne pogreške.
- (4) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se u slučaju ako je financijski instrument uvršten na uređeno tržište bez suglasnosti izdavatelja.

8.1.2.3 Privremena obustava trgovine financijskim instrumentom

Članak 248.

- (1) Burza će privremeno obustaviti trgovinu financijskim instrumentom:
 1. na temelju odluke Agencije ili drugoga nadležnog tijela,
 2. ako je to potrebno radi provođenja određene promjene u vezi s financijskim instrumentom koju provodi središnji depozitorij odnosno središnji registar i/ili sustav poravnanja i/ili namire,
 3. u slučajevima određenima propisom koji uređuje sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava i
 4. u drugim slučajevima, kada to zahtjeva zaštita ulagatelja.
- (2) U slučaju iz točke 4. stavak 1. ovoga članka, privremena obustava trgovine financijskim instrumentom ne može trajati duže od 10 (deset) trgovinskih dana.

Članak 249.

- (1) Burza može obustaviti trgovinu dionicama, osim u slučajevima navedenim u članku 248. ovih Pravila, i:
 1. u slučaju zaprimanja obavijesti o namjeri objavljivanja ponude za preuzimanje i/ili ponude za preuzimanje ciljnog društva, ako se dionicama trguje u modalitetu kontinuirane trgovine,
 2. ako izdavatelj obavijesti Burzu o podnošenju prijedloga za otvaranje postupka predstečajne nagodbe, stečajnog postupka, odnosno postupka likvidacije, ako se dionicama trguje u modalitetu kontinuirane trgovine,
 3. ako se izdavatelj ne pridržava odredbi ovih Pravila u dijelu koji se odnosi na njegove obveze nakon uvrštenja.
- (2) U slučaju iz točke 1. stavak 1. ovoga članka, Burza će obustaviti trgovinu dionicama nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja, odnosno ponuditelja u smislu propisa koji uređuju preuzimanje dioničkih društava.
- (3) U slučaju iz točke 2. stavak 1. ovoga članka, Burza će obustaviti trgovinu dionicama nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja o otvaranju postupka predstečajne nagodbe, stečajnog postupka odnosno postupka likvidacije.

(4) U slučaju iz točke 1. do 3. stavak 1. ovoga članka, privremena obustava trgovine dionicama ne može trajati duže od 10 (deset) trgovinskih dana.

Članak 250.

(1) Burza može obustaviti trgovinu obveznicama, odnosno instrumentima tržišta novca, osim u slučajevima navedenim u članku 248. ovih Pravila, i:

1. ako izdavatelj nije u mogućnosti ispuniti svoju obvezu po financijskom instrumentu (npr. isplata kamate, iskup po dospelju i dr.),
2. ako izdavatelj obavijesti Burzu o podnošenju prijedloga za otvaranje postupka predstečajne nagodbe, stečajnog postupka odnosno postupka likvidacije,
3. ako se izdavatelj ne pridržava odredbi ovih Pravila u dijelu koji se odnosi na njegove obveze nakon uvrštenja.

(2) U slučaju iz točke 1. stavak 1. ovoga članka, Burza će obustaviti trgovinu obveznicama, odnosno instrumentima tržišta novca, nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja, odnosno sustava poravnjanja i/ili namire o navedenim okolnostima.

(3) U slučaju iz točke 1. do 3. stavak 1. ovoga članka, privremena obustava trgovine obveznicama odnosno instrumentima tržišta novca ne može trajati duže od 10 (deset) trgovinskih dana.

Članak 251.

(1) Burza će obustaviti trgovinu strukturiranim proizvodom, osim u slučajevima navedenim u članku 248. ovih Pravila, i:

1. ako izdavatelj obavijesti Burzu da je cijena temeljnog instrumenta dosegla graničnu vrijednost strukturiranog proizvoda,
2. zbog obustave trgovine ili prestanka uvrštenja temeljnog instrumenta, ako se cijena ili vrijednost strukturiranog proizvoda određuje ovisno o cijeni ili vrijednosti odnosnog temeljnog instrumenta, na temelju vlastite odluke ili na zahtjev izdavatelja strukturiranog proizvoda,
3. u slučaju kada uređeno tržište ili burza na koju je uvršten temeljni instrument ima neradni dan, na zahtjev izdavatelja strukturiranog proizvoda,
4. u slučaju prijevremenog dospelja strukturiranog proizvoda, na zahtjev izdavatelja strukturiranog proizvoda.

(2) U slučaju iz točke 1. stavak 1. ovoga članka, Burza će obustaviti trgovinu strukturiranim proizvodom nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja da je cijena temeljnog instrumenta dosegla graničnu vrijednost strukturiranog proizvoda.

(3) U slučaju iz točke 2. stavak 1. ovoga članka, Burza će obustaviti trgovinu strukturiranim proizvodom nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja o obustavi trgovine temeljnim instrumentom. Trgovina strukturiranim proizvodom će se nastaviti nakon što Burza zaprimi obavijest izdavatelja da je obustava trgovine temeljnim instrumentom ukinuta.

(4) U slučaju iz točke 3. stavak 1. ovoga članka, Burza će obustaviti trgovinu strukturiranim proizvodom nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja da uređeno tržište ili burza na koju je uvršten temeljni instrument ima neradni dan. Izdavatelj strukturiranog proizvoda dužan je Burzi podnijeti zahtjev za

privremenom obustavom trgovine najmanje 5 (pet) trgovinskih dana prije dana za koji traži privremenu obustavu trgovine strukturiranim proizvodom.

(5) U slučaju iz točke 4. stavak 1. ovoga članka, Burza će obustaviti trgovinu strukturiranim proizvodom nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja o prijevremenom dospijeću strukturiranog proizvoda.

Članak 252.

(1) Burza može obustaviti trgovinu udjelima otvorenog investicijskog fonda, osim u slučajevima navedenim u članku 248. ovih Pravila, i:

1. ako društvo za upravljanje nije u mogućnosti izračunati i javno objaviti indikativnu neto vrijednost imovine fonda (iNAV) po udjelu duže od 30 (trideset) minuta,
2. u slučaju obustave izračuna indeksa čiji sastav ETF replicira.

(2) U slučaju iz točke 1. stavak 1. ovoga članka, Burza će obustaviti trgovinu udjelima otvorenog investicijskog fonda na temelju obrazloženog zahtjeva društva za upravljanje.

(3) U slučaju iz točke 2. stavak 1. ovoga članka, ako Burza će obustaviti trgovinu udjelima otvorenog investicijskog fonda na temelju obrazloženog zahtjeva društva za upravljanje ili održavatelja tržišta, ako se radi o indeksu čiji pružatelj nije Burza.

Članak 253.

(1) U slučajevima iz članka 248. stavak 1. točka 4., članka 249. i 250., članka 251. stavak 1. točka 2. i 3. i članka 252. ovih Pravila, Burza neće obustaviti trgovanje, ako postoji vjerojatnost da bi takva obustava mogla prouzročiti značajnu štetu interesima ulagatelja ili urednom funkcioniranju tržišta.

(2) Smatra se da privremena obustava može uzrokovati značajnu štetu interesima ulagatelja ili urednom funkcioniranju tržišta barem u okolnostima navedenim u članku 80. Uredbe (EU) br. 2017/565.

8.1.3 Mjere i postupci Burze za otkrivanje zlouporabe tržišta

Članak 254.

Mjere i postupci koje Burza poduzima u cilju otkrivanja zlouporabe tržišta osobito su:

1. praćenje trendova i otkrivanje bitnih odstupanja u kretanju cijene ili prometa pojedinih financijskih instrumenata,
2. praćenje trendova i otkrivanje bitnih odstupanja u učestalosti izlaganja naloga, njihove prisutnosti u knjizi naloga i njihove realizacije u sklopljenim transakcijama,
3. praćenje i analiza formiranja cijene u okviru pojedinih faza trgovine s pojedinim financijskim instrumentima,
4. praćenje provođenja postupka poništenja sklopljenih transakcija,
5. praćenje povezanosti između objava u medijima ili objava izdavatelja financijskih instrumenata s kretanjem prometa i cijena prije ili nakon javne objave,
6. provođenje nadzora kod člana Burze.

Načela procjene pri utvrđivanju sumnje na zlouporabu tržišta

Članak 255.

Prilikom procjene je li aktivnost člana Burze ili drugoga sudionika tržišta takvoga karaktera da izaziva opravdanu sumnju na zlouporabu tržišta, Burza, osim okolnosti navedenih u odredbama ZTK-a, Uredbi (EU) br. 596/2014 i drugim propisima koje donosi Agencija, uzima u obzir osobito sljedeće:

1. ima li aktivnost utjecaj na pokretanje dražbe uravnoteženja, likvidnost i učinkovitost tržišta,
2. omogućuje li aktivnost svim sudionicima tržišta pravovremenu i odgovarajuću reakciju na nove tržišne uvjete, ostvarene s takvom aktivnošću,
3. predstavlja li svojom aktivnošću rizik za integritet tržišta,
4. strukturne karakteristike tržišta, vrstu financijskog instrumenta, karakteristike sudionika na tom tržištu,
5. važne promjene tržišne okoline, uključujući, ali ne ograničavajući se na pravila trgovanja te
6. mišljenja i preporuke Agencije koji se odnose na sprječavanje i otkrivanje zlouporabe tržišta.

8.1.3.1 Postupak u slučaju identifikacije neuobičajenih naloga, transakcija ili aktivnosti člana koje ukazuju na mogućnost zlouporabe tržišta

Članak 256.

U slučaju identifikacije neuobičajenih naloga, transakcija ili aktivnosti člana koje ukazuju na mogućnost zlouporabe tržišta Burza može, ovisno o okolnostima svakoga pojedinog slučaja:

1. zatražiti očitovanja izdavatelja ako je potrebno,
2. zatražiti očitovanje člana ako je potrebno,
3. zatražiti dostavu podataka iz evidencije naloga (ponuda) i/ili transakcija i druge dokumentacije od člana,
4. izvršiti analizu povijesnih podataka vezanih uz naloge (ponude) i transakcije i
5. dostaviti Agenciji analizu slučaja s mišljenjem i dokumentacijom.

8.1.4 Poništenje transakcije

Članak 257.

- (1) Burza će poništiti transakciju na temelju odluke Agencije, suda ili drugog tijela javne vlasti.
- (2) Radi osiguravanja fer, urednog i djelotvornog odvijanja tržišnih aktivnosti i zaštite ulagatelja, Burza ima pravo poništiti transakciju sklopljenu na uređenom tržištu koja može dovesti do iskrivljene slike tržišta s obzirom na cijenu i količinu financijskih instrumenata ili ako je sklopljena transakcija posljedica očigledne pogreške pri unosu elemenata naloga u trgovinski sustav.
- (3) Burza može poništiti transakciju i na zahtjev člana.
- (4) Burza neće poništiti transakciju koja je nastala kao rezultat dražbe, osim u iznimnim okolnostima.
- (5) Poništavanje transakcije ne ukida obveze članova koje iz transakcije proizlaze prema Burzi.

8.1.4.1.1 Pogrešan unos elemenata naloga

Članak 258.

(1) Pod okolnostima koje procijeni nužnim za fer, uredno i djelotvorno odvijanje tržišnih aktivnosti i zaštitu ulagatelja, Burza ima pravo poništiti transakciju ako su jedan ili više elemenata naloga na osnovi koje je transakcija sklopljena pogrešni:

1. oznaka financijskog instrumenta,
2. količina financijskog instrumenta,
3. cijena financijskog instrumenta,
4. unos naloga na prodaju umjesto naloga na kupnju i obrnuto,
5. druge operativne pogreške u izvršavanju naloga.

(2) Prilikom procjene okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, Burza će uzeti u obzir trenutne tržišne okolnosti, aktivnost trgovine, volatilitnost, vrijednost transakcije, te druge parametre koji utječu na vrednovanje cijene financijskog instrumenta.

(3) Burza neće poništiti transakciju koja je sklopljena kao posljedica pogrešnog unosa cijene u nalogu, ako transakcija ne odstupa značajnije od prevladavajuće tržišne cijene financijskog instrumenta prije trenutka sklapanja transakcije.

8.1.4.1.2 Posebne odredbe za strukturirane proizvode

Članak 259.

(1) U slučaju strukturiranih proizvoda smatra se da cijena po kojoj je transakcija sklopljena značajno odstupa od prevladavajuće tržišne cijene:

1. kada je odstupanje veće od 10% kod turbo certifikata (certifikata s polugom) i varanata, ili, ako je transakcija sklopljena po cijeni ispod 5,00 HRK i odstupanje je veće od 0,50 HRK, i
2. kada je odstupanje veće od 3% kod drugih vrsta certifikata, ili, ako je transakcija sklopljena po cijeni ispod 5,00 HRK i odstupanje je veće od 0,15 HRK.

(2) Prevladavajuću tržišnu cijenu u vrijeme sklapanja transakcije određuje Burza na temelju izračuna teoretske cijene kojeg Burza predočava održavatelj tržišta, a koji se zasniva na modelu vrednovanja cijene strukturiranih proizvoda koji uzima u obzir cijenu temeljnog instrumenta, te vrstu i karakteristike strukturiranog proizvoda.

8.1.4.1.3 Postupak poništenja transakcija

Članak 260.

(1) Zahtjev za poništenje transakcije član podnosi na obrascu čiji sadržaj određuje Burza.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka član mora podnijeti Burzi u roku od 30 (trideset) minuta od trenutka sklapanja transakcije, odnosno najkasnije 5 (pet) minuta nakon završetka glavne faze trgovine.

Članak 261.

(1) Nakon što sama uoči ili zaprimi zahtjev člana za poništenjem transakcije, Burza će putem trgovinskog sustava i internetskih stranica poslati obavijest da je određena transakcija u postupku provjere, što znači da je moguće njezino poništenje.

(2) Nakon izvršenoga postupka provjere, Burza će putem trgovinskog sustava i internetskih stranica poslati obavijest da je određena transakcija poništena odnosno da je transakcija ispravna.

8.2 NADZOR ČLANOVA

Članak 262.

(1) Nadzor članova Burze odnosi se na praćenje ispunjavaju li članovi obveze propisane ovim Pravilima i otkrivanje kršenja odredbi ovih Pravila:

1. pravila trgovanja,
2. pravila za sprječavanje i otkrivanje zlouporabe tržišta i
3. ispunjavanja uvjeta za članstvo i obavljanje poslova održavatelja tržišta.

(2) U izvršavanju svojih nadzornih ovlasti Burza ima pravo zahtjevati od člana podatke o klijentima člana, stanju i prometu na računima klijenata, uslugama koje član pruža klijentima, kao i druge podatke i činjenice koje član sazna u svezi pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti i, kada je primjereno, pomoćnih usluga..

(3) Član je dužan osobama koje Burza ovlasti i omogućiti pristup u svoje poslovne prostorije, pristup poslovnim knjigama, evidencijama i drugim ispravama i dokumentima koji su potrebni za obavljanje nadzora.

(4) O nadzoru iz stavka 3. ovoga članka Burza će pisanim putem obavijestiti člana najmanje 1 (jedan) dan prije početka postupka nadzora.

(5) Svi podaci iz stavka 2. ovoga članka predstavljaju poslovnu tajnu i Burza neće iste odavati niti omogućavati trećima njihovo korištenje.

(6) Podaci iz stavka 5. ovoga članka ne predstavljaju poslovnu tajnu kada ih u izvršavanju svojih nadzornih i drugih javnih ovlasti u skladu sa ZTK i drugim propisima zahtijeva Agencija, pravosudna i upravna tijela ili kada njihovo objavljivanje odobri član.

Godišnja procjena članova

Članak 263.

(1) Jednom godišnje Burza provodi na rizicima temeljenu procjenu usklađenosti svojih članova i provjerava jesu li njezini članovi i dalje registrirani kao investicijska društva.

(2) Nakon provedbe godišnje procjene temeljene na rizicima Burza po potrebi provodi dodatne procjene usklađenosti svojih članova s uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Članovima koji nisu uspješno položili godišnju procjenu temeljenu na rizicima Burza može izreći neku od mjera zaštite tržišta određenih ovim Pravilima.

8.3 NADZOR IZDAVATELJA

Članak 264.

(1) Burza provodi nadzor izdavatelja i financijskih instrumenata uvrštenih na uređeno tržište radi utvrđivanja ispunjava li izdavatelj, odnosno financijski instrument uvjete za uvrštenje na uređeno tržište i/ili ispunjava li izdavatelj obveze nakon uvrštenja propisane ovim Pravilima, a osobito obvezu objavljivanja:

1. financijskih izvještaja u rokovima propisanim ZTK-om,
2. obavijesti o održavanju glavne skupštine i odluka donesenih na glavnoj skupštini u rokovima propisanim ovim Pravilima,
3. informacija o korporativnim akcijama i
4. ostalih cjenovno osjetljivih informacija.

(2) U provođenju postupka nadzora iz stavka 1. ovoga članka, s obzirom na okolnosti svakog pojedinog slučaja, Burza poduzima sljedeće radnje odnosno aktivnosti:

1. prati obavijesti središnjeg depozitorija, odnosno središnjeg registra i sustava za poravnanje i/ili namiru koje se odnose na korporativne akcije i statusne promjene izdavatelja, odnosno promjene okolnosti koje mogu utjecati na status izdavatelja ili na status ili obilježja te ostvarivanje prava iz financijskog instrumenta,
2. prati određeni dnevni i periodični tisak te službeni list Republike Hrvatske,
3. prati objavu informacija u medijima te informacija koje putem Burze izdavatelji učine dostupnima javnosti,
4. traži očitovanje izdavatelja o okolnostima ili činjenicama koje se odnose na izdavatelja, odnosno financijski instrument, a cjenovno su osjetljive prirode,
5. poduzima druge radnje, odnosno aktivnosti sukladno ovim Pravilima.

9. ODBOR ZA MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA

Članak 265.

Odbor za mjere zaštite tržišta je savjetodavno tijelo Burze.

Nadležnosti Odbora za mjere zaštite tržišta

Članak 266.

(1) Nadležnosti Odbora za mjere zaštite tržišta su:

1. davanje prijedloga za pokretanja postupka nadzora nad izdavateljima ili članovima,
2. donošenje mišljenja predstavlja li određeno djelovanje izdavatelja ili člana povredu ovih Pravila,
3. donošenje preporuka za izricanje mjera zaštita tržišta izdavatelju ili članu i
4. izrada smjernica u svrhu unaprjeđenja postupka nadzora nad izdavateljima ili članovima i sustava mjera zaštite tržišta.

(2) O pitanjima iz svoje nadležnosti Odbor za mjere zaštite tržišta raspravlja i odlučuje na zahtjev Burze.

Sastav Odbora za mjere zaštite tržišta

Članak 267.

(1) Članovi Odbora za mjere za zaštitu tržišta moraju imati odgovarajuće stručno znanje iz područja ekonomije, prava i financija, a većina članova Odbora mora imati stručno znanje iz područja tržišta kapitala.

(2) Odbor za mjere zaštite tržišta sastoji se od 7 (sedam) članova koji čine:

1. član Uprave Burze,
2. predstavnik akademske zajednice znanstveno-nastavnog zvanja s Ekonomskog fakulteta,
3. predstavnik akademske zajednice znanstveno-nastavnog zvanja s Pravnog fakulteta,
4. predstavnik iz redova arbitara s liste Stalnog izbranog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori,
5. predstavnik članova Burze,
6. predstavnik izdavatelja čiji su financijski instrumenti uvršteni na Službeno ili Vodeće tržište i
7. predstavnik profesionalnih ulagatelja.

(3) Osobe navedene u točki 5. i 7. stavak 2. ovoga članka predlažu odgovarajuća stručna udruženja pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, ako ista postoje.

Imenovanje članova Odbora za mjere zaštite tržišta

Članak 268.

(1) Članove Odbora za mjere zaštite tržišta imenuje Burza na mandat od 3 (tri) godine na način i po postupku utvrđenom ovim Pravilima.

(2) Burza će najkasnije 30 (trideset) dana prije dana isteka mandata članova navedenog Odbora za mjere zaštite tržišta pozvati predlagatelje iz članku 267. stavak 2. ovih Pravila da, u roku od 15 (petnaest) dana od dana odašiljanja poziva, predlože kandidate.

(3) Ako predlagatelji u roku od 15 (petnaest) dana od dana odašiljanja poziva ne dostave svoje prijedloge, Burza će samostalno imenovati članove Odbora za mjere zaštite tržišta.

(4) Popis članova Odbora za mjere zaštite tržišta, uz navođenje osnove na temelju koje je član imenovan, Burza će objaviti na internetskim stranicama.

Prestanak mandata članova Odbora za mjere zaštite tržišta

Članak 269.

(1) Mandat članova Odbora za mjere zaštite tržišta prestaje:

1. smrću ili nastupom okolnosti koje člana Odbora za mjere zaštite tržišta sprječavaju u obavljanju dužnosti,
2. ostavkom,
3. u slučaju kada nastupe okolnosti nespojive s obavljanjem dužnosti člana Odbora za mjere zaštite tržišta (npr. narušavanje ugleda Burze, isključenje člana iz stručne udruge, neprimjereni javni istupi člana, i dr.) ili
4. istekom vremena na koje je član imenovan.

(2) U slučaju iz točke 1. do 3. stavak 1. ovoga članka, Burza će imenovati novoga člana na mjesto člana kojemu je prestao mandat.

(3) Mandat člana imenovanoga sukladno stavku 2. ovoga članka traje do isteka mandata člana na čije je mjesto imenovan.

Odlučivanje

Članak 270.

(1) Odbor za mjere zaštite tržišta odlučuje na sjednicama većinom glasova, uz uvjet da je na sjednici prisutna većina od ukupnog broja članova.

(2) Odbor za mjere zaštite tržišta donosi:

1. mišljenja - o tome predstavlja li određeno djelovanje izdavatelja ili člana povredu ovih Pravila;
2. preporuke - o primjeni mjere zaštite tržišta u slučaju kad je izdavatelju ili članu utvrđena povreda ovih Pravila i
3. smjernice - u svrhu unaprjeđenja postupka nadzora nad izdavateljima ili članovima i sustava mjera zaštite tržišta.

(3) Ako Odbor za mjere zaštite tržišta u roku od 7 (sedam) dana od dana podnošenja zahtjeva Burze ili člana Odbora za mjere zaštite tržišta ne donese odgovarajuću odluku, Burza će postupiti bez obzira na nepostojanje takve odluke.

Izuzeće člana Odbora za mjere zaštite tržišta

Članak 271.

(1) Član koji se nalazi u sukobu interesa prilikom obavljanja dužnosti člana Odbora za mjere zaštite tržišta bit će na vlastiti zahtjev, odnosno zahtjev nekoga drugog člana Odbora za mjere zaštite tržišta ili Burze, izuzet od sudjelovanja u radu Odbora za mjere zaštite tržišta kada isti odlučuje u stvari u kojoj takav sukob interesa postoji.

(2) O izuzeću člana odlučuje Odbor za mjere zaštite tržišta, s time da član o čijem izuzeću se odlučuje nema pravo sudjelovati u donošenju odluke o izuzeću.

Poslovník o radu

Članak 272.

Druga pitanja vezana uz rad Odbora za mjere zaštite tržišta koja nisu uređena ovim Pravilima, urediti će se Poslovníkom o radu koji, uz prethodno mišljenje Odbora za mjere zaštite tržišta, donosi Burza.

10. MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA

Članak 273.

Burza može članu ili izdavatelju izreći neku od mjera zaštite tržišta, ako član ili izdavatelj krši odredbe ovih Pravila i/ili drugih akata Burze.

10.1 MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA PREMA ČLANU

Članak 274.

Mjere zaštite tržišta koje Burza može izreći članu su sljedeće:

1. nejavna opomena,
2. javna opomena,
3. novčana kazna,
4. suspenzija članstva,
5. isključenje iz članstva.

10.2 MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA PREMA IZDAVATELJU

Članak 275.

Mjere zaštite tržišta koje Burza može izreći izdavatelju su sljedeće:

1. nejavna opomena,
2. javna opomena,
3. novčana kazna,
4. prestanak uvrštenja.

10.3 VRSTE MJERA

10.3.1 Nejavna opomena

Članak 276.

- (1) Nejavna opomena izriče se ako član ili izdavatelj lakše krši odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze.
- (2) Nejavna opomena izriče se u pisanom obliku.

10.3.2 Javna opomena

Članak 277.

- (1) Javna opomena izriče se ako član ili izdavatelj teže ili učestalo krši odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze unutar iste kalendarske godine.
- (2) Burza može izreći javnu opomenu i kad ocijeni da nejavna opomena ne bi u dovoljnoj mjeri utjecala na ponašanje člana ili izdavatelja kojem se izriče ili kada Burza, s obzirom na značenje povrede Pravila, ocijeni da postoje opravdani razlozi da se javnost obavijesti o izrečenoj mjeri zaštite tržišta.
- (3) Javna opomena izriče se u pisanom obliku.
- (4) Javna opomena objavljuje se na internetskim stranicama Burze.

10.3.3 Novčana kazna

Članak 278.

- (1) Novčana kazna izriče se kao sporedna ili glavna mjera.
- (2) Novčana kazna izriče se kao sporedna mjera uz nejavnu ili javnu opomenu.
- (3) Novčana kazna izriče se kao glavna mjera ako član ili izdavatelj teže ili osobito teško krši odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze.
- (4) Novčana kazna izriče se
 - u iznosu do 100.000,00 HRK, kada se izriče kao sporedna mjera,
 - u iznosu do 250.000,00 HRK, kada se izriče kao glavna mjera, ako član ili izdavatelj teže ili učestalo krši odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze,
 - u iznosu do 500.000,00 HRK, kada se izriče kao glavna mjera, ako član ili izdavatelj osobito teško krši odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze.
- (5) Prilikom određivanja visine novčane kazne, Burza će uzeti u obzir i veličinu i financijsku snagu člana ili izdavatelja.

10.3.4 Suspenzija i isključenje iz članstva

Članak 279.

Mjera suspenzije ili isključenja iz članstva izriče se u slučajevima propisanim u članku 49. ovih Pravila.

10.3.5 Prestanak uvrštenja

Članak 280.

Prestanak uvrštenja kao mjera zaštite tržišta izriče se u slučajevima kada izdavatelj ili financijski instrument prestane udovoljavati uvjetima za uvrštenje na odnosno tržište i/ili kada izdavatelj ne izvršava obveze nakon uvrštenja, propisane ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

10.4 ODREĐIVANJE MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA

Članak 281.

- (1) Prilikom odlučivanja o izricanju mjere zaštite tržišta članu ili izdavatelju Burza će uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, eventualna ranija kršenja Pravila i drugih akata Burze od strane člana ili izdavatelja te mišljenje ili preporuku Odbora za mjere zaštite tržišta.
- (2) Prilikom odlučivanja o težini povrede Pravila i drugih akata Burze, olakotnim okolnostima smatraju se osobito:
 1. dostavljeni dokaz člana ili izdavatelja Burzi o prekidu postupanja kojim se krše Pravila i drugi akti Burze, odmah po saznanju člana ili izdavatelja o vođenju postupka izricanja mjere zaštite tržišta, odnosno prije pokretanja postupka i
 2. suradnja u otklanjanju mogućih posljedica povrede Pravila i drugih akata Burze, samoinicijativno od strane člana ili izdavatelja odmah po uočavanju okolnosti koja se smatra povredom Pravila i drugih akata Burze.

(3) Prilikom odlučivanja o težini povrede Pravila i drugih akata Burze, otegotnim okolnostima smatraju se osobito:

1. nastavak postupanja člana ili izdavatelja kojim se nadalje krše Pravila i drugi akti Burze, i to nakon dostave ranije odluke Burze kojom je utvrđeno da je takvim postupanjem član ili izdavatelj povrijedio Pravila i druge akte Burze,
2. ponavljanje sličnog postupanja člana ili izdavatelja kojima se nadalje krše Pravila i drugi akti Burze, i to nakon dostave ranije odluke Burze kojom je utvrđeno da je takvim postupanjem član ili izdavatelj povrijedio Pravila i druge akte Burze,
3. odbijanje suradnje člana ili izdavatelja s Burzom tijekom postupka,
4. ometanje Burze u njenom radu tijekom postupka što uključuje davanje neistinitih, obmanjujućih i nepotpunih podataka,
5. uloga inicijatora ili poticatelja drugih članova ili izdavatelja na povredu Pravila i drugih akata Burze, odnosno sve radnje i aktivnosti poduzete u cilju osiguranja sudjelovanja drugih članova ili izdavatelja u povredi Pravila i drugih akata Burze.

Postupak utvrđivanja činjeničnog stanja

Članak 282.

(1) Burza će omogućiti članu ili izdavatelju izjašnjavanje o svim činjenicama i okolnostima važnim za rješavanje stvari, osim kada se pravo stanje stvari može utvrditi na temelju činjenica i podataka kojima Burza raspolaže, kada izjašnjavanje člana ili izdavatelja nije moguće ili kada za to postoje drugi opravdani razlozi.

(2) Radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su bitne za razjašnjenje pravoga stanja stvari, Burza može:

1. saslušati članove uprave, prokuriste i druge osobe zaposlene kod člana, koje po ocjeni Burze mogu imati potrebna saznanja o činjenicama, ispravama, podacima ili drugim dokazima bitnim za razjašnjenje pravoga stanja stvari,
2. obaviti nadzor u poslovnim prostorijama člana, sukladno članku 262. ovih Pravila.

(3) Član ili izdavatelj je dužan odgovoriti na sva pitanja te na zahtjev Burze dostaviti sve isprave, podatke i druge dokaze bitne za razjašnjenje pravog stanja stvari.

(4) Ako član ili izdavatelj postupi protivno odredbi stavka 3. ovoga članka, smatra se da osobito teško krši odredbe ovih Pravila.

10.4.1 Mišljenje i preporuka Odbora za mjere zaštite tržišta

Članak 283.

Nakon provedenoga postupka utvrđivanja činjenica i okolnosti važnih za utvrđivanje pravoga stanja stvari, Burza će zatražiti donošenje mišljenja ili preporuke Odbora za mjere zaštite tržišta o konkretnom slučaju, osim ako je isti već odlučivao u činjenično istoj ili sličnoj stvari.

11. ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA

Članak 284.

(1) Član i/ili izdavatelj kao voditelji obrade osobnih podataka fizičkih osoba, koje dostavljaju Burzi u svrhu izvršenja međusobnih prava i obveza definiranih ovim Pravilima, jamče (svaki zasebno i pojedinačno) sljedeće:

- (a) da su svi dostavljeni osobni podaci točni, potpuni te da su prikupljeni na valjanoj pravnoj osnovi obrade (ugovor, privola ili zakonska osnova);
- (b) da svrha obrade u koju su prikupljeni osobni podaci uključuje i razmjenu osobnih podataka s Burzom, u svrhu realizacije međusobnih prava i obveza definiranih ovim Pravilima;
- (c) da je član, odnosno izdavatelj valjano i transparentno upoznao osobe čije osobne podatke dostavlja Burzi s pravima ispitanika utvrđena važećim propisima;
- (d) da član, odnosno izdavatelj provodi odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi mogao dokazati da se obrada osobnih podataka provodi sukladno važećim propisima.

(2) U odnosu na postupanje Burze s osobnim podacima sukladno prethodnom stavku ovog članka, Burza postupa kao izvršitelj obrade osobnih podataka čiji je voditelj obrade član, odnosno izdavatelj te se u odnosu na iste obvezuje:

- (a) da će osobne podatke koristiti i s istima postupati samo sukladno odredbama ovih Pravila i u svrhu ispunjenja svojih obveza definiranih ovim Pravilima te sukladno važećim propisima;
- (b) da su se osobe Burze koje postupaju s osobnim podacima obvezale na poštivanje povjerljivosti osobnih podataka;
- (c) da poduzima odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurao odgovarajuću razinu sigurnosti podataka;
- (d) da će pomagati članu, odnosno izdavatelju, kao voditelju obrade, uzimajući u obzir prirodu obrade, da ispuni svoju obvezu odgovaranja na zahtjeve za ostvarivanjem prava ispitanika;
- (e) pomoći članu, odnosno izdavatelju u ostvarivanju njegovih obveza kao voditelja obrade utvrđenih važećim propisima;
- (f) brisati sve osobne podatke;
- (g) staviti na raspolaganje članu, odnosno izdavatelju sve informacije koje su neophodne za dokazivanje poštovanja obveza iz važećih propisa.

12. SPOROVI

Članak 285.

Sve međusobne sporove koji bi mogli proizaći iz ili u vezi s ovim Pravilima, kao i pravne učinke koji iz toga proistječu, Burza i član ili izdavatelj ili druga osoba s kojom Burza sklopi ugovor pokušat će riješiti sporazumno, mirnim putem u duhu dobrih poslovnih običaja. U slučaju nemogućnosti postizanja sporazuma, za rješavanje sporova nadležan je sud u Zagrebu.

13. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Izmjene i dopune Pravila

Članak 286.

- (1) Izmjene i dopune ovih Pravila donosi Uprava Burze.
- (2) Izmjene i dopune Pravila stupaju na snagu na dan određen odlukom Burze uz uvjet prethodnog odobrenja od strane Agencije.

Tumačenje pojedinih odredaba Pravila

Članak 287.

- (1) Vjerodostojno tumačenje odredaba ovih Pravila daje Burza.
- (2) Prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja odredaba ovih Pravila podnosi se Burzi u pisanom obliku, uz naznaku odredbe i navođenje razloga za tumačenje.
- (3) Burza je ovlaštena zatražiti dodatna pojašnjenja od podnositelja zahtjeva.
- (4) Burza izdaje tumačenje u pisanom obliku u roku od 30 (trideset) dana od dana podnošenja prijedloga iz stavka 2. ovoga članka.
- (5) Vjerodostojno tumačenje ima pravnu snagu od dana stupanja na snagu odredbe Pravila za čiju se odredbu ono daje.

Članak 288.

Burza može odstupiti od primjene bilo koje odredbe Pravila ako je u to u konkretnom slučaju neophodno radi sprječavanja nastanka štete ili radi zaštite ulagatelja ili interesa Burze ili sprječavanja nezakonitog postupanja odnosno usklađenja sa zakonom ili drugim propisom. O svakom postupanju prema ovom članku Burza će obavijestiti Agenciju.

Stupanje na snagu

Članak 289.

- (1) Ova Pravila stupaju na snagu 03. siječnja 2018. godine, a nakon donošenja rješenja Agencije o odobrenju ovih Pravila.
- (2) Priručnike i druge akte potrebne za provedbu ovih Pravila Burza će donijeti najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana stupanja na snagu ovih Pravila. Do donošenja navedenih akata na odgovarajući se način primjenjuju Priručnici i drugi akti doneseni na temelju Pravila navedenih u stavku 5. ovoga članka, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovih Pravila.
- (3) Postupci započeti prije stupanja na snagu ovih Pravila, dovršit će se prema odredbama Pravila navedenih u stavku 7. ovoga članka.
- (4) Ugovori o obavljanju poslova specijalista sklopljeni do dana stupanja na snagu ovih Pravila, od dana stupanja na snagu ovih Pravila smatrat će se ugovorima o obavljanju poslova održavatelja tržišta za dionice sukladno ovim Pravilima i na iste se primjenjuju odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze kojima se uređuju prava i obveze održavatelja tržišta za dionice.

(5) Danom stupanja na snagu ovih Pravila prestaju važiti Pravila odobrena Rješenjem Agencije od dana 21. lipnja 2017. g. (Klasa: UP/I 975-02/16-01/04, Urbroj: 326-01-770-772-17-10) i Izmjene i dopune Pravila odobrena Rješenjem Agencije od dana 18. kolovoza 2017. g. (Klasa: UP/I 975-02/17-02/03, Urbroj: 326-01-770-772-17-3).